ROMÂNIA

Newsweek

Topul VIP-urilor din bilanțul DNA

Numărul persoanelor care s-au perindat la vârful statului român și care au fost condamnate pentru corupție este dezarmant de mare.

ANUL 4 • NUMĂRUL 115 • PREȚ: 14,90 LEI • 12-25.03.2021

5 948494 000029 21115

ROCK FM

It Rocks!

www.rockfm.ro

Newsweek ROMÂNIA

12-25.03.2021 _ ANUL 4 _ NR.115

Apare bilunar. Următoarea ediție va fi pe piață pe 26 martie 2021

SUMAR

Periscop

06 **Newsweek România Vaccinuri #2021**
Ce se întâmplă după prima mare vaccinare

Opinii

10 MIRCEA MARIAN
Miliția Română, anul 2021: Sadism, corupție și obrăznicie

11 ION PETRESCU
Black Hawk se află la Constanța

Dosar

12 **Bilanț anticorupție**
Topul condamnărilor DNA

Periscop

22 **Gunoierii Mafiei**
Bella Italia, pubela România

28 **Pierderea memoriei**
Penitenciarul Râmnicu Sărat se prăbușește, așteptând să devină muzeu

32 **Afaceri de urgență**
Vrei să vinzi elicoptere la IGSU, te aliezi cu prietenul lui Arafat

36 **Înarmare**
Războiul bateriilor de coastă din Marea Neagră

38 **Bani**
Sporuri mărite și de 600 ori din pixul PSD

Internațional

42 **Mondial**
UE în căutarea „Busolei strategice"

46 **Spionaj**
Assad Chimicul

Magazin

50 **Dictatură**
Arestat pentru că a citit un articol al lui Cioran

56 **Tehnologie**
Legile dronelor

58 **Auto**
Test în premieră: BMW iX3

Calendar

62 Caz unic: Comisia Santer demisionează în bloc

» P.36

Newsweek ROMÂNIA

Află cum te poți abona » P.64-65

REDACȚIA

DIRECTOR _ **Sabin Orcan**

REDACTOR-ȘEF _ **Răzvan Chiruță**

REDACTOR-ȘEF ADJUNCT _ **Cătălin Prisacariu**

Online manager _ **Ștefan Onica**
Senior editor _ **Mircea Marian**
Senior editor _ **Mihai Duță**
Senior editor _ **Petre Bădică**
Editor _ **Flavia Drăgan**
Editor _ **Adina Mutăr**
Editor _ **Răzvan Scăețeanu**
Reporter special _ **Petru Zoltan**
Contributori _ **Cristian Diaconescu, Iulian Fota, Sabin Gherman, Alexandru Lăzescu, Ovidiu Nahoi, Ion Petrescu**

ART DIRECTOR

Cecilia Bălănescu

DTP

Ionuț Aldea

CORECTURĂ

Monica Ady

FOTO

INQUAM PHOTO AGENCY shutterstock gettyimages

EDITOR

SC News Internațional SA

Bd. Mărăști, nr. 65-67, Sector 1, București
(Pavilion G3, Complexul Romexpo, Intrarea B)
Telefoane:
0374.00.23.81; 0374.00.23.82
Email:
redactia@newsweek.ro
abonamente@newsweek.ro
publicitate@newsweek.ro

DIRECTOR COMERCIAL _ **Carmen Dincă**

DIRECTOR PUBLICITATE _ **Adrian Dinu**
Telefon: 0722 250 070

OFFICE MANAGER _ **Andrei Sabin Orcan**

TIPAR:
IPG Infopress™ Group

ISSN 2601 - 5897

Newsweek este o marcă înregistrată a Newsweek LLC (SUA)

CIUDAD DE MEXICO, MEXIC

„Limbo" de Inarritu

Strada Madero a fost închisă pe 4 martie, pentru a face loc decorurilor din noul film al lui Alejandro Gonzalez Inarritu, „Limbo".

FOTO: CLASOS/GETTY IMAGES

#10 AUGUST
RUȘINE, JUSTIȚIA
NE VEDEM LA

BUCUREȘTI, ROMÂNIA

Dincolo de canon

Expoziția organizată în holul Primăriei Sectorului 1 a fost întâmpinată cu scandal de o parte a opiniei publice, care o consideră nepotrivită pentru locul oficial ales.

FOTO: INQUAM PHOTOS/OCTAV GANEA

BUCUREȘTI, ROMÂNIA

Niciun vinovat

Dosarul penal care viza violențele jandarmilor asupra protestatarilor din 10 august 2018 a fost închis. Zeci de persoane au protestat împotriva deciziei magistraților.

FOTO: INQUAM PHOTOS/OCTAV GANEA

BUCUREȘTI, ROMÂNIA

La proteste, înainte...

La salvat oameni, înapoi. Sindicatul polițiștilor a protestat pentru salarii cu fumigene ilegale, în săptămâna în care două persoane au fost ucise din incompetența Poliției.

FOTO: INQUAM PHOTOS/OCTAV GANEA

NEWSWEEK ROMÂNIA - VACCINURI #2021

Ce se întâmplă după prima mare vaccinare

Medici și specialiști renumiți din România dar și din străinătate au explicat tot ce se va întâmpla în perioada următoare, cum va fi gestionată pandemia și care sunt ultimele noutăți științifice, în cadrul dezbaterii Vaccinuri #2021, organizată de *Newsweek România*.

ROMÂNIA NU A RENUNȚAT LA obiectivul de a vaccina anti COVID-19 peste 10 milioane de persoane până în luna septembrie, a spus dr. Valeriu Gheorghiță, coordonatorul Comitetului Național de Coordonare a Activităților privind Vaccinarea împotriva COVID-19 (CNCAV) în debutul evenimentului.

„Până în septembrie, vrem să vaccinăm 10 milioane de persoane, astfel încât să atingem un grad de imunizare colectivă de 60% din populație. Ca să revenim la normalitate, trebuie să depășim pragul de 70% din persoane vaccinate și să avem date clare că persoanele imunizate nu transmit mai departe infecția cu SARS-CoV-2.

Informațiile pe care le avem în prezent arată că, într-adevăr, există o reducere a încărcăturii virale de cel puțin 4 ori la persoanele vaccinate, cu scăderea cantității de virus din secrețiile respiratorii", a arătat Valeriu Gheorghiță.

El a explicat că imunizarea populației din Europa, SUA sau Israel nu e suficientă pentru a fi învins coronavirusul: „Pericolul vine de la noile tulpini, care pot fi mai contagioase sau mai virulente. Provocarea este legată de echilibrul campaniei de vaccinare între țări, în Europa, SUA, America de Sud sau Asia. Dacă Europa se imunizează în lunile următoare, dar celelalte țări rămân în urmă, există un rezervor natural pentru variantele noi ale coronavirusului care ar putea să compromită beneficiile vaccinării. Companiile farmaceutice se pregătesc deja de o eventuală extindere a tulpinilor virale".

Revaccinarea s-ar putea adresa doar persoanelor vulnerabile

Valeriu Gheorghiță a spus că, dacă se va impune o nouă campanie de vaccinare, după cea în curs de desfășurare, cel mai probabil se va adresa doar persoanelor vulnerabile, cum ar fi cele peste 65 de ani sau bolnavii cronici.

„E posibil să avem nevoie de o vaccinare repetată doar pentru populația vulnerabilă, nu vor mai fi campanii pentru 70% din populație.

Magnitudinea acestei pandemii este cauzată și de faptul că populația nu a fost pregătită imunologic. Dar, în viitor, vom avea deja un anumit grad de răspuns imun, chiar dacă nu va fi unul maximal", a explicat Valeriu Gheorghiță.

Ce vaccinuri mai așteptăm

„Comisia Europeană are în desfășurare cinci contracte pentru vaccinuri împotriva COVID-19. Sanofi, a șasea companie contractată, nu a reușit să obțină încă un vaccin.

În martie, va fi autorizat candidatul de la Johnson&Johnson, iar din aprilie și celelalte companii, printre care și Curevac. Pe lângă cele cinci, Comisia Europeană mai negociază cu Novavax și cu Valneva", a spus Andrei Baciu, secretar de stat în Ministerul Sănătății.

Studiile din Marea Britanie confirmă așteptările

Ștefan Dascalu, consultant în sănătate publică la Universitatea Oxford, a ex-

DE

MIHAI DUȚĂ
mihai.duta@newsweek.ro

DR.VALERIU GHEORGHIȚĂ,
(dreapta) șeful Comitetului Național de Coordonare a Activităților privind Vaccinarea împotriva COVID-19, și Andrei Baciu, secretar de stat la Ministerul Sănătății, au explicat ce se va întâmpla în perioada următoare

plicat că datele arată că toate vaccinurile actuale sunt sigure și, indiferent de diversele cifre care privesc finalitatea simptomatică, previn cazurile severe în procent de aproape 100%:

„Toate vaccinurile ne ajută să reducem impactul asupra sistemelor noastre de sănătate. Datele existente în privința vaccinului AstraZeneca și datele suplimentare care au fost obținute după publicarea primelor rezultate a studiului de fază a treia, pe care este de fapt bazată și aprobarea, atât în Marea Britanie, cât și în Uniunea Europeană, sunt încurajatoare în sensul că sunt mai bune decât evaluările inițiale. Chiar după o singură doză vaccinul este capabil să prevină cazurile severe și, totodată, rata de pozitivare, confirmată prin testele PCR, este mai scăzută, echivalând cu o eficacitate de 75% doar după prima doză. După a doua doză, ea crește undeva la 82%.

Trebuie să spunem că vaccinarea cu AstraZeneca în Marea Britanie a început cu câteva săptămâni înainte de Uniunea Europeană, deci înaintea vaccinului Moderna. Sunt deja milioane de oameni care au primit acest vaccin, care nu au suferit complicații și care, totodată, au fost protejați de complicații și chiar de cazurile simptomatice. Cu privire la reticența unor persoane și la ezitarea folosirii acestui vaccin la persoanele vârstnice, este nejustificată și ar trebui să fie revizuită în cel mai scut timp. În Marea Britanie au fost vaccinate cu prioritate persoanele vârstnice și ulterior categoriile esențiale. Efectul e măsurabil. A scăzut puternic nu doar rata de pozitivare, ci și rata de cazuri severe în rândul persoanelor care au primit vaccinul și, evident, a scăzut numărul de morți".

Ce trebuie să învețe România din această campanie

„În aceste zile, milioane de europeni sunt vaccinați la doar 12 luni de la descoperirea noului coronavirus SARS-CoV-2. Este o realizare incredibilă științifică, de colaborare, de fabricație și logistică, care implică instituțiile UE, guvernele, sistemele de sănătate, autoritățile de reglementare și industria farmaceutică", a declarat Dan Zaharescu, director executiv al Asociației Române a Producătorilor Internaționali de Medicamente (ARPIM).

El a explicat că evaluarea vaccinurilor a fost făcută în mod continuu, pe măsură ce au fost furnizate de către companiile producătoare date din studiile clinice de fază 3. Acest mod de evaluare a permis acordarea accelerată a autorizației condiționate de punere pe piață, fără a se face vreun compromis. Siguranța și eficacitatea vaccinurilor care au primit autorizații condiționate de introducere pe piață sunt monitorizate riguros, ca în cazul tuturor celorlalte medicamente, cu ajutorul sistemului consacrat al UE.

FOTO: INQUAM PHOTOS / GEORGE CĂLIN; NEWSWEEK ROMÂNIA

În acest moment, CE și companiile farmaceutice lucrează la soluții pentru a maximiza capacitatea de producție a vaccinurilor împotriva COVID-19 în UE. Sprijinul poate lua diferite forme, cum ar fi sprijin pentru investiții în fabricile de producție, încurajarea și facilitarea, acolo unde este necesar, a acordurilor între producători pentru folosirea unităților pentru producerea reciprocă a vaccinurilor aprobate.

Dan Zaharescu a menționat că strategia de vaccinare împotriva COVID-19 poate fi un exemplu pozitiv, pentru că România a beneficiat de acces la inovarea medicală în același timp cu toți ceilalți cetățeni ai UE.

El a punctat și ce ar trebui să învețe România pentru campaniile viitoare de vaccinare: predictibilitatea, prin încheierea unor acorduri din timp de furnizare de vaccinuri, așa cum a procedat Comisia Europeană cu vaccinurile anti-COVID-19, accesul în timp util și accesibilitatea vaccinurilor pentru grupurile țintă, dar și implementarea unei campanii de comunicare cu privire la beneficiile, riscurile și importanța vaccinurilor pentru a menține constantă încrederea publicului.

Ce este COVID cronic

În țara în care s-a mers până de curând pe ideea imunizării de grup, dr. Laura Ghibu, specializată în chirurgie orală în Suedia, a înțeles, încă din primăvara anului trecut, că virusul SARS-CoV-2 este mult mai periculos decât pare.

„Cu cât studiez acest virus mai mult, cu atât sunt mai mult pusă pe gânduri", spune Laura Ghibu care este și consultant pentru CNCAV.

„Deja în luna mai începusem să primesc pacienți cu afecțiuni pe care nu le mai văzusem până atunci. Acestea afecțiuni erau prezente în cavitatea orală a pacienților și erau umflături ale papilelor gustative, erupții , pete roșiatice, mâncărimi ale limbii, pacienți care spuneau că îi arde gingia. În 22 de ani nu mai văzusem niciodată așa ceva. Aceste cazuri apăruseră la toate clinicile la care lucram și afectau deopotrivă femeile și bărbații. Am trimis pacienții la examen de laborator, dar nu am găsit nimic, nicio bacterie, nicio ciupercă. Am început să intru în panică. Am început să citesc presa din Suedia și am auzit de ceva ce nu mai auzisem, expresia «COVID cronic». În presă erau relatate anumite sechele de care anumiți pacienți se plângeau după ce trecuseră prin această boală. Cei care aveau aceste sechele foarte ciudate, nu erau pacienți care trecuseră printr-o formă gravă care să necesite tratament in spital", povestește Laura Ghibu. După ce a aflat acest lucru, s-a întors la pacienții ei și i-a întrebat dacă au avut COVID-19. Cei mai mulți i-au spus că nu, dar, în Suedia, în acea perioadă, nu se testa prea mult. Atunci erau testate doar persaonele cu simptome puternice și doar în 48 de ore de la debut.

Nu puteam fi sigură că pacienții mei nu avuseseră COVID-19. Mulți dintre ei mi-au spus că au avut niște episoade de răceală, de gripă, care puteau fi puse în relație cu această boală. Am făcut o mică statistică și cam 2% din această cohortă de pacienți fuseseră depistați și diagnosticați cu COVID-19, dar restul de 98% nu fuseseră testați. Pe toți acești pacienți i-am tratat paleativ, am încercat să le ameliorez simptomele. Mă simțeam ciudat pentru că nu pot să tratez cauza. I-am întrebat periodic cum se simt, iar mulți spuneau că au dureri de încheieturi, că se simt obosiți, că nu mai gândesc bine. Erau simptome noi pentru mine. După câteva luni, am reușit să găsesc în literatura de specialitate un răspuns. Am găsit un studiu făcut în Spania și publicat în iulie 2020. Acesta arăta că boala COVID-19, la pacienți care nu prezentau simptome foarte grave, putea să dea o grămadă de alte simptome, cum ar fi aceste erupții în cerul gurii, în mucoasa orală și anumite disturbări neurologice. Studiul arăta că aproape 30% dintre acești pacienți aveau erupții cutanate, iar cele mai afectate erau persoanele considerate nevulnerabile, adică persoane în jur de 40 de ani, majoritatea femei. Citind și mai mult, am găsit această expresie, sindromul COVID cronic, care era un conglomerat de simptome atribuite acestei populații pe care, de obicei, nu o considerăm vulnerabilă. Acest conglomerat de simptome se manifesta după săptămâni și chiar după luni de zile, la pacienți care trecuseră prin boală și erau considerați vindecați. Acest lucru m-a făcut să mă gândesc la această abordare a gestiunii pandemiei. Atunci mi-am dat seama cât de importantă este prevenirea infecției chiar în rândul persoanelor considerate puțin vulnerabile. Atunci mi-am dat seama că acea strategie a unei imunizări colective nu era o politică foarte bună pentru gestionarea pandemiei", a explicat Dr. Laura Ghibu.

#Vaccinuri 2021 poate fi vizionat pe newsweek.ro sau scanând acest cod QR

Cum percep părinții campaniile de vaccinare

Dr. Mihai Craiu, medic pediatru la Institutul Național pentru Sănătatea Mamei și Copilului, a explicat cum pot fi folosite platformele sociale pentru studiul percepției parentale a bolilor pediatrice. Încă înainte de pandemie, studiile arătau că 74% la sută din persoanele cu probleme medicale din România apelau la social media sau Google înainte de a apela la un medic.

„În ultimii ani, puțin peste o tremie din adulții din România s-au vaccinat antigripal, decizia de vaccinare fiind influențată de percepția pericolului. Cred că mediatizarea obiectivă a paci-

DR. LAURA GHIBU este medic specializat în chirurgie orală în Suedia (sus). Dr. Mihai Craiu, medic pediatru la Institutul Național pentru Sănătatea Mamei și Copilului (stânga jos). Mihnea Boștină este virusolog în Noua Zeelandă.

enților internați la Terapie Intensivă și a numărului de decese prin COVID-19 este un bun factor care îi poate determina pe oameni să ia decizii în deplină cunoștință de cauză. Concluzia e că românii doresc să ia decizii personale, dar amână până când apare percepția de pericol. În cazul în care scade percepția pericolului, de obicei, nu prea mai apelăm la vaccinare", a explicat dr. Mihai Craiu.

Referitor la vaccinarea copiilor sub 16 ani, medicul Mihai Craiu a spus că este optimist. „Știm că Pfizer/Biontech a finalizat deja înrolarea celor peste 2.000 de copii necesari pentru a obține rezultate semnificative statistic pentru vârstele 12-16 ani și urmează să fie finalizat, luna viitoare, și studiul Moderna care vizează adolescenți între 12 și 18 ani. Rezultatele par absolut similare din punctul de vedere al imunogenicității și al siguranței, de aceea ca pediatru nu pot să fiu decât optimist și să sper că cei mari, care actualmente învață la școala online și sunt realmente handicapați și academic și social și emoțional să poată să se reîntoarcă la activitățile lor obișnuite fiind protejați de un vaccin", a spus Mihai Craiu la dezbaterea Vaccinuri #2021 organizată de *Newsweek România*.

Excepția Noua Zeelandă

Noua Zeelandă este una dintre țările care au gestionat cel mai eficient lupta cu pandemia. Când aproape tot globul era în lockdown, în Noua Zeelandă se jucau meciuri de rugby cu zeci de mii de spectatori. În momentul de față, acolo sunt doar câteva zeci de cazuri active și acestea foarte strict monitorizate. Până acum, în această țară au murit doar 25 de persoane din cauza COVID-19. Virusologul Mihnea Boștină din Noua Zeelandă a explicat cum a fost gestionată acolo pandemia.

„În primul rând, au fost câteva săptămâni în plus de reacție. Autoritățile au putut să vadă care sunt cele mai bune măsuri. Apoi a fost făcut foarte rapid un comitet de oameni de știință care au fost ascultați cuvânt cu cuvânt de către Guvern.

În al doilea rând, a fost avantajul geografic. Noua Zeelandă este o insulă și este foarte ușor să reglementezi intrarea în țară. Acum, în Noua Zeelandă pot intra în țară doar cetățeni ai Noii Zeelande care primesc aprobare de la Guvern. Din momentul intrării în țară, fiecare persoană stă două săptămâni în carantină totală, în hoteluri special amenajate.

În al treilea rând, au fost măsuri de carantină foarte, foarte stricte. În momentul în care s-a descoperit că există transmisie în populație, în 24 de ore s-a declarat carantină totală. Și aici Guvernul a avut un rol extraordinar de important, pentru că întotdeauna a anunțat din timp care vor fi măsurile. Toată țara știa că în momentul în care se va descoperi că există transmisie comunitară se va intra în carantină, că o să se închidă restaurantele, școlile și așa mai departe. Pentru că s-a repetat asta zi de zi, la ora 13.00, când primul ministru Jacinda Ardern și cu persoanele de la vârf care gestionau epidemia aveau declarații publice, populația nu a fost șocată și nici nu s-a opus acestor măsuri. A contat, desigur, și densitatea redusă a populației. În plus, populația Noii Zeelande e mult mai deschisă către actul medical, către vaccinuri și tratamente, asta și pentru că sistemul medical e gratuit și foarte bine pus la punct", a spus virusologul Mihnea Boștină. Rezultatele au făcut ca încrederea în Guvern să fie atât de mare încât prim-ministrul Jacinda Arden a avut cea mai categorică victorie electorală după al doilea război mondial.

FOTO: NEWSWEEK ROMÂNIA

MIRCEA MARIAN

Miliția Română, anul 2021: Sadism, corupție și obrăznicie

Imaginea așa-zisei Poliții Române, în ultimele zece zile: un amestec de sadism, corupție la vârf, incompetență jenantă și o obrăznicie rară. Acești oameni se pensionează la 40 de ani și primesc pensii speciale mai mari decât cele ale unui medic.

Fapte:

➤ 24 februarie: polițiștii se duc la Cotroceni, ca să ceară salarii mai mari. Se îmbrâncesc cu jandarmii și aruncă cu fumigene.

➤ 1 martie: sub nasul forțelor de poliție, un bătrân de 68 de ani ucide doi tineri pe care-i luase ostatici. Poliția a avut ore întregi la dispoziție să găsească o soluție.

➤ 4 martie: șeful Poliției din Suceava, celebra Direcție de informații și protecție informativă, este reținut de DNA.

El proteja o rețea de polițiști care dădeau carnete auto contra șpagă, le spunea cum să nu fie prinși și, în schimb, ar fi primit, la rândul lui, zeci de mii de euro șpagă.

➤ 5 martie: trei polițiști de la Secția 16 din București sunt arestați, alți trei sunt puși sub control judiciar. Au răpit doi tineri care le atrăseseră atenția că nu poartă mască, i-au dus pe un câmp, i-au bătut cu cruzime și au urinat pe unul dintre ei. Între cei arestați: prim-vicepreședintele sindicatului național al agenților de Poliție!

Acestea sunt faptele doar din ultimele zece zile. Dacă mergem mai mult în timp, găsim alte grozăvii. Mă uitam pe o documentare din 2015, cu șefimea înhățată de DNA în acea perioadă: șeful Poliției rutiere din Teleorman, șeful Biroului de investigații criminale a municipiului Brăila, adjunctul Direcției de Combatere a Criminalității Organizate (BCCO), adjunctul directorului Poliției Capitalei, comandantul Poliției Bistrița-Năsăud și mai mulți șefi de la Poliția de Frontieră Giurgiu.

Șpăgile erau ridicole: doi pui, o mămăligă, trei pești, o sticlă de whisky, mâncare pentru câini sau 15 fripturi. Acestea sunt date din 2015, dar obiceiul a rămas: la Iași, în anul de grație 2020, șpaga polițiștilor era sub formă de pizza.

La Oficiul pentru Protecția Martorului, acum câțiva ani, polițiștii furau banii celor pe care trebuiau să-i protejeze.

Tot sistemul e putred și cultura furtului, a hoției, se învață din Academia de Poliție, cea mai mare fabrică de plagiatori din România.

În paralel, cetățenii obișnuiți sunt complet lipsiți de protecție. Poliția nu face decât să ofere scuze și să amâne orice reformă, până când publicul uită. Cazul Caracal este exemplar: Ministerului de Interne a creat diversiunea Cumpănașu, iar acesta a acoperit scandalul cu fumigene, până când nimeni n-a mai priceput nimic. În schimb, printre alte avantaje, Cumpănașu se plimba prin țară cu escorta ministerului de Interne.

Situația este teribilă, fiindcă vorbim de oameni morți, uciși cu sadism, vorbim de violențe îngrozitoare și de sentimentul că statul român nu vrea - nu că nu poate! - să-i protejeze pe inocenți.

Cumplit este și faptul că, dacă în Poliție or fi și oameni onești, aceștia sunt bine ascunși. Prea puțini sunt cei care nu protestează. Sindicatele sunt structuri pesedizate, care-i protejează pe corupți. Mai apare câte o figură de tip Godină, dar acesta pare că nu vrea decât să strângă like-uri și notorietate, nu să schimbe ceva în profunzime. În ani, am învățat să nu cred în revoluții. De obicei, se termină prost. Dar, în acest caz, este evident că structura Poliției Române trebuie demolată din temelii. Academia de Poliție, desființată. Actuala legislație, care îi protejează pe milițieni, indiferent cât de proști, incompetenți și hoți sunt, abrogată. În fruntea structurii, aduși oameni din afara sistemului după chipul și asemănarea Monicăi Macovei.

Aceste decizii trebuie luate de către actuala conducere politică a țării. Fostul ministru de Interne pus de PNL, Marcel Vela, a fost un caraghios ridicol. Vom vedea dacă Lucian Bode are curaj să se confrunte cu așa-zisa Poliție Română sau va prefera să se lase împachetat, ca să poată pleca din minister liniștit, fără să deranjeze și fără să fie deranjat.

Cumplit este și faptul că, dacă în Poliție or fi și oameni onești, aceștia sunt bine ascunși

MIRCEA MARIAN este senior editor al *Newsweek România*

ION PETRESCU

Black Hawk se află la Constanța

„Poseidon 21" este numele de cod al exercițiului inițiat de Forțele Navale Române, în Marea Neagră, care se derulează până la 6 martie 2021 și la care iau parte câteva sute de militari autohtoni și străini, cu nave militare, aparate de zbor și alte dotări specifice marinei militare moderne.

În acest context, al prezenței în România a unei flote americane de 30 de elicoptere Black Hawk, pentru exercițiul multinațional condus de Forțele Navale Române, am fost invitat la o video conferință organizată pe 3 martie 2021, după prânz, la care moderator a fost John Neilson, de la Lockheed Martin, iar ca protagoniști convingători s-au afirmat doi piloți polonezi de elicoptere Black Hawk, seniorul Leszek Pawula și colegul său, Wojcieh Romanczuk, care a activat anterior în forțele speciale ale Armatei Poloniei.

Amândoi au transformat o prezentare aparent pur tehnică într-o succesiune de confesiuni generate de experiențele personale la mansa elicopterului „Șoimul Negru", considerat de cei doi piloți competitiv, modern, cu capacitatea de a efectua atât misiuni militare, cât și sarcini civile.

Leszek Pawula chiar mărturisea că atunci când zbura cu Black Hawk s-a simțit mereu în siguranță, indiferent de dificultatea obiectivelor menite a fi îndeplinite.

În ceea ce îl privește pe mai tânărul Wojcieh Romanczuk, acesta remarca ușurința cu care se poate trece, cu elicopterul menționat, de la o misiune la alta, de la transport de persoane la cel de mărfuri, de la acțiuni de evacuare medicală, la operațiuni de cercetare și salvare, de la transport exterior de mari greutăți, precum o piesă de artilerie, la operațiuni de sprijinire a stingerii incendiilor, prin aducerea unor mari recipiente cu apă.

Și, nu în ultimul rând, este de ținut minte rapiditatea cu care se pot executa misiuni de evacuare a unor militari răniți sau aflați în dificultate, la sol, în fața unui adversar superior numeric, sau de susținere a defensivei/ofensivei trupelor proprii, prin sprijin aerian adecvat.

L-am întrebat pe cei doi piloți polonezi cum acționează Black Hawk contra tancurilor agresorului, în condițiile în care un important comandant autohton îmi spunea că fără elicoptere de atac sunt greu de stăvilit, într-un scenariu ipotetic, „valurile" de tancuri inamice.

Răspunsul tehnic a fost nuanțat. Black Hawk are trei arme eficiente în lupta contra tancurilor părții adverse, un singur „Șoim Negru" fiind în măsură să anihileze circa 50% dintr-un batalion de tancuri.

Deși am zburat, cu ani în urmă, alături de camarazi americani, cu Black Hawk, la Centrul de Instruire de la baza militară Fort Polk, din statul american Louisiana, nu am știut că „Șoimul Negru" se poate menține în aer și cu un singur motor, iar în situații limită, tipice unei zone de confruntări armate la sol, poate evacua mai mulți militari decât indică manualul de zbor. Viața bate filmul...

Pilotul Leszek Pawula a mai precizat că, în condiții de vizibilitate zero, cum ar fi cele generate de o ceață densă, a putut ateriza, cu acest tip de elicopter, exact la punctul stabilit.

Aidoma piloților care îi dirijează zborul, altitudinea și direcția, Black Hawk poate acționa oriunde și oricând, adică exact de ceea ce au nevoie semenii care iau decizii în situații imprevizibile, cum a fost și în cazul uraganului Katrina, care a dus la pierderea a peste 1.800 de vieți omenești.

Mi-a plăcut naturalețea cu care cei doi europeni se mișcau, pe micul ecran, ca în elicopter, deci precum peștele în apă, schimbându-și des locurile pe scaune, privindu-se cu un respect deloc simulat, cu acea prietenie pe viață = rara avis.

John Neilson a anunțat, chiar la finalul video conferinței, că data viitoare va aduce interlocutori din România, care au propriile lor experiențe cu „Șoimul Negru".

Prezența viitoare a unui număr corespunzător de elicoptere Black Hawk, în Forțele Armate Române, ar îndemna la o profundă cugetare pe cei obișnuiți să își plimbe tancurile prin vecinătățile imediate, pentru a își extinde tentaculele imperiale.

Contracararea celor circa 785 de blindate de toate tipurile - aflate dincolo orizontul nostru maritim, pe o peninsulă devenită portavion imperial -, cu circa 50 de elicoptere Black Hawk, care ar fi staționate pe tărâm mioritic ar liniști apele geopoliticii la Marea Neagră. Asta așa, la un prim calcul.

Doar lumea caută pe cer, atunci când mai este însorit, porumbeii păcii. Si vis pacem, para bellum.

ION PETRESCU este contributor al *Newsweek România*

16 ANI DE ANTICORUPȚIE

Topul VIP-urilor din bilanțul DNA

Numărul persoanelor care s-au perindat la vârful statului român și care au fost condamnate pentru corupție este dezarmant de mare.

BIBLIOTECA

BELLA ITALIA, PUBELA ROMÂNIA
Mafia italiană trimite mii de tone de gunoi în România » P.22

DIRECȚIA NAȚIONALĂ Anticorupție a fost înființată în 2002, de regimul Iliescu-Năstase, sub supervizarea ministrului Justiției de la acel moment, Rodica Stănoiu.

În primii ani de activitate, Parchetul Național Anticorupție – denumirea din acei ani – devenise o instituție ridicolă, celebră prin faptul că prindea subofițeri de poliție sau controlori de tren.

Șeful PNA, Ioan Amărie, era celebru pentru faptul că omorâse un om într-un accident de mașină, dar scăpase – deși în regimul comunist aceste fapte erau pedepsite cu închisoarea.

„Justiția va ajunge să-și facă datoria așa cum trebuie și peștii mari vor ajunge după gratii, nu doar persoanele mai puțin însemnate», cerea, în 2004, comisarul european pentru extinderea UE Gunter Verheugen.

DE

MIRCEA MARIAN
mircea.marian@newsweek.ro

În 2005, Ioan Amărie a fost schimbat cu Daniel Morar, iar legislația a fost modificată astfel încât DNA să se ocupe doar de dosarele de mare corupție.

Însă până la primele condamnări majore au trecut ani întregi. Dar, atunci când s-a pornit, valul de condamnări s-a transformat într-un tzunami.

Newsweek România vă prezintă o listă a demnitarilor și primarilor unor localități importante care au fost condamnați defintiv. Numărul deputaților și senatorilor care au ajuns după gratii pentru fapte de corupție este atât de mare că nu putem decât să amintim personaje precum Cătălin Voicu, Nati Meir sau Mircea Drăghici.

Foto PEXELS SUZY HAZELWOOD

ȘEFI DE PARTIDE ȘI DE GUVERN

Peștele cel mare: Adrian Năstase

Cea mai importantă captură a DNA este fostul premier Adrian Năstase. În anul 2012, a fost condamnat la doi ani în dosarul Trofeul Calității, iar în 2014 a fost condamnat la patru ani de închisoare în dosarul Zambaccian. Ambele pedepse au fost cu executare. A stat efectiv în închisoare circa 25 de luni.

Și alți premieri au fost puși sub acuzare de către DNA: **Victor Ponta** este judecat în dosarul Turceni, iar **Călin Popescu Tăriceanu** este inculpat într-un dosar în care este acuzat că a luat mită 800.000 de euro.

În 2018, **Ludovic Orban** a fost achitat de Înalta Curte de Casație și Justiție în dosarul în care a fost judecat pentru săvârșirea infracțiunii de folosire a influenței în scopul obținerii unor foloase necuvenite.

Niciun președinte al României nu a fost pus sub acuzare de către DNA. Ion Iliescu a fost trimis în judecată în dosarele Revoluției și Mineriadei din iunie 1990, dar ambele au fost instrumentate de Parchetul General.

Big Daddy Liviu Dragnea

Dintre miniștrii condamnați pe baza probelor DNA, Liviu Dragnea a fost de departe cel mai important. Este al doilea președinte PSD care ajunge la pușcărie, performanță neegalată de vreun alt partid parlamentar. În aprilie 2016, a fost condamnat definitiv cu suspendare în dosarul „Referendumul".

Această condamnare i-a blocat accesul la funcția de premier, după ce PSD a câștigat alegerile parlamentare din acel an. Pe 27 mai 2019, a fost condamnat definitiv cu executare la 3 ani și 6 luni închisoare în dosarul angajărilor fictive la DGASPC Teleorman.

Dan Voiculescu

Un alt președinte de partid parlamentar ajuns la pușcărie: Dan Voiculescu, zece ani în dosarul ICA. El a fost condamnat în august 2014 și eliberat condiționat în iulie 2017, după doar 35 de luni la închisoare. Prejudiciul de circa 60 de milioane de euro a fost recuperat în foarte mică măsură. Mai mult, Voiculescu a pus poprire pe conturile ANAF, după ce a acuzat instituția că-i reține prea mult din pensie.

Dan Diaconescu

Fostul președinte al PPDD a avut o ascensiune spectaculoasă și un final abrupt: În 4 martie 2015, Curtea de Apel București a hotărât condamnarea sa definitivă la cinci ani și șase luni de închisoare cu executare. El a fost pus sub acuzare pentru șantajarea lui Ion Moț, fost primar al comunei arădene Zărand, și a omului de afaceri Paul Petru Țârdea. Diaconescu a ieșit din închisoare, înainte de termenul stabilit, pe 28 noiembrie 2017. El nu mai are dreptul de a fi jurnalist până pe 4 martie 2025.

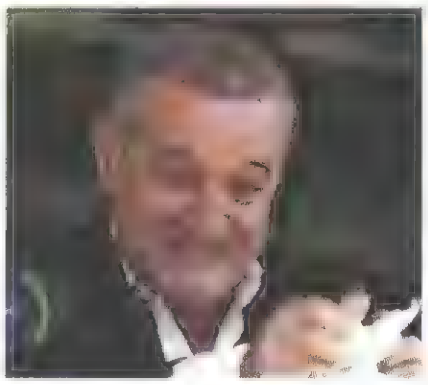

Gigi Becali

Fostul europarlamentar și președinte al Partidului Noua Generație – Creștin Democrat a fost condamnat la trei ani de închisoare cu executare, în dosarul Valiza, instrumentat de DNA.

În 7 mai 2008, DNA Cluj a reținut cinci persoane din anturajul lui Gigi Becali care aveau asupra lor suma de 1,7 milioane de euro, sumă care se presupune că ar fi fost destinată jucătorilor de la clubul de fotbal Universitatea Cluj pentru a nu pierde meciul cu CFR Cluj. Becali a afirmat că banii erau destinați cumpărării de bomboane. În 2013, a fost condamnat definitiv, în 2015 a fost eliberat condiționat.

Ioan Avram Mureșan

Din datele publice furnizate de DNA, fostul ministru țărănist al Agriculturii Ioan Mureșan este primul ministru condamnat definitiv într-un dosar de mare corupție: 7 ani de închisoare pentru deturnare de fonduri și abuz în serviciu contra intereselor publice, cu consecințe deosebit de grave. El a fost condamnat în februarie 2012, în așa numitul dosar Caltaboșul, alături de alt ministru, Decebal Traian Remeș.

Decebal Traian Remeș

Membru al PNL, fost ministru de Finanțe, între 1998 și 2000, și apoi ministru al Agriculturii, în 2007: a fost condamnat la trei ani de închisoare cu executare în dosarul Caltaboșul. El a fost filmat – iar TVR a difuzat imaginile – în timp ce lua mită. Condamnat în primăvara lui 2013, el a stat doar un an la închisoare, fiind eliberat condiționat. Dosarul a primit această denumire întrucât, pe lângă bani și o mașină, Remeș a cerut mituitorului și niște caltaboși.

Zsolt Nagy

A fost desemnat de UDMR pentru postul de ministru al Comunicațiilor și Tehnologiei Informației (2004-2007), în guvernul Tăriceanu. În 24 ianuarie 2014, a fost condamnat la patru ani de închisoare cu suspendare pentru abuz în serviciu, împreună cu fostul ministru al Justiției Tudor Chiuariu – în baza unui dosar instrumentat de DNA.

În ianuarie 2015, a urmat o nouă condamnare: patru ani cu executare pentru aderare la un grup infracțional, în dosarul privatizărilor strategice. Acest caz a fost instrumentat de DIICOT.

Relu Fenechiu

Fost ministru al Transporturilor în guvernul Ponta (2012-2013), cel care controla, de facto, PNL-ul din Iași și întreaga Moldovă, a fost condamnat în ianuarie 2014 la cinci ani de închisoare cu executare, în dosarul Transformatorul. În noiembrie 2016, a mai primit o condamnare: 3 ani și 10 luni închisoare, după ce și-a recunoscut vinovăția într-un dosar în care era acuzat de trafic de influență în formă continuată și spălare de bani. În august 2017, a fost eliberat condiționat.

Sorin Pantiș

Fostul ministru PNL al Comunicațiilor în Guvernul Ciorbea (1996-1998) a fost condamnat în august 2014 la șapte ani de închisoare cu executare în Dosarul ICA. În octombrie 2014, a urmat o altă sentință defintivă, de doi ani și opt luni de închisoare în Dosarul Rompetrol. În același dosar a fost condamnat la 28 de luni de închisoare jurnalistul **Sorin Roșca Stănescu**, fost senator PNL. A stat patru ani la închisoare, până când a fost eliberat condiționat. Pantiș a fost director la firma lui Voiculescu, Grivco.

Miron Mitrea

Puternicul ministru al Transporturilor (2000-2004) din Guvernul Năstase a fost condamnat la 13 februarie 2015 la doi ani de închisoare cu executare. El a fost acuzat de luare de mită în dosarul privind lucrările de renovare făcute la casa mamei sale din localitatea Voluntari. După un an și cinci zile, a fost eliberat.

Monica Iacob Ridzi

Fost ministru PDL al Tineretului și Sportului, ea a fost condamnată definitiv, în februarie 2015, la cinci ani de închisoare cu executare, pentru abuz în serviciu privind manifestările organizate în 2009 de Ziua Tineretului.

Cercetarea penală a fost declanșată în urma anchetei publicate de *Gazeta Sporturilor* în 16 iunie 2009, potrivit căreia festivitățile organizate de Ministerul Tineretului și Sporturilor cu ocazia Zilei Tineretului (2 mai 2009), care au avut un buget de circa 600.000 de euro, au fost încredințate fără licitație unor companii private.

A executat doi ani și opt luni din pedeapsă.

Cornel Dobrițoiu

Fostul ministru al Apărării a fost condamnat, în mai 2016, definitiv la un an de închisoare cu suspendare în dosarul Case pentru generali. El a fost acuzat de „participaţie improprie la abuz în serviciu contra intereselor publice şi participaţie improprie la fals intelectual, cu un termen de încercare de 3 ani" – adică își cumpărase un apartament, la un preț subvenționat, din fondul Ministerului Apărării deşi deţinuse o garsonieră, tot de la acest minister, pe care a vândut-o.

Victor Babiuc

Abia în 2013, justiția l-a condamnat pe fostul ministru al Apărării pentru un schimb de terenuri în favoarea lui Gigi Becali. El a primit doi ani închisoare în regim de detenție pentru săvârşirea infracţiunii de abuz în serviciu contra intereselor publice, în formă calificată. În acelaşi dosar au fost condamnaţi la închisoare cu executare Gigi Becali şi Dumitru Cioflină, fost şef al Marelui Stat Major General.

Tudor Chiuariu

Singurul ministru al Justiției care a primit o condamnare penală, Tudor Chiuariu a fost inculpat în dosarul Poşta Română. El a fost acuzat că, în calitate de ministru de Justiţie în Guvernul Tăriceanu, a semnat o hotărâre de Guvern care prevedea trecerea ilegală a unui imobil, de la Poşta Română, în proprietatea unei firme private. A primit o sentință de 42 de luni de închisoare, cu suspendare.

Codruț Sereș

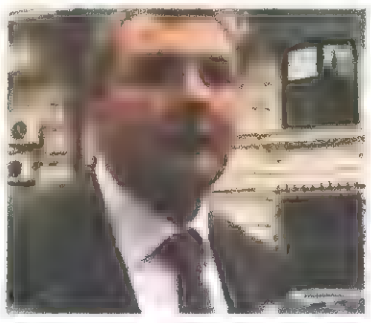

A fost condamnat definitiv la patru ani şi opt luni de închisoare cu executare, pentru trădare prin transmitere de secrete, în 2015, în baza unui dosar instrumentat de DIICOT. Ulterior, în 2016, el a fost condamnat definitiv la patru ani de închisoare cu executare şi în dosarul Hidroelectrica, instrumentat de DNA. A fost eliberat condiționat în februarie 2018.

George Copos

Fostul vicepremier şi lider al Partidului Conservator, condus de Dan Voiculescu, a fost condamnat definitiv în 2014 la trei ani şi opt luni cu executare în Dosarul Transferurilor şi la patru ani cu executare în Dosarul Loteria I. Cele două pedepse s-au contopit. După încarcerare, Copos a susţinut că ar fi scris cinci cărți în puşcărie, a luat parte la activitățile practice şi are peste 60 de ani, reuşind să convingă instanța să-l elibereze după efectuarea a mai puțin de un an din pedeapsă.

Gabriel Sandu

Fostul ministru al Comunicațiilor din guvernarea Boc a fost condamnat în dosarul Microsoft. În acelaşi dosar, Dorin Cocoş, fost soț al Elenei Udrea, a fost găsit vinovat pentru trafic de influenţă şi spălare de bani şi s-a dispus confiscarea a 9.000.000 de euro. Gabriel Sandu a fost găsit vinovat de luare de mită şi spălare de bani, a primit o condamnare de 30 de luni cu executare şi s-a dispus confiscarea a peste 2.000.000 euro. Tot în acest dosar a fost condamnat şi primarul municipiului Piatra Neamț, Gheorghe Ștefan, găsit vinovat de trafic de influență. Acesta din urmă a primit şase ani de închisoare, cu executare, şi s-a dispus confiscarea a peste 3.000.000 euro.

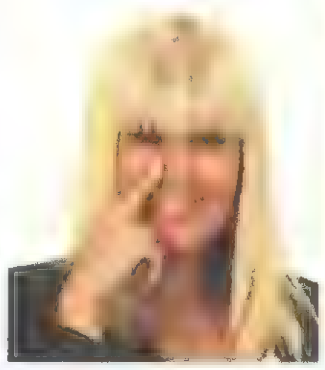

Udrea, Niță, Șova – ajutați de CCR

Trei demnitari care au primit condamnări definitive – Elena Udrea, fost ministru al Dezvoltării Regionale, Constantin Niță, fost ministru al Energiei şi Dan Șova, fost ministru al Transporturilor – au obținut rejudecarea proceselor lor. Rejudecarea a fost decisă în în baza hotărârii Curții Constituționale privind nelegalitatea constituirii completurilor de cinci judecători de la ÎCCJ.

PREȘEDINȚI DE CONSILIU JUDEȚEAN

Constantin Niculescu

Fostul şef al exporturilor Dacia Pitești, pe vremea lui Ceaușescu, şef al comisiei parlamentare de control SIE între 2000 şi 2004 şi președinte al Consiliului Județean Argeș, acest baron PSD a fost condamnat definitiv, în 2015, la şapte ani şi opt luni de

închisoare în dosarul în care a fost acuzat că a luat fonduri PHARE de aproape 900.000 de euro, în baza unor documente false. În 2017, a fost eliberat condiţionat. A condus CJ Argeş timp de zece ani.

Constantin Conţac

Baron PSD discret, de Botoşani, a primit o condamnare la trei ani de închisoare, cu executare, pentru spălare de bani, în formă continuată şi trei infracţiuni de fals în declaraţii. A condus CJ Botoşani timp de şase ani. Şi fiul său a primit, în acelaşi dosar cu tatăl său, o pedeapsă de trei ani, cu executare.

Nicuşor Constantinescu

Amicul lui Mazăre a primit o primă condamnare la închisoare, cu executare, în 2016. De atunci, se adună dosarele şi condamnările. În iulie 2020, a primit o ultimă sentinţă: patru ani de închisoare cu executare, în dosarul privind achiziţionarea unui elicopter care ulterior a fost preluat de SMURD, iar în decembrie 2014 s-a prăbuşit în Lacul Siutghiol.

În ianuarie 2021, DNA l-a trimis din nou în judecată, fiind acuzat că ar fi facturat de patru ori mai mult lucrările de modernizare pentru Herghelia Mangalia, prejudiciul fiind estimat la peste 5,5 milioane de lei.

Horia Uioreanu

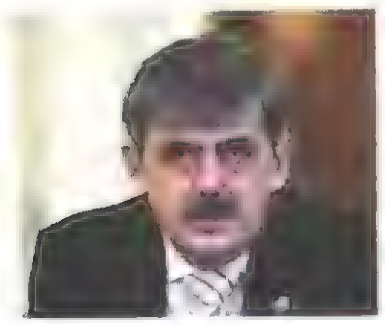

Fostul preşedinte al Consiliului Judeţean Cluj a fost condamnat în 2018 la 6 ani şi 4 luni de închisoare, cu executare. În 2014, Horia Uioreanu (PNL) a fost arestat preventiv şi trimis în judecată pentru infracţiunile de luare de mită, fals în înscrisuri sub semnătură privată şi complicitate la spălare de bani. El a fost acuzat că lua mită 15% din valoarea contractelor pe care le acorda, în calitate de preşedinte al Consiliului Judeţean.

Florin Ţurcanu

Fostul preşedinte al Consiliului Judeţean Botoşani, membru al PNL, a fost condamnat în 2014 la şase luni de închisoare pentru săvârşirea infracţiunii de fals intelectual şi la trei luni de închisoare pentru uz de fals. Cele două pedepse au fost contopite.

În ianuarie 2020, el a mai primit o pedeapsă de patru ani şi trei luni de închisoare cu executare, într-un dosar în care a fost acuzat de trafic de influenţă şi spălare de bani, dar sentinţa nu este definitivă.

Adrian Duicu

Fostul baron PSD de Mehedinţi a scăpat cu o pedeapsă de 18 luni, cu suspendare, sentinţa fiind dată în 2020. Procurorii DNA susţineau în 2014, în referatul la dosarul de corupţie al lui Duicu, că acesta şi-a folosit influenţa pentru a determina o promovare în centrala Ministerului Afacerilor de Interne pentru Ştefan Constantin Ponea, şeful Poliţiei Mehedinţi. Procurorii susţineau că traficul de influenţă s-a făcut din biroul de premier al lui Victor Ponta de la Palatul Victoria.

Gheorghe Bunea Stancu

În anul 2015, fostul baron PSD de Brăila a primit trei ani de închisoare cu executare în dosarul Mită la PSD. Potrivit procurorilor, în cursul anului 2009, Gheorghe Bunea Stancu şi-a folosit influenţa şi autoritatea rezultate din funcţia de preşedinte al organizaţiei judeţene Brăila a PSD pentru a obţine, cu încălcarea dispoziţiilor legale ce privesc finanţarea partidelor politice, suma de un milion de euro de la Ioan Niculae, patron al SC Interagro SA. În iunie 2019, a mai primit o condamnare, de trei ani şi nouă luni, tot pentru fapte de corupţie. Presa a consemnat că, după această ultimă condamnare, a fost eliberat după nici două luni.

Victor Mocanu

Fostul preşedinte al Consiliului Judeţean Buzău a fost condamnat la 3 ani si 6 luni de închisoare cu suspendare, pentru abuz în serviciu în dosarul privind sediul Maternităţii Spitalului Judeţean Buzău.

Potrivit DNA, în perioada 6 aprilie 2012 – 14 mai 2012, Victor Mocanu şi-ar fi încălcat atribuţiile de serviciu avute în calitate de şef al CJ Buzău, urmare a unei înţelegeri cu omul de afaceri Daniel-Mihail Bădic, asociat şi administrator al SC Medical Finance Projects SRL Bucureşti, în scopul inaugurării aparente a noului sediu al Maternităţii Spitalului Judeţean Buzău.

„Pe lângă faptul că fuseseră supraevaluate, nici nu fuseseră livrate, cheltuielile angajate fiind în mod vădit ineficiente din punct de vedere economic", se arată în acuzarea DNA.

Constantin Ostaficiuc

Fostul preşedinte al Consiliului Judeţean (CJ) Timiş a primit o condamnare de trei ani de închisoare cu suspendare pentru abuz în serviciu, în dosarul privind finanţarea echipei de fotbal Poli Timişoara, de către CJ Timiş, în perioada în care echipa era patronată de

omul de afaceri Marian Iancu. Ostaficiuc și alte persoane din CJ Timiș și din conducerea clubului de fotbal au fost trimiși în judecată de procurorii DNA care îi acuzau că în perioada 2008-2011, profitând de funcțiile pe care le aveau, au dispus abuziv și ilegal plata din bugetul județului Timiș a sumei de 9.950.000 de lei către S.C. Politehnica Timișoara.

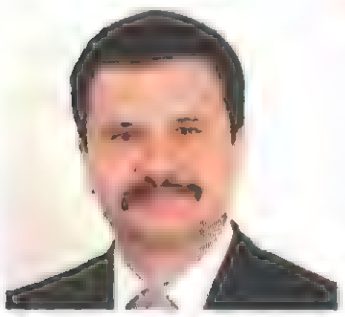

Nicolae Ioțcu

Fostul președinte al Consiliului Județean Arad a fost condamnat, pentru trafic de influență, la patru ani de închisoare cu executare.

El a pretins de la administratorul unei societăți comerciale suma de 40.000 de euro, pentru a-și exercita influența în cadrul procedurii organizate la nivelul Consiliului Județean Arad, pentru atribuirea preferențială a unui contract de achiziție publică privind „Furnizarea în leasing de echipamente medicale pentru dotarea Spitalului Clinic Județean de Urgență Arad", în valoare de 1.600.000 de euro.

Marian Bîgiu

Fostul președinte al Consiliului Județean Buzău a fost condamnat definitiv, în iunie 2017, la o pedeapsă de doi ani de închisoare cu suspendare în dosarul în care a fost acuzat că ar fi primit din partea fostului șef al RA-APPS, Georgian Surdu, bani pentru a interveni ca acesta să primească o lucrare de canalizare în comuna Ghergheasa. Pedeapsa de doi ani s-a adăugat la o alta, de cinci ani și două luni pentru luare de mită. Bîgiu și-a recunoscut fapta.

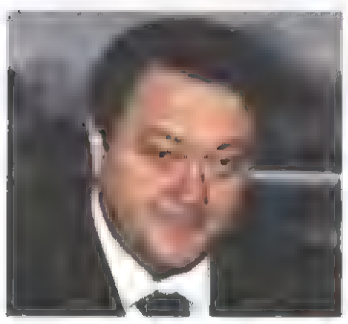

Sorin Frunzăverde

În mai 2016, fostul președinte al CJ Caraș-Severin a fost condamnat definitiv la doi ani de închisoare cu suspendare pentru folosire a influenței în vederea obținerii unui folos necuvenit, în dosarul alegerilor prezidențiale din 2014. El a fost acuzat că și-ar fi exercitat ilegal influența, în scopul obținerii mai multor voturi în favoarea candidatului partidului din care făcea parte, PNL.

Florin Popescu

Fostul deputat PDL și președinte al CJ Dâmbovița, Florin Aurelian Popescu a fost condamnat definitiv, în noiembrie 2016, la un an închisoare cu executare pentru săvârșirea infracțiunilor de conflict de interese și fals în declarații.

La acel moment, Popescu se afla deja în penitenciar, unde executa doi ani închisoare primiți într-un alt dosar, în care a fost acuzat că a cerut de la un om de afaceri zeci de tone de pui grill pe care le-a distribuit în scop electoral la alegerile locale din 2012.

Nicolae Mischie

Fostul președinte al Consiliului Județean Gorj între 1996 și 2004, Nicolae Mischie a fost acuzat de procurori că ar fi primit mită în valoare de mai multe sute de mii de euro, sub formă de mașini, mobilier, aparatură electrocasnică sau lucrări de construcții, de la un om de afaceri pe care l-ar fi ajutat să obțină contracte publice preferențiale. În 2011, a fost condamnat definitiv la patru ani de închisoare cu executare, dar în 2013 a fost eliberat.

BNR

Bogdan Olteanu

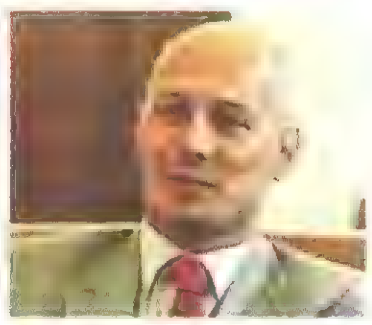

În octombrie 2020, fostul viceguvernator al Băncii Naționale a României și fost președinte al Camerei Deputaților a fost condamnat definitiv la 5 ani de închisoare pentru trafic de influență.

A fost acuzat că a primit un milion de euro de la omul de afaceri Sorin Ovidiu Vîntu, pentru a facilita numirea în fruntea Rezervației Deltei Dunării a unei persoane agreate de acesta, jurnalistul Liviu Mihaiu.

ANAF

Sorin Blejnar

Fostul președinte al ANAF din perioada guvernării Boc a fost condamnat, în mai 2019, la cinci ani de închisoare. El a fost acuzat de procurorii DNA Ploiești că a primit peste 12 milioane de lei drept mită de la un om de afaceri. Blejnar este însă cercetat în multe alte dosare.

Un alt șef al ANAF, **Șerban Pop,** a primit o condamnare definitivă în 2018, a fugit în Italia și a beneficiat de suspendarea pedepsei urmare a deciziilor CCR privind completele de judecată. Acel caz se rejudecă. În decembrie 2019, Pop a fost trimis în judecată în alt dosar, al unei mite de 2,5 milioane de euro.

ȘEFI AI STATULUI MAJOR GENERAL

Dumitru Cioflină

În mai 2013, fostul șef al Statului Major General din perioada 1991-1997 a fost condamnat definitiv, alături de Gigi Becali și Victor

Babiuc, în dosarul privind schimbul de terenuri făcut de Ministerul Apărării în favoarea latifundiarului din Pipera. DNA l-a acuzat că, în anii 1995-1997, a permis ca un teren de 32 hectare din comuna Ştefăneştii de Jos (Ilfov) să fie primit de MApN la schimb cu unul similar ca dimensiuni, dar mult mai scump, situat în Voluntari. Prejudiciul calculat se ridica la momentul respectiv la aproximativ 3 milioane de dolari. Cioflină a fost condamnat la doi ani de închisoare cu executare.

Mircea Chelaru

Şeful militar al Armatei în regimul Constantinescu a primit trei ani cu suspendare pentru că, la fel ca Dobriţoiu, a cumpărat ilegal o casă din fondul Ministerului Apărării. Judecătorii l-au obligat pe general să plătească aproape 93.000 de lei, daune materiale faţă de MApN, dar şi peste 850.000 de lei, foloasele materiale realizate în urma obţinerii locuinţei. Chelaru a fost obligat să presteze muncă neremunerată în folosul comunităţii pe o perioadă de 100 de zile. Chelaru este acum deputat AUR.

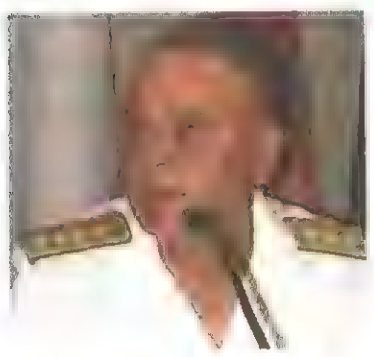

Mihai Eugen Popescu

A condus Statul Major între 2000 şi 2004, fiind pus sub acuzare în 2006, în dosarul Tofan Grup: a fost acuzat că a subevaluat preţurile la deşeurile metalice rezultate din dezmembrarea tehnicii militare şi a acceptat preţuri supraevaluate la anvelope în contractul încheiat cu SC Tofan Steel SRL. În iunie 2012, a fost condamnat la patru ani de închisoare, cu suspendare.

Eugen Bădălan

Succesorul lui Popescu la conducerea Statului Major, generalul de patru stele Bădălan a fost pus sub acuzare şi condamnat în acelaşi dosar, Tofan Grup. Şi el a fost condamnat la patru ani de închisoare, cu suspendare. Bădălan a fost deputat PDL din 2008 în 2012.

OAMENI DE AFACERI

Puiu Popoviciu

La data de 2 august 2017, Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie l-a condamnat pe Puiu Popoviciu la 7 ani de închisoare, în dosarul Băneasa. El s-a predat autorităţilor britanice la aproape două săptămâni mai târziu. Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie a decis confiscarea definitivă a 224 de hectare din Băneasa pe care sunt construite: magazinul Ikea, mall-ul Băneasa şi Ambasada SUA din România. Însă, în iulie 2020, într-o surprinzătoare răsturnare de situaţie, confiscarea a fost anulată, iar Popoviciu – refugiat la Londra, unde se judecă extrădarea sa – rămâne cu terenul.

FERMA BĂNEASA

În dosarul Ferma Băneasa este prins un amestec de afacerişti locali şi israelieni, un consultant politic, Dan Andronic, plus cetăţeanul Paul de România, care susţine că ar fi moştenitorul tronului României. În acest dosar au fost condamnaţi:

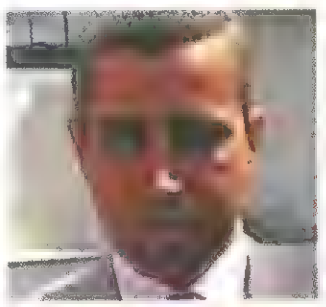

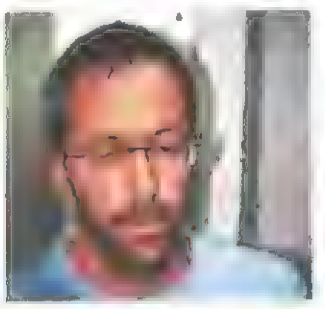

➤ **Remus Truică,** fostul şef de cabinet al fostului premier Adrian Năstase, şapte ani de închisoare,

➤ oamenii de afaceri israelieni **Benyamin Steinmetz** şi **Tal Silberstein,** cinci ani de închisoare,

➤ **Prinţul Paul,** trei ani şi patru luni cu executare,

➤ **Dan Andronic,** trei ani de închisoare cu suspendare.

Cea mai mare parte a celor condamnaţi au fugit din ţară, un gest obişnuit, având în vedere că statul român nu pare capabil să-i aducă acasă.

Şeful CCIR: Mihail Vlasov

Mihail Vlasov, şeful camerei de Comerţ şi Industrie a României, a fost acuzat că a abuzat de funcţie, aducând grave prejudicii atât CCIR, cât şi SC Romexpo SA pe care o reprezenta. În 3 noiembrie 2020, a fost condamnat la 8 ani de închisoare cu executare. Procurorii au susţinut că Vlasov a cheltuit în interes propriu circa 48 de milioane de lei.

Şeful DIPI: Ilie Cornel Şerban

Fostul şef al serviciului secret al Internelor a avut unul dintre cele mai scurte mandate de conducere din istoria Direcţiei Generale de Informaţii şi Protecţie Internă (DGIPI): din 15 februarie 2009 până pe 25

martie 2009, când a fost reținut de DNA. El a fost condamnat la doi ani și 6 luni închisoare cu executare în dosarul Băneasa, în care a fost condamnat și Puiu Popoviciu. În același dosar a fost condamnat și **Petru Pitcovici,** fost șef în Direcția Generală Anticorupție din MAI, care a primit doi ani închisoare.

Familia Băsescu

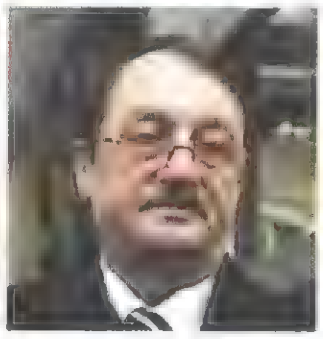

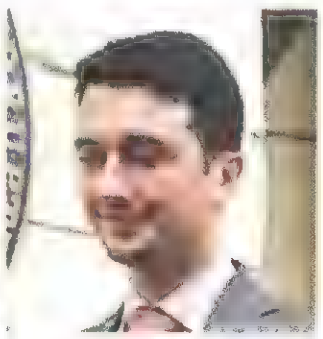

Fratele fostului președinte Traian Băsescu a fost condamnat în 2016 la patru ani de închisoare cu executare. El a fost acuzat de trafic de influență prin luarea de mită de la un clan de romi, în schimbul promisiunii de a asigura eliberarea șefului condamnat al clanului, Sandu Anghel aka Bercea Mondialu. **Mircea Băsescu** a fost eliberat condiționat după circa un an de închisoare. **Dragoș Băsescu,** fiul lui Mircea Băsescu, a fost condamnat definitiv la 3 ani de închisoare cu executare pentru trafic de influență, în 2018, tot într-un dosar instrumentat de DNA.

UDMR TRECE GRANIȚA

Olosz Gergely

Fostul parlamentar UDMR și președinte al ANRE a fost condamnat definitiv la 3 ani de închisoare cu executare pentru trafic de influență, în 2018. În rechizitoriul întocmit se arată că inculpații Bîrcină Ion, Iliescu Costin, Stan Cătălin și Badea Ovidiu Ionel s-au asociat cu scopul de a cumpăra influența inculpatului Olosz Gergely, în vederea obținerii de contracte oneroase pentru firmele a căror activitate o coordonau prin asociere. Olosz este refugiat în Ungaria.

Atilla Marko

Un alt politician UDMR condamnat definitiv într-un dosar instrumentat de DNA și care s-a refugiat în Ungaria. Fostul deputat și șef al Departamentului pentru Relații Interetnice a fost condamnat definitiv la trei ani de închisoare cu suspendare, pentru retrocedarea ilegală a clădirii Colegiului Szekely Miko, din municipiul Sfântu Gheorghe. În 2018, presa a publicat imagini cu Atilla Marko la o terasă împreună cu Tamas Sandor, președintele Consiliului Județean Covasna, și Potapi Arpad Janos, secretar de stat în Guvernul Ungariei, coordonatorul Secretariatului de stat pentru politica națională.

JUSTIȚIE: MAGISTRAȚI CARE AU SCHIMBAT TABĂRA

Alina Bica

Patru ani de închisoare cu executare este sentința primită de fosta șefă a DIICOT, fost secretar de stat în guvernul Boc și bună prietenă a Elenei Udrea. Ea a fost acuzată de DNA că l-a favorizat pe omul de afaceri Ovidiu Tender, încercând să obțină pentru acesta o pedeapsă cu suspendare, în dosarul RAFO. Este refugiată în Italia, iar un tribunal din Bari a respins extrădarea ei.

Georgeta Barbălată

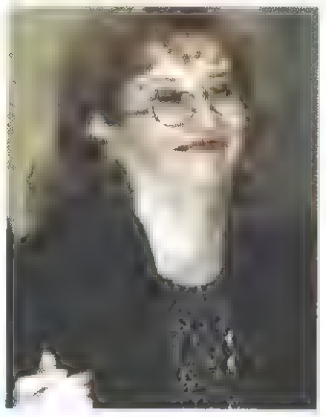

Ex-judecătoarea la ICCJ a fost condamnată în 2015 la patru ani închisoare cu executare, în dosarul privind furnizarea și exploatarea unor informații nedestinate publicității. În același dosar, instanța a dispus condamnarea la câte 2 ani închisoare cu suspendare, cu un termen de supraveghere de 7 ani, în cazul lui **Marcel Sâmpetru,** fost adjunct al procurorului general, și a lui **Mihai Vlad,** fost șef al Serviciului de Informații și Protecție Internă (SIPI) Ilfov.

Barbălată, după ce a pronunțat, în calitate de judecător la ÎCCJ, la solicitarea Serviciului Român de Informații, trei încheieri în baza cărora s-au emis mandate de siguranță națională pe numele unor persoane, i-a divulgat lui Mihai Vlad date referitoare la persoanele care făceau obiectul de cercetare.

Gheorghe Bucur

Un alt judecător de la Înalta Curte condamnat penal: doi ani și șase luni de închisoare, pentru complicitate la cumpărare de influență, pedeapsa fiind suspendată pe un termen de încercare de cinci ani. El a fost prins de DNA în dosarul privind fraudarea concursului pentru procurori șefi. În același dosar a fost condamnat și fostul procuror general adjunct al României **Gabriela Ghiță** care a primit doi ani de închisoare cu suspendare pentru permiterea accesului unor persoane la informații nedestinate publicității.

Florin Costiniu

Fostul președinte al Secției Civile al Înaltei Curți de Casație și Justiție a fost condamnat definitiv la patru ani de închisoare cu suspendare fiind găsit vinovat pentru complicitate la trafic de influență. Procurorii l-au acuzat pe Florin Costiniu că, împreună cu fostul senator PSD Cătălin Voicu, a fost de acord să facă trafic de influența pentru a interveni într-un litigiu între compania lui Costel Căşuneanu și compania națională de autostrăzi.

Maria David

Fosta judecătoare a Înaltei Curți de Casație și Justiție a fost condamnată la patru ani cu executare pentru două fapte de corupție. A fost prinsă în flagrant luând mită în schimbul promisiunii de a rezolva dosare. Judecătorii au obligat-o să îi restituie cei 200.000 de euro omului de afaceri Petru Blanda, denunțătorul care îi oferise mită.

SRI

Daniel Dragomir

Cel mai notoriu caz al unui ofițer SRI condamnat de DNA: ar trebui să ispășească 3 ani și 10 luni de închisoare pentru trafic de influență, spălare de bani și fals în înscrisuri. El a fugit însă din țară și s-a predat autorităților italiene. Dragomir a fost acuzat de DNA de trafic de influență și folosirea de informații ce nu sunt destinate publicității. Procurorii anticorupție susțin că, în virtutea funcției de ofițer SRI, Dragomir a avut acces la informații secrete despre omul de afaceri libanez Rami Ghaziri.

PRIMARI

Aceasta este doar o scurtă listă a edililor-șefi condamnați urmare a probelor strânse de DNA, numărul lor fiind foarte mare, mai ales dacă îi luăm în calcul și pe primarii de comune sau ai unor orașe mici.

Radu Mazăre

Atotputernicul primar al Constanței a fost condamnat la nouă ani de închisoare, cu executare, în dosarul retrocedărilor în care inițial primise o pedeapsă cu suspendare. El a fost acuzat de retrocedarea nelegală a unor terenuri și plaje din Constanța și Mamaia, prejudiciul estimat de DNA ridicându-se la 114 milioane de euro. Mazăre se refugiase în Madagascar, dar, într-un gest surprinzător, autoritățile din acel stat l-au extrădat.

Cristian Poteraș

Fostul boxer și primar al Sectorului 6 a primit opt ani cu executare pentru abuz în serviciu în formă calificată și continuată, într-un dosar privind retrocedarea ilegală a unor terenuri din București. A executat cinci ani. Anul trecut, ANAF preciza că a recuperat doar 16% din valoarea prejudiciului de circa 20 de milioane de euro.

Romeo Stavrache

Fostul primar al Bacăului a fost condamnat în 2017 la patru ani de închisoare și interzicerea unor drepturi timp de trei ani, pentru luare de mită. Potrivit DNA, în perioada 2008 – 2011, Romeo Stavarache, direct sau indirect, a cerut și primit de la patru oameni de afaceri mai multe sume de bani. A fost eliberat după doi ani.

Sorin Apostu

Ascensiunea politică a succesorului lui Boc la primăria Clujului a fost întreruptă de DNA, care l-a arestat în iunie 2011. La percheziții i s-au descoperit 17 telefoane. A stat circa un an în arest. În 2014, a urmat condamnarea: patru ani și șase luni de închisoare pentru luare de mită, complicitate la spălare de bani, complicitate la fals în înscrisuri sub semnătură privată și trafic de influență. El ar fi luat mită circa 125.000 de euro.

Antonio Solomon

Excentricul edil-șef al Craiovei a fost condamnat definitiv, în 2013, la trei ani de închisoare și trei ani de interzicere a unor drepturi, pentru luare de mită. A fost eliberat condiționat în decembrie 2014. În 2020, a candidat din nou la primăria Craiovei, din partea PER.

Constantin Boșcodeală

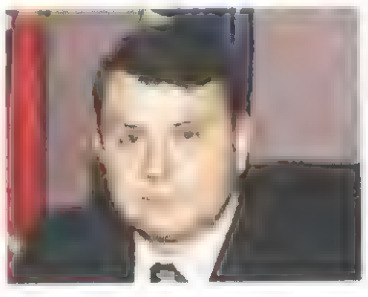

Primarul Buzăului a fost condamnat în 2016 într-un dosar privind finanțarea ilegală a clubului sportiv Gloria. El a primit trei ani cu suspendare, prejudiciul fiind calculat la cinci milioane de lei.

GUNOIERII MAFIEI

Bella Italia, pubela România

Mafia italiană trimite mii de tone de gunoi în România, autoritățile sunt inerte. Cazul Trifa

VALORI MAXIME DE POLUARE încălcate frecvent, indignare publică, declarații neputincioase sau politicianiste ale autorităților. În spatele acestor manifestări la vedere însă, stau rețele ascunse de trafic de gunoaie de toate felurile. De cele mai multe ori, aceste rețele nici măcar nu sunt foarte bine ascunse. Dar statul român nu prea vrea să le găsească.

Unul din cazurile care arată foarte clar cât de ineficiente sunt structurile de control în domeniul mediului din România este cel pe care-l putem numi „Trifa". După numele care se află în față: Georgeta Trifa, o sexagenară care nu doar că are multiple boli grave, dar care îi îmbolnăvește și pe cei din jur. Nu, bolile ei nu sunt contagioase. Dar gunoiul depozitat ilegal de către firmele ei otrăvește aerul, solul, apa.

Gunoi italian, depozite ilegale românești

Un control al Gărzii Naționale de Mediu Bihor din februarie 2020 descoperea că în localitățile bihorene Ineu și Vadu Crișului apăruseră peste noapte depozite ilegale de gunoi în clădiri abandonate ale unor foste ferme.

DE

CĂTĂLIN PRISACARIU
catalin.prisacariu@newsweek.co

Potrivit unui răspuns oficial pentru *Newsweek România* al Gărzii Naționale de Mediu Bihor, proveniența acestor gunoaie era „Italia, regiunile Toscana, Lombardia, Emilia Romagna. (...) Cu ocazia verificărilor, s-au identificat următoarele tipuri de deșeuri: deșeuri de materiale plastice și cauciuc (...), deșeuri de fibre textile procesate (...), deșeuri de la apretare și finisare (...)".

Aceeași sursă a mai precizat că „o parte a deșeurilor identificate ca fiind depozitate ilegal pe teritoriul României erau destinate unei entități de pe teritoriul Republicii Moldova, care însă a refuzat preluarea acestora. O altă parte a

GUNOI
Aproape o mie de tone de deșeuri din plastic, cauciuc și textile au ajuns în CAP-uri dezafectate din Ineu și Vadu Crișului

deşeurilor era destinată unor operatori economici de pe teritoriul României (autorizaţi pentru valorificarea/recuperarea unor astfel de deşeuri), societăţi cu care nu exista niciun contract valabil de valorificare/recuperare, motiv pentru care acestea au refuzat, la rândul lor, primirea deşeurilor".

Garda amendează, Parchetul cercetează, situaţia trenează

Tot Garda de Mediu Bihor a mai arătat că, „În ambele cazuri, deşeurile trebuiau returnate în ţara de proveniență şi nu depozitate pe teritoriul României. De altfel, societăţile ce au facilitat transferul acestor deşeuri nu erau autorizate, din punct de vedere al protecţiei mediului, să le depoziteze".

În plus, a mai arătat GNM Bihor, „Urmare a neconformităţilor constatate, instituţia noastră a aplicat mai multe sancţiuni contravenţionale societăţilor implicate. Totodată, au fost sesizate organele de urmărire penală, dosarul penal fiind înregistrat la Unitatea de Parchet de pe lângă Judecătoria Oradea. Instituţia noastră a dispus, ca măsuri: «se vor returna în ţara de origine toate deşeurile existente, deşeuri neutilizate în scopul pentru care au fost introduse în ţară; se va notifica GNM-CJ Bihor în fiecare etapă derulată pentru realizarea acestei operaţiuni (momentul încărcării deşeurilor, momentul transferului deşeurilor, precum şi transportatorul acestora»".

La un an de la descoperirea depozitelor ilegale de gunoi, Garda Națională de Mediu Bihor este mai preocupată să ascundă informații publice decât să scape județul de deșeuri

Invocând ancheta penală în curs, Garda Naţională de Mediu Bihor nu a mai oferit niciun fel de amănunte referitoare la depozitele ilegale de gunoaie din judeţ: nici firmele implicate şi nici măcar valoarea amenzilor.

Parchetul de pe lângă Judecătoria Oradea a fost şi mai secretos: a comunicat sec că, „În cauza menţionată (...) nu a fost emis rechizitoriu, cauza fiind în prezent în curs de cercetare întrucât nu au fost epuizate toate mijloacele de probă a căror administrare este necesară".

834 de tone de gunoaie

Procurorii cercetează două companii româneşti în această speţă: Intrarom Service SRL şi Gaz & Oil Gross Group SRL. Ambele au contestat în instanţă nota de constatare a Gărzii Naţionale de Mediu Bihor şi au pierdut atât în primă fază, cât şi definitiv.

Potrivit motivării deciziei finale, în cazul Intrarom Service SRL, „prin nota de constatare (...) nr. 188/14.02.2020 emisă de Garda Națională de Mediu - Consiliul Județean Bihor s-au stabilit reclamantei (...) măsuri printre care şi aceea de «a returna în țara de origine toate deşeurile existente pe amplasamentul din localitatea Vadu Crişului», reținându-se, în esență, că, la locația din loc. Vadu Crişului (neautorizată), sunt depozitate deşeuri în cantitate totală de 834,04 tone, toate achiziționate intracomunitar şi neutilizate în scopul în care au fost introduse".

Reciclatori doar pe hârtie

Aceeaşi motivare de instanţă arată că, în documentele de transfer ale sutelor de tone de gunoaie aduse din Italia, Intrarom Service SRL şi Gaz & Oil Gross Group SRL au menționat firmele Pro Air Clean Ecologic SA Timişoara şi Geocycle România SRL (înregistrată în București, cu multiple puncte de lucru

FOTO: CRISANA.RO

în judeţul Bihor). Dar, după cum arată şi nota de constatare a Gărzii de Mediu, niciuna din cele două firme nu avea contract încheiat cu Intrarom Service SRL sau cu Gaz & Oil Gross Group SRL pentru a prelua deşeurile.

Acoperirea, însă, avea sens: Pro Air Clean Ecologic SA Timişoara şi Geocycle România SRL sunt companii mari, cunoscute ca lucrând cu producători de ciment care folosesc deşeurile drept combustibili (de altfel, Geocycle România SRL este deţinută de producătorul de ciment Holcim).

Laurenţiu Demetrovici, directorul general al Pro Air Clean Ecologic SA Timişoara, a fost foarte concis: „Compania noastră nu a avut şi nu are niciun fel de relaţii cu firmele menţionate de către dumneavoastră".

O mică parte din cantitatea de gunoi ar fi trebuit să ajungă şi la o companie din Chişinău, mai arată judecătorii, în motivarea cărora se pomenesc „cele 48 de tone de granule, refuzate de Republica Moldova".

Fraude în două cârje

Până în acest punct, pare că avem de-a face cu o ţeapă banală: cele două firme care au adus gunoaiele din Italia în România au întocmit documente false care le-au permis să facă transferul deşeurilor între cele două ţări iar la destinaţie totul a ieşit la iveală.

Dar povestea capătă şi accente melodramatice: în iunie 2020, în timp ce se judeca cu Garda de Mediu pe nota de constatare referitoare la depozitele ilegale de deşeuri, Intrarom Service SRL intră în insolvenţă, la cererea unui creditor (o companie de transport care avea de încasat peste 74.000 de lei), decide un judecător.

În instanţă, avocatul Intrarom Service SRL prezintă un tablou trist: „Istoricul societăţii comerciale Intrarom Service S.R.L. este relevant, din cauze medicale administratorul societăţii să nu poată să îşi îndeplinească atribuţiile.

Dacă în anii 2015-2016 societatea a fost pe profit, în anii 2017 şi 2018 nu s-a reuşit acest fapt (...). Astfel, în a doua jumătate a lunii octombrie 2016, administratorul societăţii, care era şi singurul angajat, a rămas imobilizat la pat cu nervul sciatic inflamat pe ambele membre inferioare, cu patru hernii de disc pe fondul unui diabet gradul II - insulino dependentă. Perioada de tratament şi recuperare neurologică şi neuromotorie a fost lungă, cu mai multe spitalizări în anii 2017 şi 2018, cu o intervenţie chirurgicală cu multe complicaţii în 2017, stare care a dus la mari sincope în activitatea societăţii comerciale.

La mijlocul anului 2018, administratorul şi-a reluat activitatea care se rezumă la servicii de consultanţă şi brokeraj cu combustibili alternativi proveniţi din deşeuri, deşi se deplasează sprijinită în două bastoane.

A arătat că destinatarii serviciilor prestate de debitor sunt fabrici de ciment, incineratoare, gazeificatoare şi instalaţii de piroliză. Printre clienţii societăţii în perioada 2007 - 2018 fiind mari trusturi industriale printre care Grupul Lafarge respectiv CRH din România, Republica Moldova, Bulgaria, Maroc, Cipru şi Grecia.

Producători de astfel de combustibili alternativi sunt mari complexe industriale, care gestionează deşeuri în Italia.

Din păcate societatea a trecut printr-o perioadă dificilă, astfel că doi ani propriu-zis nu s-a desfăşurat nicio activitate, iar în această perioadă s-a pierdut atât legătura cu piaţa cât mai ales contractele aflate în derulare nu s-au mai concretizat. Activitatea pe care o desfăşoară societatea Intrarom Service S.R.L., în fapt, necesită o permanentă legătură cu părţile aflate sub contract şi autorităţile de mediu ale statelor de expediţie şi de destinaţie. Ceea ce necesită deplasări de lungă durată în străinătate, proceduri complexe şi de concept, care implică, aşa cum a arătat mai sus, aprobări ale statelor de expediţie şi destinaţie, responsabilizare a părţilor implicate, transportatori tereştri şi maritimi, operatori în porturile de încărcare şi descărcare, prezenţa la operaţiunile de încărcare, recepţia mărfii, descărcare, predarea mărfii care se desfăşoară sub un strict control al aplicării legislaţiei comunitare în materie şi implică garanţii financiare ale părţilor implicate. Imposibilitatea deplasării din cauze motorii şi de echilibru ne-

CARIERĂ
Georgeta Trifa: în 1996 (jos), era condamnată pentru înşelăciune; după mai bine de 20 de ani (sus), a trecut la înşelăciuni transfrontaliere

JURNAL bihorean

anul VI nr. 1302 miercuri 8 aprilie 1998 16 pagini 1300 lei

Georgeta Trifa Solonca a fost reţinută de Poliţie

● Ziarista fusese condamnată la doi ani de închisoare pentru înşelăciune şi era dată în urmărire generală

Ieri dimineaţă, în jurul orei 17, la redacţia ziarului nostru s-a prezentat reprezentatul principal al anchetei "O ziaristă de partid gireză datoriile prietenilor cu banii PDSR". După cum relatam ieri, Georgeta Trifa Solonca, fostă ziaristă la un cotidian local, a promis anul trecut plata unei datorii de 5 000 DM pentru o prietenă, fără însă a-şi respecta obligaţia scrisă

Banii ar fi trebuit să parvină dintr-o pretinsă datorie a PDSR faţă de Trifa, în urma campaniei electorale organizate de aceasta în 1996 pentru partidul lui Ion Iliescu. Fără a nega implicarea sa în scandalul mărcilor împrumutate, dar refuzând să admită că s-a folosit de calitatea de ziarist, Georgeta Trifa Solonca a ţinut să precizeze că nu ar fi fost vorba de fondurile PDSR-ului, ci de o sumă pe care şi acum partidul i-o datorează.

La ieşirea din sediul redacţiei noastre, femeia a fost acostată de un subofiţer în civil, care, prezentându-se ca fiind angajat al IJP Bihor, a legitimat-o şi a invitat-o la sediul instituţiei. Georgeta Trifa Solonca a fost urcată într-un autoturism Dacia de culoare albă. Din cauza emoţiilor şi a surprizei, femeii i-au dat lacrimile, scenă surprinsă de un fotoreporter al ziarului nostru.

Contactat telefonic, col. Ioan Câmpan, şeful Inspectoratului Judeţean de Poliţie, ne-a declarat că Georgeta Trifa Solonca era dată încă din 17 decembrie 1997 în urmărire generală pe ţară: "Femeia are o condamnare de doi ani închisoare pentru înşelăciune, pronunţată prin sentinţe a Tribunalului Satu Mare, rămasă definitivă în septembrie anul trecut". Georgeta Trifa Solonca, în vârstă de 37 de ani, a fost reţinută şi depusă în arestul Poliţiei, urmând să-şi ispăşească pedeapsa privativă de libertate. "În urmă cu patru zile, m-a sunat colonelul Strava de la Satu Mare, unde ea figurează cu domiciliul, să mă anunţe despre condamnare, ştiind că Georgeta Trifa Solonca ar fi lucrat pe aici, la Oradea, la un ziar".

Olivia Steer, Sorin Petrache

urologic au făcut să piardă contracte şi implicit clienţi în această perioadă.

În august 2018, societatea prin administrator a reînceput activitatea încercând pas cu pas să reia activitatea şi colaborările cu clienţii săi".

Pedigree de escroacă: ziaristă de partid, condamnare pentru înşelăciune

Administratorul societăţii Intrarom Service SRL este Georgeta Trifa. Însă portretul lacrimogen zugrăvit în instanţă de avocatul firmei sale omite câteva detalii importante. La sfârşitul anilor '90, scria publicaţia „Bihoreanul" în 2017, Trifa „a ţinut prima pagină a cotidianului «Jurnal bihorean», care dezvăluia înşelăciuni comise sub protecţia celui mai puternic partid de atunci (...), pentru care lucra ca ziaristă la «Jurnalul de dimineaţă». Pe 7 aprilie 1998, un articol intitulat «O ziaristă de partid girează datoriile prietenilor cu banii PDSR» relata că Georgeta Trifa Solonca, cum se semna pe atunci personajul în Jdd, era în cârdăşie cu o anume Domnica Bulat, care înşelase o altă orădeancă, nereturnându-i un împrumut de 5.000 mărci germane. Când păgubita s-a plâns procurorilor, Trifa i-a trimis femeii un răvaş în care garanta că va plăti ea datoria lui Bulat, după ce va încasa nişte bani de la PDSR, care îi era dator pentru 51.000 de afişe din campania electorală 1996. (...) După ce «Jurnal bihorean» i-a dezvăluit învârtelile, Trifa a pozat în victimă şi, pretinzându-se calomniată, a cerut un drept la replică. La ieşirea din redacţie, însă, surpriză: doi poliţişti în civil au luat-o pe sus! Motivul? Era dată în urmărire generală, fiindcă în iunie 1997 Judecătoria Satu Mare o condamnase la 2 ani de închisoare pentru înşelăciune.

Ca patroană a firmei Trans Silva, înregistrată în judeţul Satu Mare, Trifa luase un credit de la Bankcoop, girându-l cu contracte fictive. Când a descoperit detaliul, banca a dat-o pe mâna procurorilor, iar în urma unui proces judecătorii au condamnat-o la închisoare cu executare.

Reţinerea ei pe stradă a fost de altfel imortalizată de ziar, care în ediţia din 8 aprilie 1998 a relatat pe larg episodul".

DUPĂ 20 DE ANI
Ziarul local „Jurnal bihorean" imortaliza, în 1998, momentul prinderii Georgetei Trifa, dată în urmărire generală, de către poliţişti în civil

Prima firmă: asociaţi italieni penali

Tot „Bihoreanul" pomeneşte şi alte afaceri (unele reuşite, altele nu) cu gunoaie din Italia intermediate de Trifa, dar şi asocieri cu italieni condamnaţi în ţara de origine: „Patroana Georgeta Trifa este asociată într-o altă firmă, Ikosro SRL, înfiinţată în 2008 cu sediul în Oradea, într-un apartament de bloc de pe strada Anatole France, cu trei italieni: Marraffa Giuseppe Antonio, Monna Gianni şi Caserta Antonio. Conform presei din peninsulă, toţi trei au fost anchetaţi în ultimul deceniu pentru afaceri ilegale cu gunoaie în Italia, Marraffa şi Monna fiind chiar condamnaţi astă-toamnă (2016 – n.r.) la câte 1 an şi 2 luni de închisoare.

FOTO: EBIHOREANUL.RO

ACCARINO Salvatore
Ianuarie (NA) 03.01.1951

ACCARINO Mario
S. Valentino Torio (SA) 07.09.1959

Tot cu cetățeni italieni, Trifa mai este asociată și într-o a treia firmă, Aeron Service, înființată în 2012 tot pe Anatole France, al cărei site arată, în italiană, că exportă anvelope uzate din Italia, fără a preciza destinația".

A doua firmă: asociați italieni penali

Într-o altă firmă din România, Eurofier SRL, Trifa a fost asociată cu alți trei italieni: Francesco Maccarrone, Marco Nicola Domizio și Pier Paolo Cavallari. Foarte interesanți sunt ultimii doi, Domizio și Cavallari. Ambii au fost implicați în afaceri ilegale cu gunoaie în Italia, arestați, cercetați. Ba chiar pomeniți de un raport parlamentar italian din 2012 (referitor la traficul de deșeuri din Italia) ca lucrând împreună cu clanul Accarino. Domizio a și fost condamnat în 2006 pentru trafic cu gunoi.

Familia Accarino este celebră în Italia pentru afacerile ilegale cu gunoaie. Liderul clanului este Salvatore Accarino, cunoscut ca „regele gunoiului toxic", acum în închisoare (a fost condamnat în 2013 la o pedeapsă de șase ani, dar a fost prins abia după doi ani, în 2015). Locul lui Salvatore a fost luat de fratele său, Mario Accarino. Și acesta, însă, a fost arestat în octombrie 2020, tot pentru afaceri cu gunoaie, împreună cu alți peste 20 de complici.

Mario Accarino a fost activ și în România, unde a avut o firmă de pompe funebre înființată în 2002: Onorante Funerare Sf. Petru SRL (cu sediul la Dej). În aceasta, Accarino a fost asociat cu mai mulți italieni, însă a ieșit din firmă după trei ani, în 2005.

Unul din foștii săi parteneri din Onorante Funerare Sf. Petru SRL, Luciano Mega, este în continuare foarte activ în afaceri în România. Cea mai recentă companie înființată de acesta în România (la Arad, în 2020) este Sanitas Trade Corporation Ro SRL.

Mega este pomenit într-un dosar din Italia, ca martor, în legătură cu confiscări de bunuri provenite din afaceri ale mafiei.

A treia firmă: asociați italieni penali

Georgeta Trifa are legături cu italienii inclusiv la ei acasă: este asociată și într-o companie din Italia, 3R Solution, cu domiciliul în San Marco Argentano, Cosenza, Calabria (regiunea săracă din sudul Italiei în care mafia 'Ndrangheta face legea). 3R Solution se ocupă tot cu gunoaie iar Trifa deține 30% din companie.

Tot atât deține și Francesco Maccarrone (fost asociat cu Trifa, Domizio și Cavallari, cum am arătat mai sus, în firma românească Eurofier SRL), dar și un italian cu numele Michele Cupone, condamnat în 2015 în Italia la șase ani pentru bancrută frauduloasă și extorcare.

Apar basarabenii din Vaslui

Și tot Trifa deține și jumătate din cealaltă firmă cercetată acum de procurorii de la Oradea și controlată de Garda Națională de Mediu Bihor în februarie 2020, Gaz & Oil Gross Group SRL. Celălalt asociat din firmă este Adrian Grossu, domiciliat în Vaslui, dar născut la Chișinău. La înființare, Gaz & Oil Gross Group SRL era deținută de Grossu și alți doi moldoveni, care aveau formal domiciliul tot la Vaslui, la o adresă la care mai figurează alte zeci de moldoveni de peste Prut ca fiind înregistrați.

Firma a fost înființată în 2017 chiar în Ineu, unul din cele două locuri în care au fost depozitate gunoaie ilegal. Fondatorii au fost cetățenii moldoveni Adrian Grossu, Sergiu Petreanu și Eugen Buga, ultimii doi cu domiciliul la aceeași adresă din Vaslui.

În august 2018, Petreanu și Buga ies din firmă și în locul lor intră Georgeta Trifa. Că Petreanu și Buga erau doar niște paravane reiese și din aceea că moldovenii nici măcar nu erau în România când s-a derulat operațiunea, a trebuit ca Trifa să se deplaseze la Chișinău, după cum arată un document

Cinci dintre italienii cu care Georgeta Trifa s-a asociat au fost condamnați în Italia pentru infracțiuni asociate traficului de gunoaie

PARTENERI
Michele Cupone (stânga) și frații Salvatore și Mario Accarino, traficanți de deșeuri. Vlad Roșca (jos, stânga fotografiei), fost parlamentar al PLDM la Chișinău

din „Monitorul oficial". În final, Grossu a rămas cu 35% din părțile sociale iar Trifa cu 65%.

Grossu, paravanul unor politicieni de la Chișinău

Nici cetățeanul moldovean Adrian Grossu nu pare a fi propriul lui stăpân. Potrivit unei investigații a „Ziarului de Gardă" de la Chișinău, Grossu a devenit administratorul unei firme, Midland Engineering, care a primit multe contracte publice pentru instalarea de camere video pentru monitorizarea traficului. „Midland Engineering SRL, care a câștigat cele mai multe licitații pentru monitorizarea video a traficului rutier (12) a fost fondată la Bălți, de Alexandr Diaciuc, în noiembrie 2013, cu o lună înainte de semnarea primului său contract cu CR (Consiliul Raional – n.r.) Cantemir. (...) La 21 octombrie 2014, pe când Midland Engineering avea câștigate deja 12 licitații organizate de raioane, Adunarea Generală a Asociaților decide să vândă cota lui Diaciuc firmei olandeze Dekka Holding, înregistrată în iulie 2014, la Amsterdam. (...) În martie 2016, noul administrator al firmei Midland Engineering devine un oarecare Adrian Grossu, fondatorul rămânând același. (...)

Compania olandeză Dekka Holding, proprietara firmei Midland Engineering, cea care a câștigat 12 licitații pentru monitorizarea video a traficului rutier, a fost fondată pe 8 iulie 2014 și înregistrată la Camera de Comerț din Olanda două zile mai târziu, pe 10 iulie. Oficial, unicul fondator al firmei olandeze este o altă companie din această țară, Vreewijk Management. Ultima face parte din grupul Marden, specializat în prestarea serviciilor juridice, de consultanță, de domiciliere sau de custodie a firmelor, inclusiv a celor internaționale.

În spatele acestor companii olandeze se ascundeau însă interesele unor oameni de afaceri și chiar ale unui politician din R. Moldova. ZdG a obținut contractul autentificat de către notarul olandez Marten Van der Loo prin care compania Vreewijk Management a vândut, la 15 iulie 2014, firma Dekka Holding omului de afaceri originar din Edineț, Iurie Coșciug și secretarului general al PLDM, Victor Roșca.", scria „Ziarul de Gardă" în 2017.

Newsweek România a încercat în mai multe rânduri să discute și cu Georgeta Trifa, și cu Adrian Grossu. Femeia care a răspuns la telefonul Intrarom Service SRL nu și-a declinat identitatea, dar a spus că nu este Trifa și a refuzat orice dialog. Adrian Grossu nu a putut fi contactat.

Este de neînțeles cum, de ani de zile, Georgeta Trifa se mișcă liber în Europa, afacerile acesteia fiind cel puțin suspecte și partenerii ei, condamnați

'Ndrangheta se simte bine în România

Clanul calabrez Accarino este suspectat de legături cu alt clan calabrez, mult mai puternic: 'Ndrangheta. Această din urmă grupare are multe conexiuni în România. *Newsweek România* a scris că Granchi SRL din Ponte di Ferro este o firmă de construcții destul de cunoscută în Calabria, Italia. În 2017, pe activele firmei au fost puse sechestre iar Granchi SRL a fost cercetată, împreună cu acționarii și filialele sale, pentru asociere cu 'Ndrangheta.

Patronul firmei, Rossano Granchi, a declarat la acea vreme în toată presa italiană că este nevinovat și că firma lui nu a făcut altceva decât să participe la niște licitații publice.

În 2014, Granchi SRL (Italia) și-a deschis în România două firme: Granchi SRL – Ponte di Ferro, sucursala București și Granchi Romanian SRL (redenumită, în 2015, Ares Construction SRL). După scandalul din Italia, Granchi și-a închis sucursala din România.

Realizarea acestei investigații a fost sprijinită printr-un grant al fondului IJ4EU. Nici International Press Institute (IPI), nici European Journalism Centre (EJC) și nici oricare alt partener în fondul IJ4EU nu sunt responsabili pentru conținutul publicat sau orice fel de utilizare a acestuia.

FOTO: CN24TV.IT; CARABINIERI; TELEGRAPH.MD

PIERDEREA MEMORIEI

Penitenciarul Râmnicu Sărat se pră

Una dintre cele mai dure închisori comuniste, cea de la Râmnicu Sărat, al cărei ultim comandant a murit în detenție tardiv condamnat pentru infracțiuni contra umanității, este în paragină.

ÎN MANDATUL FOSTULUI ŞEF AL INSTITUŢIEI (IICCMER) care ar fi trebuit să transforme închisoarea în muzeu, preotul Radu Preda, s-au cheltuit peste 1,8 milioane de lei pe consultanţă. Rezultatul? În septembrie 2020, noua şefă, Alexandra Toader, cerea bani pentru repararea de urgenţă a acoperişului.

„Acolo, se murea de foame, de frig, de terorizare, din lipsă de tratatament medical. Ferestrele aveau obloane. Nu se vedea afară şi giurgiuvelele erau căscate de un deget (...) zăpada care intra pe fereastră în timpul nopţii o scuturam ziua de pe pătură. Frigul în aceste celule sinistre ţinea de la căderea primei ploi din luna septembrie şi până la începutul verii", scria în memoriile sale ţărănistul Ioan Ovidiu Borcea despre închisoarea Râmnicu Sărat.

Din 1956 până la desfiinţarea sa, în aprilie 1963, penitenciarul a fost condus de (atunci) maiorul Alexandru Vişinescu, condamnat, în 2015, la 20 de ani de închisoare pentru infracţiuni contra umanităţii. Vişinescu scria, într-o notă înaintată către Consiliul Securităţii Statului, din 1967, că la Râmnicu Sărat au fost închişi: „foşti conducători în guvernele burghezo-moşiereşti şi în conducerile P.N.Ţ. şi P.N.L., foşti conducători ai diverselor organizaţii subversive; foste cadre de conducere după 23 august 1944; foste cadre M.A.I. după 23 august 1944; foşti conducători ai diverselor secte religioase; alte cazuri mai izolate", conform rechizitoriului procurorilor.

Aici şi-a găsit sfârşitul liderul ţărănist Ion Mihalache, în februarie 1963. Îşi amintea Corneliu Coposu, de asemenea închis la Râmnicu Sărat: „Eu, care am cunoscut toate puşcăriile regimului comunist, pot să pun mâna pe inimă că închisoarea de la Râmnicu Sărat a fost cea mai dură. 32 de deţinuţi, din care nu au scăpat decât 5, erau supravegheaţi de 60-70 de gardieni şi câteva sute de ofiţeri de miliţie şi securitate, care făceau experienţe pe «cobaii politici».

Râmnicu Sărat a depăşit prin duritate toate vestitele închisori: Zarea de la Gherla, Zarea de la Aiud, închisoarea terezian de la Suceava. Râmnicu Sărat a fost cel mai oribil loc de detenţiune pe care l-au inventat comuniştii. Mai ales, prin metodele aplicate, de o barbarie absolut incredibilă. (...)

Toţi deţinuţii, indiferent de vârstă şi de starea sănătăţii, erau bătuţi metodic. Regimul acesta nu l-a ocolit nici pe Ion Mihalache la 82 de ani; nu a fost scutit de bătaie nici Pogoneanu (Victor), fost director în Ministerul de Externe, care, paralizat pe jumătate, nu putea sta în picioare, era bătut în pat, culcat". La arestare, în 1947, Corneliu Coposu avea 112 kilograme, iar la ieşirea din închisoare, 51 de kilograme.

Regimul de exterminare de la Râmnicu Sărat a fost evocat şi de un alt lider ţărănist, Ion Diaconescu: „Măsurile de izolare, neîntâlnite nici la Securitate, depăşeau orice închipuire, deţinutul nu trebuia să mai vadă nici o altă fiinţă omenească, în afară de gardianul din tură care îşi îndeplinea serviciul matinal, fără să-ţi adreseze nici un cuvânt. Cei care serveau mâncarea erau nişte plantoane de drept comun, dar, în cinci ani şi jumătate, cât am stat acolo, n-am zărit pe nici unul, nici măcar o dată (...).

Dotările celulei constau dintr-un pat de fier cu o saltea de paie primitivă şi o pătură, o sobiţă de tablă şi două tinete de lemn pentru apă şi necesităţile fiziologice. Fereastra era foarte sus şi cu obloane, astfel că nu se putea zări nimic afară. Urmare la acestea, un bec electric puternic lumina permanent celula zi şi noapte".

20 de cutii despre Râmnicu Sărat, niciun specialist care să se ocupe de proiect

În anul 2007, Guvernul aprobă ca fostul penitenciar Râmnicu Sărat, care, după închiderea din 1963, a fost folosit ca depozit până în 1989, să treacă în administrarea Institutului de Investigare a Crimelor Comunismului şi Memoriei Exilului Românesc (IICCMER).

În 2013, IICCMER decide transformarea închisorii în memorial al victimelor comunismului. Opt ani mai târziu, închisoarea este o ruină. Din 2016, nu mai poate fi vizitată decât curtea penitenciarului, zidurile şi tavanul fiind parţial distruse.

În mandatul lui Radu Preda, numit în fruntea instituţiei de către Victor Ponta (ex-PSD), în 2014, reconfirmat de Viorica Dăncilă (PSD), în 2019 şi dat afară de Ludovic Orban (PNL), în iarna lui 2020, au fost cheltuiţi, pentru proiectul de la Râmnicu Sărat, 1.887.540 de lei, „cu nerespectarea principiului bunei gestiuni financiare", conform unui raport al Curţii de Conturi, din decembrie 2020, consultat de *Newsweek România*.

Raportul arată că, din cauza perioadei mari de timp pentru întocmirea documentaţiei proiectului, monumentul s-a degradat şi mai mult, IICCMER fiind nevoit, în 2017, să facă o intervenţie de urgenţă, care însă nu s-a încheiat şi cu un proces verbal de

DE

FLAVIA DRĂGAN
flavia.dragan@newsweek.ro

bușește, așteptând să devină muzeu

EȘEC
Fostul penitenciar de la Râmnicu Sărat se năruie, deși de șase ani așteaptă să devină muzeu. Este nevoie de circa 50 de milioane de lei pentru transformarea fostului punct de represiune în memorial. Alexandra Toader (jos) va depune o plângere penală pentru prejudiciul găsit de Curtea de Conturi în cazul proiectului Râmnicu Sărat.

recepție la finalul lucrărilor. Între 2018 și 2020, institutul nu a făcut niciun fel de acțiune în cadrul proiectului, expirând toate avizele și certificatele de urbanism luate, iar în bugetul pe 2020 nici măcar nu au fost cerute fonduri pentru lucrări de reabilitate sau amenajare. Totodată, raportul Curții de Conturi mai arată și că, între 2015 și 2018, IICCMER a cheltuit peste 1,8 milioane de lei pe servicii de consultanță și proiectare, care nu s-au concretizat în lucrări de investiții. Mai mult, proiectul a fost gândit pentru finanțare din fonduri europene, deși autoritatea AMPOR a atras atenția IICCMER că nu este eligibil. În cele din urmă, IICCMER a început o corespondență cu Compania Națională de Investiții (CNI) pentru finanțare, care însă a rămas suspendată.

Mai mult, la venirea Alexandrei Toader, fostă membră a Colegiului CNSAS, în fruntea instituției, în ianuarie 2020, nu exista nici măcar un responsabil desemnat pentru proiectul amenajării penitenciarului Râmnicu Sărat în muzeu.

„Sunt probleme foarte grave (la IICCMER, n.r.). S-au semnalat mai ales pe domeniul financiar diferite probleme. Rezultatele raportului Curții de Conturi cred că sunt edificatoare. Sunt cheltuieli fără finalitate, practic, nu s-a făcut nimic. Am pornit de la minus. Când am venit, am găsit 20 de cutii pe problematica Râmnicu Sărat și mi-am dat seama că nu e un specialist care să-mi spună ce s-a făcut în acești ani", a explicat, pentru *Newsweek România,* Alexandra Toader.

În septembrie 2020, IICCMER a solicitat și a primit o finanțare de 100.000 de lei pentru intervenția de urgență asupra acoperișului și pentru montarea unor camere video.

FOTO: IICCMER. INQUAM PHOTOS / GEORGE CĂLIN

Alexandra Toader a cerut din nou Ministerului Culturii eliberarea autorizației de demolare a clădirilor parazitare de pe terenul penitenciarului, construite în perioada când monumentul fusese transformat de comuniști în depozit.

Raportul Curții de Conturi: IICCMER voia bani europeni, deși nu era eligibil

Newsweek România vă prezintă cele mai importante concluzii referitoare la transformarea închisorii Râmnicu Sărat în muzeu, din raportul Curții de Conturi, din 8 decembrie 2020:

➤ „În 2015, IICCMER încheie, după o licitație în SEAP, un contract de aproape 2,5 milioane de lei, pentru întocmirea documentației pentru transformarea în muzeu a închisorii.

➤ Contractul încheiat cu o asociere de firme (SC RELIANS CORP SRL și SC ABRAL ART PRODUCT SRL) a fost modificat prin cinci acte adiționale, IICCMER decontând prestatorului suma de 1.887.450,44 de lei.

➤ Pentru realizarea temei, au fost propuse două proiecte: primul proiect prevedea restaurarea, consolidarea și conservarea închisorii și realizarea unui centru educațional într-o clădire nouă, iar varianta a doua propunea integrarea memorialului și centrului educațional în construcțiile existente; prestatorul serviciilor recomandând realizarea primei variante – costurile aferente fiind de 48.335.848 de lei, respectiv 10.706.800 de euro. A fost obținut avizul Ministerului Culturii și a fost înaintat spre avizarea în vederea execuției către CNI (Compania Națională de Investiții).

➤ Referitor la execuția contractului de servicii, în condițiile în care nu au fost identificate și alocate fondurile necesare realizării proiectului, achizitorul (în cazul nostru, IICCMER) nu a uzat de clauza contractuală care permitea încetarea/rezilierea acestuia.

➤ În anul 2015, Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Regional (AMPOR) a publicat Ghidul specific pentru prioritatea de investiții 5.1. – Conservarea, protejarea, promovarea și dezvoltarea patrimoniului natural și cultural, document care prezintă condițiile în care se acordă finanțarea pentru proiectele care au drept scop impulsionarea dezvoltării locale prin conservarea, protejarea și valorificarea patrimoniului cultural și a identității culturale. Deși IICCMER nu se încadra în lista potențialilor beneficiari, nefiind autoritate publică centrală și deci nu era solicitant eligibil, din analiza documentelor puse la dispoziție echipei de audit, s-a constatat faptul că proiectul a fost gândit și întocmit pentru finanțare din fonduri europene nerambursabile: POR 2014-2020.

➤ În luna septembrie 2015, a avut loc o întâlnire a reprezentanților IICCMER, ai celor două firme asociate și a reprezentanților AM POR din cadrul MDRAP. Conform minutei întâlnirii, reprezentanții AM POR au atras atenția cu privire la gradul redus de eligibilitate a cheltuielilor pentru construcțiile noi, dar și asupra faptului că institutul nu se încadrează în categoria autorităților publice centrale. S-a subliniat faptul că valoarea totală a proiectului nu poate depăși 5 milioane de euro. În 2016, s-a transmis notificarea de respingere a propunerii de parteneriat motivată de faptul că IICCMER nu face parte din categoria solicitanților sau a partenerilor eligibili conform Ghidului.

➤ Ca răspuns la adresa IICCMER, Compania Națională de Investiții (CNI) a informat Institutul asupra faptului că îndeplinește condițiile de eligibilitate în a avea calitatea de beneficiar la realizarea investiției. S-a menționat că finanțarea obiectivului se va realiza în corelare cu alocațiile bugetare destinate acestui program. (...)

Ca urmare a încheierii actului adițional din 18.11.2016, prin care s-a decis finanțarea prin Compania Națională de Investiții, s-a renunțat la realizarea DALI (documentație de avizare a lucrărilor de investiții) și s-a convenit întocmirea unui SF (studiu de fezabilitate) cu aspect de DALI pentru proiect complex unic. Costul estimat de execuție a intervențiilor propuse fiind de 8.315.350 euro, fără TVA, un cost mult mai mare comparativ cu valoarea estimată de 4.848.000 de euro fără TVA, propusă în oferta tehnică.

➤ Studiul de fezabilitate a fost aprobat de IICCMER și a fost înaintat spre avizare în vederea finanțării execuției către CNI, în 09.02.2017. Auditul nu a identificat o adresă de răspuns din partea CNI. Prin urmare, problema finanțării este și în prezent o piedică în implementarea proiectului.

➤ Având în vedere că valoarea lucrărilor de investiții de 48.335.848 de lei, aprobată de conducerea IICCMER prin hotărâre, în 13.12.2016, depășește pragul de 30 de milioane de lei prevăzut de Legea 400/2002, realizarea proiectului este condiționată de emiterea unei Hotărâri de Guvern prin care să se aprobe finanțarea din fonduri publice. Auditul nu a identificat documente din care să reiasă inițierea unei astfel de hotărâri de Guvern.

➤ Lipsa sursei de finanțare a condus la expirarea perioadei de valabilitate a documentelor obținute pentru începerea execuției lucrărilor de investiții.

➤ Pentru limitarea degradării monumentului istoric, în anul 2017, IICCMER a efectuat cheltuieli pentru lucrări de intervenții de urgență – încheind contracte – în valoare totală de 340.438,39 de lei (n.r. calculul sumei aparține reporterului, pe baza sumelor defalcate prezentate în raport). În ceea ce privește contractul de prestări servicii având ca obiect lucrări de protecție și intervenție de urgență în vederea stopării și/sau încetinirii degradării accelerate a clădirilor cu valoare patrimonială din cadrul ansamblului fostului penitenciar de la Râmnicu Sărat.

➤ În concluzie, activitatea de consultanță și proiectare nu a contribuit la atingerea obiectivelor propuse, respectiv la implementarea proiectului de investiții, fiind imobilizate fonduri de la bugetul de stat în sumă 1.887.450 de lei. Aceste sume reprezintă cheltuieli ce nu și-au atins scopul și care vor fi repetate și în viitor în situația în care obiectivul de investiții va fi în derulare".

RADU PREDA
a susținut că este imoral să fie schimbat din fruntea IICCMER.
Rapoartele Curții de Conturi îl contrazic (sus). Unul dintre proiectele de amenajare
a Memorialului „Închisoarea tăcerii" Râmnicu Sărat.

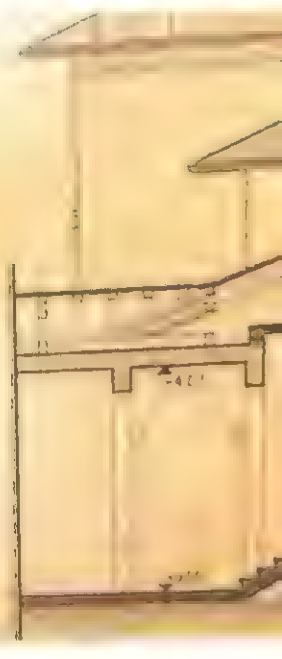

Radu Preda susține că avea proiecte „într-o dinamică promițătoare"

Newsweek România l-a contactat prin email pe Radu Preda, încă de la începutul lunii februarie, când IICCMER a publicat câteva concluzii privind situația proiectului de la Râmnicu Sărat. Fără răspuns.

În schimb, în 23 februarie 2021, Preda a acordat un interviu site-ului R3Media, înființat de fostul redactor-șef al Active News, în care a lansat acuzații la adresa Alexandrei Toader: „Președintele Iohannis, prin consilierul său de stat, fostul președinte IICCMER Muraru, și-au (sic!) văzut legalizat nu doar guvernul lor, ci și institutul lor și se vede ce fac cu el".

Radu Preda a mai susținut și că „eu, când am plecat, am lăsat niște proiecte care se aflau într-o dinamică promițătoare, dar într-adevăr, pe fondul pandemiei și pe fond de reglare de conturi din partea unora și altora, pe partea de numiri la vârful unei instituții importante, într-adevăr, nu s-a mai petrecut nimic notabil (...) Fără să idealizez sau să îmi asum merite inexistente, pe durata mandatului meu de șase ani, institutul ieșise din tiparele unei instituții pur guvernamentale, am provocat noi înșine o seamă de dezbateri despre cum ar putea funcționa un muzeu al comunismului".

La momentul demiterii, Radu Preda, actual preot la München, în Germania, a susținut că „actul este ilegal, având mandat legal, dar este imoral.

Presa a preluat, ticălos, acuzații care îmi sunt aduse de un an de zile de un grupuscul de la institut și care nu s-au dovedit întemeiate până acum".

Totuși, conform unui raport al Curții de Conturi din 2017, conducerea institutului cheltuise aproape 10.000 de lei pe mese de protocol, iar Radu Preda făcuse, între 2014 și 2017, 30 de deplasări externe, inclusiv o vizită de o săptămână în Statele Unite, care fusese decontată fără memorandum.

În 2019, Fundația Konrad Adenauer anunța IICCMER că întrerupe colaborarea, pentru că „nu se mai îndeplinesc condițiile necesare pentru un parteneriat între instituții".

Mai mult, un raport din decembrie 2020 al Curții de Conturi, consultat de *Newsweek România*, arată un prejudiciu de circa 100.000 lei și numeroase nereguli în mandatul lui Radu Preda la IICCMER. *Newsweek România* va publica într-un articol separat cele mai recente concluzii ale Curții de Conturi.

Urmează plângerea penală

În 2021, Alexandra Toader a cerut ca 600.000 de lei din bugetul institutului să fie alocați pentru reparații la Râmnicu Sărat.

Proiectul de transformare a fostului penitenciar în muzeu rămâne, însă, blocat. Costul proiectului se ridică la circa 50 de milioane de lei.

„Va trebui actualizat, dar momentan nu putem întreprinde niciun demers, pentru că există prejudiciul de 1,8 milioane de lei și nu putem să facem aceleași cheltuieli. Nu e legal", a explicat Alexandra Toader.

Acum, președinta IICCMER se pregătește să semnaleze la Parchet neregulile descoperite de Curtea de Conturi pentru proiectul Râmnicu Sărat și reia dialogul cu Compania Națională de Investiții, pentru obținerea unei finanțări.

La preluarea mandatului, Alexandra Toader a încercat să-l contacteze pe Radu Preda. Nu a primit niciodată răspuns.

FOTO: INQUAM PHOTOS / GEORGE CĂLIN; NEWSWEEK ROMÂNIA

AFACERI DE URGENȚĂ

Vrei să vinzi elicoptere la IGSU, te aliezi cu prietenul lui Arafat

Nicio mare achiziție coordonată de Raed Arafat nu se poate face fără afaceristul Dan Gorgan.

DE

PETRU ZOLTAN
petru.zoltan@newsweek.ro

INSPECTORATUL GENERAL pentru Situaţii de Urgenţă, aflat sub controlul secretarului de stat Raed Arafat, vrea să cumpere 12 elicoptere multifuncţionale cu aproximativ 273 milioane euro, bani europeni.

Cea mai bună ofertă a fost depusă de un grup de firme condus de polonezii de la PLZ Mielec, cei care produc celebrele elicoptere americane Black Hawk în Polonia. De echiparea elicopterelor cu aparatură medicală se va ocupa firma Deltamed, patronată de afaceristul clujean Dan Gorgan, un apropiat al lui Raed Arafat.

Newsweek România a dezvăluit că firma patronată de Dan Gorgan a câştigat în jur de 8.000 de contracte publice a căror valoare cumulată depăşeşte cu lejeritate suma de 100 de milioane euro.

Contractul va fi atribuit după o „negociere competitivă“

Inspectoratul pentru Situaţii de Urgenţă (IGSU) a organizat două licitaţii pentru achiziţionarea a 12 elicoptere multifuncţionale de tip mediu şi greu necesare pentru gestionarea situaţiilor de urgenţă pe uscat şi mare. Ambele licitaţii au fost anulate: prima, în 2018, a doua, în 2019. Ultima dată nu s-a depus nici măcar o ofertă.

Ulterior s-a decis să se organizeze o nouă procedură de achiziţie prin negociere competitivă, astfel încât IGSU să poată achiziţiona elicopterele dorite.

Preţul unui elicopter mediu/greu pentru intervenţii pe uscat a fost estimat de oficialii IGSU la 21.464.401 euro, iar cel pentru elicopterul pentru intervenţii în zona maritimă, la 25.286.955 euro.

De data aceasta, banii pentru achiziţionarea celor 12 elicoptere, adică 272,8 milioane euro, provin din fondurile europene alocate pentru proiectul „Viziune 2020“, care mai prevede achiziţionarea de ambulanţe, autospeciale şi containere care ar urma să intre în dotarea IGSU, IGAv (Inspectoratul General de Aviaţie al Internelor) şi SABIF (Serviciul de Ambulanţă Bucureşti - Ilfov), instituţii aflate sub coordonarea directă a lui Raed Arafat, secretar de stat în Ministerul Afacerilor Interne.

Extraordinar sau nu, oferta cea mai bună de elicoptere pentru IGSU o are exact compania care s-a aliat cu firma prietenului lui Arafat

FOTO: TOLO.RO

Prima ciudăţenie: Leonardo vine şi în nume propriu, şi prin offshore

În cadrul procedurii de „negociere competitivă“s-au depus patru oferte de intenţie. Prima, de către firma Exclases Europe, un offshore cipriot susţinut de trei firme ruseşti: Exclases Holdings Ltd, Exclases Holdings LLC şi Aviastar Airlines Ltd. Exclases Europe vinde elicopterele produse de compania italiană Leondardo.

Culmea, la aceeaşi procedură de achiziţie a venit o ofertă şi din partea companiei Leondardo, producătorul elicopterelor vândute de Exclases Europe.

O altă ofertă a fost depusă de francezii de la Airbus Elicopters.

A patra ofertă a fost depusă de polonezii de la Polskie Zakłady Lotnicze (PLZ) din Mielec, parte a grupului american Lockheed Martin. Polonezii au depus oferta în asociere cu firmele româneşti Romaero şi Deltamed.

Polonezii au depus cea mai bună ofertă

Pe 15 ianuarie 2021, la sediul IGSU, au fost deschise ofertele depuse de cei patru competitori, apoi consemnate într-un proces verbal. Cea mai bună ofertă a fost depusă de compania poloneză Polskie Zaklady Lotnicze, din Polonia, reprezentată la sediul IGSU de Adrian Iacob, Valentin Stoica şi Chojecki Marek. Pentru tot lotul de 12 elicoptere din gama de elicoptere S70, oferta polonezilor a fost de 272,84 milioane euro, fără TVA.

Pe locul secund s-a clasat oferta depusă de italienii de la Leonardo, companie care a depus o ofertă de 299 milioane euro pentru cele 12 elicoptere.

FOTO: INQUAM PHOTOS / ALEXANDRU PREPELIȚĂ; IGSU.RO

SUBORDONARE
Generalul Paul Iamandi (jos) conduce IGSU sub stricta coordonare a lui Raed Arafat, șeful DSU

Italienii au fost reprezentați de Florina Adriana Dobre și Laurențiu Victor Pachiu.

Ultimul loc a fost adjudecat de compania franceză Airbus Elicopters, care nu a depus o ofertă completă pentru tot lotul de elicoptere. Ei au ofertat doar opt elicoptere, din care trei pentru misiuni pe mare și cinci pentru uscat. Oferta francezilor a fost de 256,9 milioane euro. Astfel, Airbus a ofertat trei elicoptere multifuncționale pentru zona maritimă la prețul de 32.998.000 euro, fără TVA, pentru fiecare bucată. Celelalte cinci elicoptere pentru uscat au fost ofertate cu 31,59 milioane euro bucata, fără TVA.

Airbus s-a împiedicat la IGSU: vrea potul de la Armată

Newsweek România a dezvăluit în ultimele luni că o serie de specificații tehnice ale elicopterelor au fost schimbate în caietul de sarcini al procedurilor de atribuire de către IGSU astfel încât compania franceză Aribus Elicopters să poată participa la licitație cu elicopterele din gama H175 cu care să se și poată încadra în preț.

Deși cel mai avantajos pentru România ar fi fost ca francezii să vină la licitație cu modelul H215, care urma să fie produs integral la fabrica de la Ghimbav.

Cu totul neașteptat, însă, deși condițiile au fost schimbate tocmai pentru a fi pe placul francezilor, aceștia s-au răzgândit: nu au venit nici cu modelul H175, nici cu o ofertă completă de 12 aparate, ci cu numai opt, la alegere dintre modelul H225 sau o combinație între modelul H225 cu AS565 Panther. Practic, francezii s-au autosabotat, oferta fiind nu doar scumpă, ci și incompletă.

Surse din industria de apărare au declarat sub protecția anonimatului că „francezii de la Airbus au venit cu o ofertă foarte mare pentru că o ofertă asemănătoare a fost trimisă Ministerului Apărării Naționale care se pregătește pentru organizarea unei licitații pentru achiziționarea de elicoptere militare. Dacă veneau cu prețuri mai mici, Armata urma să solicite o serie de justificări pentru diferențele de prețuri. Probabil au acceptat să depună o ofertă incompletă pentru a putea câștiga licitația de la Ministerul Apărării".

Ultima vopsea, dată de Romaero Băneasa

În 2015, companiile Sikorsky și PZL Mielec au fost achiziționate de Lockheed Martin, care în prezent este cel mai mare producător de aeronave din Polonia. Dar compania poloneză PLZ Mielnic a depus o ofertă împreună cu firmele românești Romaero Băneasa și Deltamed pentru a livra IGSU elicopterele din gama S70 Black Hawk. Și nu întâmplător, ci pentru că s-au pregătit din timp pentru a câștiga contractele de pe piața românească.

De exemplu, în 2018, compania Sikorsky a semnat cu Romaero Băneasa un acord de parteneriat pentru elicopterele Black Hawk. Prin acest acord, elicopterele Black Hawk ajunse la Băneasa vor fi doar personalizate, apoi livrate cumpărătorilor.

„Romaero are expertiza necesară pentru a personaliza elicopterele Sikorsky la standarde recunoscute internațional pentru a satisface o varietate mare de nevoi operaționale în cele mai dure și

solicitante condiții", menționa atunci Eric Schreiber, vicepreședinte Sikorsky.

Prietenul lui Arafat va echipa elicopterele polonezilor

Procedura de achiziție elicopterelor s-a desfășurat sub patronajul secretarului de stat Raed Arafat. În cazul în care contractul va fi atribuit americano-polonezilor, celebrul patron al companiei Deltamed, Dan Gorgan, prietenul lui Raed Arafat, se va ocupa de echiparea cu aparatură medicală a elicopterelor Black Hawk.

„Deltamed se va ocupa de unul dintre obiectivele noastre. În principiu, se va ocupa de echiparea cu aparatură medicală a elicopterelor. Am auzit și noi că domnul Gorgan este prieten cu domnul Arafat, dar nu știm dacă este adevărat sau nu. Nu știu exact ce valoare are contractul cu Deltamed", a spus unul dintre reprezentanții companiei PLZ Mielnic, care nu a dorit să fie citat.

Raed Arafat a făcut schimb valutar pentru Dan Gorgan

Dan Gorgan, patronul companiei Deltamed, a câștigat peste 8.000 de contracte publice cu o valoare cumulată de peste 100 milioane euro. Cele mai mari contracte au fost câștigate în urma unor licitații organizate de IGSU, instituție aflată în coordonarea secretarului de stat Raed Arafat.

Achizițiile de ambulanțe făcute de Ministerul Sănătății de la compania lui Dan Gorgan au fost investigate de Direcția Națională Anticorupție pentru că Raed Arafat, în calitate de ministru interimar la Sănătate, a transformat valoarea contractelor din lei în euro, ceea ce a dus la un prejudiciu de cinci milioane lei, bani încasați în plus de afaceristul Dan Gorgan. Dosarul a fost clasat de procurorul anticorupție Remus Budăi. Care, după cum arată ordonanța de clasare, s-a comportat ca un adevărat avocat al lui Raed Arafat și Dan Gorgan.

O „relație profesională"

Firma clujeană Deltamed a fost înființată în anul 1997 și este controlată de afaceristul Dan Gorgan. Actualul secretar de stat Raed Arafat are cu afaceristul o relație aparte. Chiar dacă spune că nu sunt prieteni, Arafat consideră că are o „relație profesională prin prisma colaborării în cadrul unor relații contractuale între firma acestuia și instituțiile pe care le reprezint".

În anul 2011, Raed Arafat era secretar de stat la Ministerul Sănătății. An în care s-a decis achiziționarea mai multor tipuri de ambulanțe și autospeciale pentru intervenții. Contractul cadru pe perioada 2011-2015 a fost spart în cinci contracte subsecvente, din care trei au fost semnate cu firma Deltamed și două, cu Porsche România. Autospecialele care urmau să fie livrate de Porsche erau utilate cu echipamente medicale tot de către Deltamed.

Angajații MS, amenințați de Arafat

Ministerul Finanțelor Publice și Direcția Generală Anticorupție au sesizat Direcția Națională Anticorupție cu privire la fapta de abuz în serviciu comisă de secretarul de stat Raed Arafat. Așa a început dosarul penal 367/P/2013, instrumentat și îngropat de procurorul Remus Budăi.

Conform Ordonanței de clasare consultată de *Newsweek România*, procurorul Budăi reține din cele două sesizări că, „la momentul semnării contractelor subsecvente (2011 – n.r.), activitate la care a fost prezent și secretarul de stat Raed Arafat, s-a constatat că suma era mai mare decât cea din contractul cadru, motiv pentru care funcționarii din Ministerul Sănătății au refuzat să semneze. Raed Arafat ar fi făcut presiuni și ar fi proferat amenințări la adresa acestora, motivând schimbarea prețu-

În ciuda unor indicii clare de fraudă în achiziții grele semnate de Raed Arafat, acesta a scăpat de fiecare dată de procurori

FOTO: DEFENSENEWS.COM; NAVY.GOV.EU

BLACK HAWK
Elicopterele S 70 ale polonezilor deținuți de Lockheed Martin au ajuns în dotarea forțelor australiene (dreapta) și filipineze, printre altele

lui de creșterea cursului valutar pentru moneda euro, deși prețul în contractul cadru a fost stabilit în lei fără a se face referire la moneda euro".

Contract semnat de interimarul de la SMURD

Avocații Deltamed i-au spus procurorului că modul de efectuare a plății prevăzut în contract a fost o scăpare a lor. Însă, în anul 2012, Raed Arafat a reluat amenințările pentru semnarea contractului subsecvent aferent anului respectiv, dar angajații Ministerului au refuzat să semneze contractul cu suma majorată ilegal. Ulterior, după ce a ajuns ministru interimar la Sănătate, Raed Arafat a trimis din nou contractul subsecvent la semnat, dar și de această dată a fost refuzat de angajații MS.

„În această situație, Raed Arafat a semnat, la data de 07.11.2012, contractul subsecvent fără viză de la juridic și financiar, transformând prețul din lei, stabilit prin contractul cadru, în euro la prețul de schimb din data semnării. Prin aceasta a rezultat o diferență de 5 milioane lei față de suma convenită inițial, prin contractul cadru", se menționează în Ordonanță.

Procurorul Remus Budăi reține că, în documentația de atribuire a contractelor, precum și în anunțul de participare, se arată că valoarea estimată este prezentată în moneda leu. „Totuși, în formularul 10A, nu este indicată moneda ofertei, ci numai faptul că suma trebuie precizată în cifre și în litere, precum și oferta monedei". Pe de altă parte, în modelul de acord cadru de furnizare din secțiunea IV a documentației se arată că „prețul unitar al produselor este de lei, după caz euro, la care se adaugă TVA", justifică procurorul decizia lui Arafat.

Procurorul DNA Budăi îl contrazice pe specialistul DNA

Procurorul Remus Budăi a cerut unui specialist al DNA să analizeze acele contracte subsecvente. Apoi, culmea, procurorul nu a fost de acord cu ce a constatat colegul său. De exemplu, specialistul DNA susține că oferta Deltamed pentru acordul cadru de ambulanțe tip B 4x2 nu a fost conformă iar contractul trebuia atribuit firmei Rădăcini Motors, nu Deltamed.

Uzina Airbus Helicopters de la Ghimbav a fost inaugurată în 2016, însă a fost mai mult muzeu până acum, în ciuda promisiunilor

FOTO: INQUAM PHOTOS / ADEL AL-HADDAD

„Raportul privind încercarea sistemelor de susținere și fixare a echipamentului în compartimentul destinat pacientului al unei caroserii de autovehicul ar aparține unei altei societăți, Dlouhy Gmbh, care nu are nicio calitate în procedura respectivă, iar certificatul pentru sistemul de management al calității al Deltamed avea valabilitatea expirată la data depunerii ofertelor", spune specialistul.

Dar procurorul Remus Budăi menționează negru pe alb că, deși specialistul DNA are această opinie, trebuie menționat, totuși, că, în legătură cu acest aspect, Rădăcini Motors a formulat contestație la CNSC, care a menționat că sunt neîntemeiate susținerile contestatoarei la faptul că Institutul Turc de Standardizare îndeplinește criteriile pentru a fi organism de certificare.

„Chiar și în ipoteza în care concluziile specialistului DNA ar fi corecte, nu pot întruni elemente constitutive ale infracțiunii de abuz în serviciu", concluzionează Remus Budăi.

Prejudicii ignorate de DNA

Specialistul DNA a mai atras atenția asupra contractului pentru autospeciale pentru intervenții la accidente colective și calamități, în care a calculat un prejudiciu de aproximativ 511.000 lei, pentru că firma Dlouhy Gmbh a subcontractat întregul contract firmei Deltamed, deși Dlouhy Gmbh a declarat că va subcontracta doar partea de „service în garanție și post garanție pentru carosare și echipamente medicale".

Alt prejudiciu, de aproximativ un milion de lei, a fost constatat la achiziționarea ambulanțelor B 4X4, B4X2 și cele de tip C. Într-un final, procurorul Remus Budăi a decis clasarea cauzei și disjungerea și declinarea competenței către Parchetul de pe lângă Judecătoria Sector 1 pentru fals în înscrisuri.

Contactat de *Newsweek România*, afaceristul Dan Gorgan nu a răspuns la telefon și nici la mesajele transmise acestuia.

ÎNARMARE

Războiul bateriilor de coastă din Marea Neagră

Mai mulți producători de rachete de coastă au tras pe lângă ținta mișcătoare MApN.

MINISTERUL APĂRĂRII NAȚIONALE va cumpăra baterii de coastă cu rachete „Naval Strike Missile" în valoare de minimum 286 milioane dolari. Unii specialiști susțin ca rachetele NSM nu sunt fiabile pentru Marea Neagră, dar Ministerul a menționat în toate documentele oficiale că „este singurul sistem de instalații mobile modern".

Contractul va fi atribuit direct Guvernului SUA, care, la rândul lui va subcontracta contractul consorțiului format din firmele Raytheon și Kongsberg, producătorii sistemului și ai rachetelor NSM. Prin această procedură, cele două companii au fost scutite de obligația de offset prin care erau obligate să investească minim 80% din valoarea contractului în economia românească.

Compania Kongsberg a fost acuzată de corupție de procurorii norvegieni în urma derulării mai multor contracte, unele inclusiv în România.

Istoria unei achiziții sinuoase

Atribuirea directă a contractului prin acord „Guvern la Guvern" a generat nemulțumiri în rândul producătorilor de sisteme de rachete antinavă, în special a francezilor de la MBDA și a suedezilor de la Saab Dynamics. Motivul principal: anterior atribuirii acestui contract prin „G2G", Ministerul Apărării organizase în baza unei Hotărâri de Guvern o licitație de 137 milioane euro pentru achiziția sistemelor antinavă, licitație la care cele două firme depuseseră oferte. În schimb, grupul de firme Raytheon și Kongsberg nu a vrut să participe.

Mai mult, Ministerul Apărării ar fi început negocierile pentru achiziția directă înainte de a fi anulată Hotărârea de Guvern prin care fusese organizată licitația. Ceea ce ar fi procedural neuzual.

Ministerul Apărării Naționale a întocmit o Notă de Fundamentare pentru emiterea unei legi prin care statul român să cumpere instalații mobile și rachete antinavă de tipul NSM de la Raytheon și Kongsberg, achiziție ce se va derula prin Guvernul SUA. Ulterior, proiectul a fost adoptat de Parlamentul României.

Conform documentelor oficiale, Ministerul Apărării va achiziționa patru instalații mobile de lansare, platforme de comandă, control și comunicații, platforme de transport, senzori, suport logistic inițial, mentenanță și echipamente de testare, echipamente criptografice cu regim special, asistență de specialitate, instruirea personalului și baze de date specific SIML.

Un competitor s-a retras. O scrisoare supărată

Newsweek România a obținut în exclusivitate un document transmis de compania Saab, în august 2020, pe adresa Ministerului Apărării Naționale, prin care suedezii își exprimau nemulțumirea. Ulterior, în semn de protest, compania și-a închis biroul de la București.

„Am fost atenționați de faptul că Ministerul intenționează să anuleze procedura de achiziție a sistemului mobil de lansare a rachetelor antinavă (SIML) și urmărește, în schimb, semnarea unui acord Guvern la Guvern cu SUA pentru soluția NSM oferită de Raytheon și norvegienii de la Kongsberg. Credem că acest lucru va duce la plata de către România a unei sume mai mari de bani, mai mult decât este necesar, pentru un sistem cu performanțe mai mici decât cele disponibile la concurenți și cu beneficii mai mici pentru industria românească", se menționează în scrisoarea transmisă către Ministerul Apărării.

Suedezii mai spun că, prin această achiziție „G2G", bugetul a fost crescut, în timp ce mai multe cerințe comerciale care determină costuri, cum ar fi compensarea și transferul de tehnologie, au fost relaxate. Valoarea contrac-

DE

PETRU ZOLTAN
petru.zoltan@newsweek.ro

NSM
Baterie Naval Strike Missile produsă de Kongsberg care va intra în dotarea Armatei Române

tului s-a dublat: de la 137 milioane euro, la minimum 286 milioane dolari.

„Desigur, acest lucru pune sub semnul întrebării beneficiul acestei abordări pentru economia românească", susţin suedezii de la Saab.

Suedezii şi-au lăudat rachete RBS15 MK13

La finalul documentului, suedezii de la Saab au făcut o scurtă analiză a sistemului NSM pe care Ministerul Apărării îl va cumpăra indirect de la firmele Raytheon şi Kongsberg.

„Sistemul NSM de apărare costieră nu este în serviciu operaţional al SUA. Configuraţia actuală a NSM care este utilizată de NATO este alcătuită pentru cerinţele poloneze şi nu va cuprinde subsisteme româneşti. Bugetul de achiziţii alocat pentru această capacitate a fost crescut semnificativ, în timp ce capacitatea va fi redusă şi nu oferă raporturi calitate-preţ pentru contribuabilii români în comparaţie cu alte oferte comerciale", spun suedezii.

Compania Saab a făcut şi o scurtă comparaţie între rachetele anti-navă produse de ei, RBS15 MK13, şi rachetele norvegiene: „Racheta RBS15 MK13 are o rază de acţiune mai lungă, un focos mai mare şi mai eficient şi nu este afectată negativ de efectele meteorologice".

Racheta NSM ar trebui adaptată la apele româneşti

Ministerul Apărării susţine că rachetele NSM au capacitatea de a detecta, recunoaşte şi neutraliza ţinte navale şi terestre, printr-o combinaţie de senzori care lucrează la modul pasiv-infraroşu împreună cu baza de date privind ţintele. Dar pe piaţa de armament sunt mai multe tipuri de rachete antinavă care fac detecţie şi recunoaştere de ţinte. Rachetele NSM au fost testate de producător în condiţii de mediu diferite faţă de cele din zona litoralului românesc. De exemplu, timp de cinci luni pe an, în perioada mai - septembrie, în zona litoralului românesc, temperaturile şi umiditate sunt mai ridicate faţă de cele din Marea Nordului şi Marea Baltică, acolo unde a fost testată racheta. Astfel, în condiţii de temperatură şi umiditate ridicată, persormanţele sistemelor infraroşu sunt mai reduse decât ale celor bazate pe senzori radar.

Specialiştii din zona de apărare consultaţi de *Newsweek România* susţin că „neutralizarea nu se face cu senzori. Din această perspectivă, rachetele NSM au capul de luptă cu cea mai mică masă dintre toate rachetele analizate şi pentru care s-au depus oferte la Apărare: Harpoon, RBS sau Exocet. Poate MApN a vrut să facă referire la faptul că racheta NSM loveşte într-o zonă caldă a navei, dar inclusiv navele vechi au sistem de răcire a gazelor de ardere şi evacuarea acestora sub linia de plutire".

În cazul în care nava inamică este detectată prea târziu, racheta trece de ţintă, face manevra şi se reîntoarce să o lovească. Dar în acest timp creşte vulnerabilitatea rachetei, spun specialiştii.

Referitor la baza de date privind ţintele, specialiştii se întreabă dacă chiar vom primi semnăturile infraroşu (IR) ale ţintelor tereste şi navale şi când anume. De ce? Pentru că este foarte important ca, pentru aceeaşi navă, să primim semnătura din diferite unghiuri de vizare, în diferite condiţii meteo şi, nu în ultimul rând, când sunt folosite contra măsuri de tip „perdea cu apă".

Achiziţia bateriilor de coastă la Bucureşti a dus la un conflict între două ţări nordice: Norvegia a câştigat, Suedia a pierdut

FOTO: DEFPOST.COM

BANI

Sporuri mărite și de 600 ori din pixul PSD

Executivul poate aduce la buget miliarde de lei fără să mai aștepte redactarea unei noi legi a salarizării. Soluția: revenirea sporurilor pentru condiții de muncă la nivelul din anul 2017.

SUMELE DE BANI ALOCATE DE LA BUGET pentru plata sporurilor pentru condiții vătămătoare de muncă au crescut și de 600 de ori după cum arată documente obținute de *Newsweek România*.

Două au fost motivele pentru care sporurile oferite angajaților din instituțiile publice au crescut în ultimii ani.

Primul a fost creșterea veniturilor bugetarilor, ceea ce a dus la o creștere a sporurilor.

Sporul se calculează aplicându-se o indexare (procent) la salariul brut. Dacă, până în 2017, procentul era unul variabil (în trepte 0%, 5%, 10% și 15%), după apariția Legii salarizării unitare, în instituții s-a calculat aplicându-se procentul maxim admis de lege, 15%.

Newsweek România prezintă câteva exemple de creșteri substanțiale ale sporului pentru condiții vătămătoare de muncă, deși angajații în cauză lucrează exact în aceleași condiții: în aceeași clădire, în același birou, din fața computerului, având în fișa postului exact aceleași îndatoriri de rezolvat.

Exemplele pe care le oferim sunt emblematice pentru majoritatea covârșitoare a angajaților din primării, prefecturi, ministere, diverse instituții și regii ale statului.

Parlament: Sporul crește de la 1.100 la 3.000 lei/lună

Angajații din Parlament primesc sporuri pentru condiții vătămătoare de muncă.

Ele au crescut, pentru fiecare angajat, cu sume cuprinse între câteva sute și mii de lei pe lună, deși aceștia muncesc în aceeași locație. Nu am auzit ca unii angajați din Parlament să se fi transferat în mină sau furnale.

Secretar General:
- Spor condiții vătămătoare în anul 2017: 1.155 lei,
- Spor condiții vătămătoare în anul 2020: 3.029 lei/lună.

Șef Departament:
- Spor condiții vătămătoare 2017: 775 lei,
- Spor condiții vătămătoare 2020: 2.315 lei/lună.

Director General:
- Spor condiții vătămătoare 2017: 775 lei,
- Spor condiții vătămătoare 2020: 2.315 lei/lună.

Consilier Parlamentar:
- Spor condiții vătămătoare 2017: 458 lei,
- Spor condiții vătămătoare 2020: 1.414 lei/lună.

Triplarea sporurilor a avut loc începând cu 2018, anul următor aplicării noii Legi a salarizării unitare, redactate pe filiera PSD – Olguța Vasilescu (ministrul Muncii de atunci) și Liviu Dragnea (ex-șeful PSD).

Salariile angajaților din Camerta Depuaților au crescut între 2017 și 2020 și cu 4.000 de lei. Sporul se calculează aplicând un procent la salariu.

Sporuri crescute de 7 ori la PMB

Și în cadrul primăriilor au crescut aceste sporuri, proporțional cu creșterea veniturilor bugetarilor. La Primăria Municipiului București, secretarul general are un spor pentru condiții vătămătoare de 2.319 lei, față de 547 de lei în anul 2017.

Directorul executiv încasează 2.260 de lei, după ce, în urmă cu 4 ani, primea un spor de condiții de muncă de numai 393 lei. Un șef de birou are spor de 1.671 lei față de 317 lei pe lună în 2017.

DE

PETRE BĂDICĂ
petre.badica@newsweek.ro

Foto PEXELS PIXABAY

Ministerul Muncii: Sporul crește de la 300 la 940 lei

Ministrul Muncii, Raluca Turcan, a anunțat că pregătește un proiect de lege care să reajusteze numărul sporurilor pe care le primesc angajații de la stat și cuantumul acestor sporuri.

„Corectarea legii salarizării neunitare din sistemul public este o prioritate. Spun neunitare pentru că există o serie de inechități în sistemul de salarizare public.

Pe această lege avem un grup de lucru format din profesioniști care vor finaliza o variantă de proiect de lege care va fi trimis în Parlament și care va fi discutat cu partenerii sociali, care se referă la plafonul sporurilor adăugate la salariul de bază.

Proiectul va reajusta numărul de sporuri existente și de asemenea cuantumul unor sporuri pe care noi le acordăm în momentul de față. Unele dintre ele pot fi acordate în sumă fixă, nu procentual raportat la salariul de bază", a spus ministrul Muncii, Raluca Turcan.

Newsweek România a constatat că, la Ministerul Muncii, pentru aceleași condiții de muncă, angajații luau sporuri diferite în ani diferiți.

În 2017, un consilier din Minister primea un spor de 305 lei, iar în 2020 sporul a ajuns la o sumă cuprinsă între 942 de lei și 972 de lei. Un director adjunct lua, în 2017, un spor de 540 de lei, care a ajuns, acum, la 1.511 lei, potrivit documentelor oficiale.

174 milioane, sporuri la Ministerul Muncii

Creșterea sporurilor se vede din datele pe care *Newsweek România* le-a obținut de la Ministerul Muncii.

174 de milioane de lei este valoarea totală a sporurilor pentru condiții vătămătoare de muncă și confidențialitate acordate în aparatul central al Ministerului Muncii și în opt dintre instituțiile subordonate.

Potrivit cifrelor oficiale, între 2017 și 2020 s-au acordat, în cadrul instituțiilor din cadrul Ministerului Muncii și în cadrul aparatului central sporuri pentru condiții vătămătoare și spor de confidențialitate în valoarte de 174.573.553 lei.

Dintre acestea, peste 6,6 milioane în 2017, 87 milioane în anul 2018, 79 de milioane în anul 2019 și 80 de milioane în 2020.

Sporurile au crescut de 15 ori între 2017 și 2019 și s-au menținut la acest nivel ridicat și în anul 2020.

Și în cadrul aparatului de lucru al Ministerului Muncii sporurile au crescut de la 660 de mii în anul 2017 la 3 milioane în 2019 și au scăzut la 2,7 milioane în anul 2020.

Forța de muncă, amplificată de 600 de ori

Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă (ANOFM) a plătit angajaților săi, în numai patru ani, sporuri pentru condiții vătămătoare de muncă de peste 6 milioane de euro.

ANOFM se află în subordinea Ministerului Muncii și aplică politicile și strategiile privind ocuparea forței de muncă și formarea profesională a persoanelor în căutarea unui loc de muncă elaborate de Ministerul Muncii și Justiției Sociale.

Din documentele obținute de *Newsweek România*, principala grijă a ANOFM este satisfacerea propriilor angajați.

Între 2017 și 2020, aceștia au primit sporuri de condiții vătămătoare de muncă de 29.144.888 lei.

Preocuparea pentru bunăstarea angajaților a crescut de la an la an. În 2017, cuantumul sporurilor pentru condiții vătămătoare de muncă a fost de 26.000 de lei. A crescut, în anul 2018, la 45.600 de lei.

În 2018, sporurile acordate au fost de peste 13,6 milioane de lei, iar în 2020 de 15,3 milioane de lei.

Într-un singur an – 2018/2019 –, bugetul alocat pentru sporuri a crescut de 298 de ori. Între 2017 și 2020, sporurile au crescut de 589 de ori.

2018: Sporuri majorate cu 25%

Sporurile de care beneficiază personalul bugetar, cu unele excepții, sunt cele de care beneficiau și la momentul intrării în vigoare a Legii-cadru a salarizării unitare din 2017, menținute în cuantumurile din momentul intrării în vigoare, cuantumuri care au fost majorate o singură dată în toată această perioadă de aplicare etapizată a legii, cu 25%, în luna ianuarie 2018.

Agenția Nationala pentru Ocuparea Fortei de Munca	Spor pentru conditii de munca	
	2017	26,092
	2018	45,600
	2019	13,684,112
	2020	15,388,084
Total		29,143,888

Total general pe fiecare an	2017	6,638,662
	2018	8,719,700
	2019	79,021,968
TOTAL GENERAL SPOR CONDITII VATAMATOARE + SPOR CONFIDENTIALITATE	2020	80,193,223
		174,573,553

Lista funcțiilor din Serviciile Camerei Deputaților la data de 30 septembrie 2017

Functia	Studii	Salariu de baza minim	Salariu de baza maxim	Baza calcul spor conditii vatam.	Cota procent. spor cond.vatam.	Valoare bruta a sporului pentru cond.vatam.	Baza legala spor cond. vatam.
SECRETAR GENERAL	S	17900	17900	11549	10%	1155	OG6/2007, OG10/2008, L293/2015
SECRETAR GENERAL ADJUNCT	S	15246	17677	11048	10%	1105	OG6/2007, OG10/2008, L293/2015
SEF DEPARTAMENT	S	11005	12400	7750	10%	775	OG6/2007, OG10/2008, L293/2015
REPREZ.PERM.AL CAM.DEP.PE LANGA PARLAM EUROP.	S	7053	7053	5002	10%	501	OG6/2007, OG10/2008, L293/2015
DIRECTOR GENERAL	S	10463	12400	7750	10%	775	OG6/2007, OG10/2008, L293/2015
DIRECTOR	S	9672	12688	6880	10%	686	OG6/2007, OG10/2008, L293/2015
DIRECTOR ADJUNCT	S	9027	10243	6402	10%	641	OG6/2007, OG10/2008, L293/2015
SEF SERVICIU	S	7431	10285	5945	10%	594	OG6/2007, OG10/2008, L293/2015
SEF SECTIE	S	9145	9145	5716	10%	572	OG6/2007, OG10/2008, L293/2015
SEF BIROU	S	7717	9145	5716	10%	572	OG6/2007, OG10/2008, L293/2015
SEF CABINET - STUDII SUPERIOARE	S	3155	3699	2551	10%	256	OG6/2007, OG10/2008, L293/2015
CONSILIER PARLAMENTAR	S	5258	8859	4573	10%	458	OG6/2007, OG10/2008, L293/2015
EXPERT PARLAMENTAR	S	4790	7289	4165	10%	417	OG6/2007, OG10/2008, L293/2015
CONSULTANT PARLAMENTAR	S	3232	4496	2811	10%	281	OG6/2007, OG10/2008, L293/2015
REFERENT(COFETAR)	M	2936	2936	1478	10%	184	OG6/2007, OG10/2008, L293/2015
SUBINGINER	SSD	3399	4407	2518	10%	252	OG6/2007, OG10/2008, L293/2015
REFERENT - SSD, SPEC SPECIFIC	SSD	3727	3727	2518	10%	252	OG6/2007, OG10/2008, L293/2015
SEF CABINET - STUDII MEDII	M	2679	2936	1835	10%	184	OG6/2007, OG10/2008, L293/2015
STENODACTILOGRAF - STUDII MEDII, SPEC SPECIFIC	M	2569	2569	1835	10%	184	OG6/2007, OG10/2008, L293/2015
REFERENT - STUDII PL	PL	3261	3366	2104	10%	211	OG6/2007, OG10/2008, L293/2015

Salariile de bază în cuantum brut lunar - aferente funcțiilor din serviciile Camerei Deputaților la data de 30 septembrie 2020

Lista întocmită conform prevederilor art. 33 alin. (1) din Legea nr.153/2017 cu modificările și completările ulterioare

Nr. crt.	Funcția	Studii	Salariu de bază *		Spor condiții vătămătoare*		Indemnizație doctor (unde este cazul) *			p (un
			minim (lei)	maxim (lei)	minim (lei)	maxim (lei)	Baza indemniz. doctor (lei)	%	Valoare indemniz. doctor (lei)	min (le
1	SECRETAR GENERAL	S	20194	20194	3029	3029	0	0	0	
2	SECRETAR GENERAL ADJUNCT	S	19010	19010	2852	2852	0	0	0	
3	SEF DEPARTAMENT	S	15433	15433	2315	2315	1900	50%	950	
4	REPREZ.PERM.AL CD PE LANGA PE	S	15433	15433	2315	2315			0	
5	DIRECTOR GENERAL	S	15433	15433	2315	2315	1900	50%	950	
6	DIRECTOR	S	13507	13721	1993	2058	1900	50%	950	
7	DIRECTOR ADJUNCT	S	12714	12714	1907	1907	1900	50%	950	
8	SEF SERVICIU	S	11792	12201	1661	1783	1900	50%	950	
9	SEF BIROU	S	10071	10494	1447	1574	1900	50%	950	
10	CONSILIER PARLAMENTAR	S	7071	9425	986	1414	1900	50%	950	1
11	CONSILIER PARLAMENTAR (CFP)	S	9892	10368	1415	1555	0	0	0	
12	EXPERT PARLAMENTAR	S	6800	8295	966	1244	1900	50%	950	
13	CONSULTANT PARLAMENTAR	S	4693	6140	606	843	0	0	0	
14	STENODACTILOGRAF - STUDII MEDII, SPEC.SPECIFIC	M	4437	4437	482	482	0	0	0	

Începând cu anul 2019, cuantumul sporurilor a fost menținut la nivelul din luna decembrie 2018, în măsura în care personalul ocupa aceeași funcție și își desfășura activitatea în aceleași condiții.

Sporul de confidențialitate

De sporul pentru condiții periculoase sau vătămătoare de până la 15% din salariul de bază pot beneficia toate categoriile de personal bugetar, corespunzătoare celor 7 familii ocupaționale de funcții bugetare (Învățământ, Sănătate și asistență socială, Cultură, Diplomație, Justiție și Curtea Constituțională, Apărare, ordine publică și securitate națională, Administrație), precum și personalul din autoritățile și instituțiile publice finanțate integral din venituri proprii. Funcțiile de demnitate publică (numite sau alese) prevăzute în Anexa nr. IX la Legea-cadru nu beneficiază de niciun spor, ci doar de indemnizația lunară prevăzută de lege, a explicat Ministerul Muncii pentru *Newsweek România*.

MAI MULT ȘI MAI MARE
Sporurile au explodat din 2017, după ce guvernul PSD a mărit salariile în sistemul public

CCR: Sporul de confidențialitate a sărit și el în aer

La Curtea Constituțională se primesc toate tipurile de sporuri. Valer Dorneanu este șeful sporurilor din România. Numai din acest tip de venituri, președintele Curții Constituționale încasează, lunar, echivalentul a patru salarii medii pe economie. Sporurile se adaugă unui salariu de 6.000 de euro pe lună. Sporurile sunt echivalentul a 40% peste salariu.

Președintele Curții Constituționale, Valer Dorneanu, câștigă, potrivit documentelor oficiale, suma de 29.663 de lei pe lună. În urmă cu 4 ani, câștiga 25.588 de lei.

Dorneanu lua, în 2020, spor pentru risc și suprasolicitare neuropsihică - 5.884 lei pe lună. Este vorba de 25% din salariu. În 2017 avea 3.999 de lei.

Câștiga, în 2020, spor pentru păstrarea confidențialității - 1.176 lei pe lună (5% din salariu). În 2017, acesta era de 800 lei.

Sporul pentru condiții de muncă vătămătoare este 4.449 lei pe lună. (15% din salariu). În urmă cu 4 ani, titlul științific de doctor este jumătate - 2.398 lei. Indemnizația lunară pentru titlul științific de doctor - 950 de lei pe lună. Chiar și această indemnizație era mai mică – 725 lei/lună.

De ce se plătește confidențialitatea

Legea-cadru nr. 153/2017 prevede acordarea unui spor pentru păstrarea confidențialității de până la 5% aplicat la salariul de bază lunar, respectiv la indemnizația lunară de încadrare pentru anumite categorii din sistemul de Justiție, respectiv pentru Judecătorii de la Înalta Curte de Casație și Justiție, de la curțile de apel, tribunale, tribunalele specializate și judecătorii, procurorii.

De sporul de suprasolicitare neuropsihică de până la 25% aplicat la salariul de bază lunar, respectiv la indemnizația lunară de încadrare, poate beneficia personalul din Justiție menționat în paragraful anterior, respectiv judecătorii de la Înalta Curte de Casație și Justiție, de la curțile de apel, tribunale, tribunalele specializate și judecătorii, procurorii.

MONDIAL

Uniunea Europeană, în căutarea „Busolei strategice"

Poate deveni acest conglomerat de interese un actor global? Poate căpăta o relevanță strategică, pe măsura forței sale economice și comerciale? Șantierul se anunță dificil.

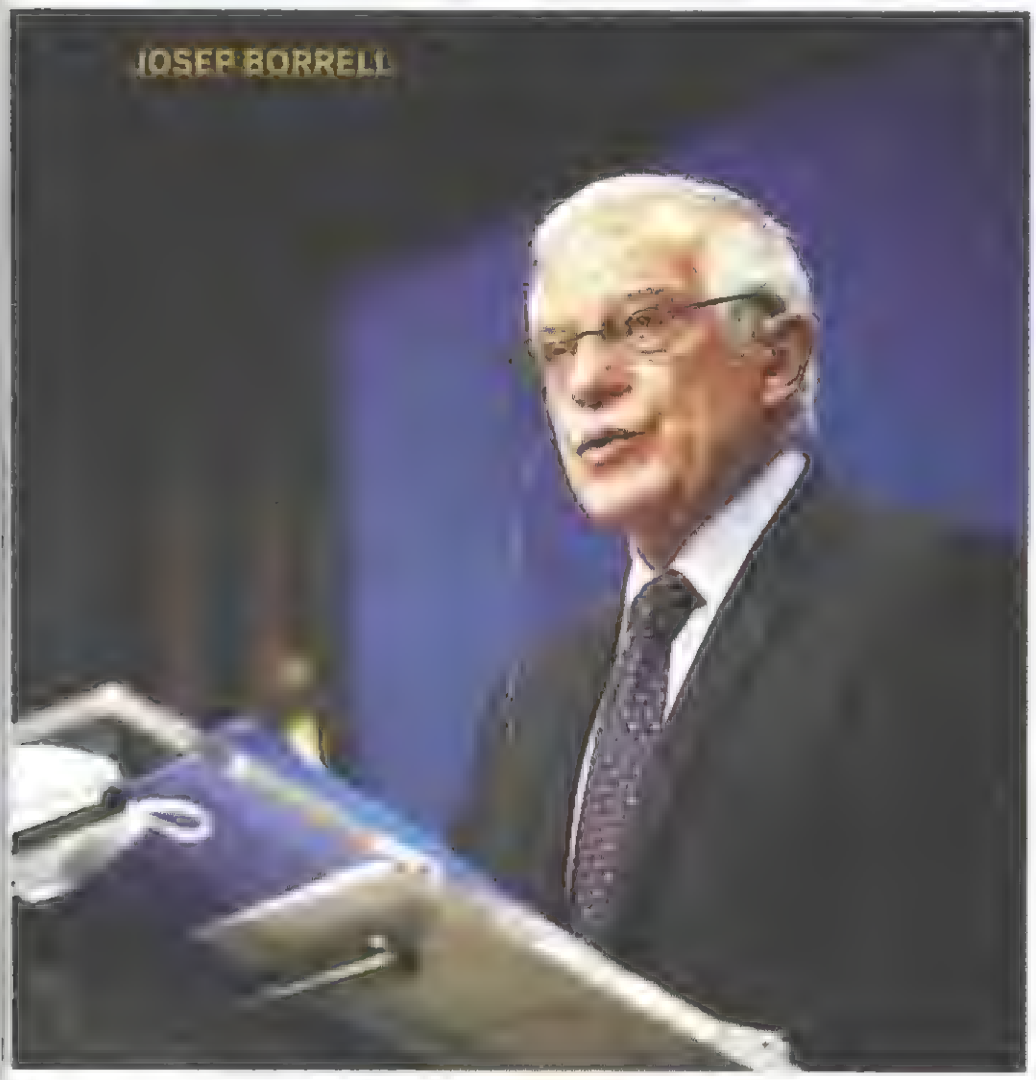

DE

OVIDIU NAHOI

ÎN NOIEMBRIE 2020, PE CÂND STATELE EUROPENE TOCMAI se pregăteau să facă față celui de-al doilea val al pandemiei (între timp se luptă cu al treilea), Înaltul reprezentant pentru politică externă al Uniunii Europene, Josep Borrell, le prezenta capitalelor un raport succint privind viitoarele provocări aflate în fața UE.

Era primul pas în definirea „Busolei strategice" a Uniunii Europene, un obiectiv îndrăzneț pentru definirea rolului pe care acest conglomerat vrea să-l joace în lumea secolului XXI.

Analiza lui Josep Borrell a identificat trei tipuri de provocări la care Uniunea trebuie să răspundă în perioada următoare.

În primul rând, sunt provocările la nivel global: încetinirea globalizării, rivalitatea economică în creștere între puterile globale, schimbările climatice și concurența pentru resurse, presiunile migratorii și amenințările la adresa sistemului multilateral.

Vin apoi provocările la nivel regional: instabilitate regională, conflicte regionale în apropierea granițelor UE, fragilitate a statelor, tensiuni inter-statale, influențe externe, impactul destabilizator al actorilor nestatali.

În fine, analiza evidențiază o serie de provocări la adresa Uniunii Europene: actori statali și nestatali care provoacă UE cu instrumente hibride, dezinformare și alte surse de influență non-militare. Plus mijloace ținând de terorism.

Pașii pentru definire

Șeful diplomației europene a propus apoi o serie de pași pentru definirea „Busolei strategice", acest instrument menit a orienta Uniunea Europeană pe apele agitate ale secolului.

Dialogul strategic cu statele membre ar trebui să se încheie la mijlocul acestui an, pentru ca, spre sfârșitul său, documentul final să fie gata. Astfel încât, în prima parte a anului 2022, acesta să poată fi deja adoptat de Parlamentul European și de către statele membre.

Josep Borrell a dezvoltat apoi analiza la ultimul Consiliu European din februarie, în fața celor 27 de șefi de state sau de guverne din UE, reuniți într-o videoconferință extraordinară consacrată temelor apărării și securității.

Deviza sub care va funcționa noul concept este „acționăm cu partenerii de câte ori este posibil și autonom când este necesar".

Un echilibru, așadar, pentru a-i mulțumi pe cei 27: Uniunea Europeană va menține strânsul parteneriat transatlantic, dar va apăsa și pe „autonomia strategică" atunci când va considera că este în interesul său. Și, astfel, fiecare poate lua partea care-i convine, fie că vorbim de atlantiștii din Est și Sud, fie de partizanii unei puternice autonomii strategice, în frunte cu Franța.

SUA se întoarce către UE

Reuniunea liderilor europeni a venit după ce secretatul de stat american Anthony

Blinken a discutat, la 22 februarie, cu miniștrii europeni de Externe. În cadrul discuției, diplomatul american a confirmat concepția potrivit căreia o Europă mai puternică ar însemna și o Alianță Atlantică mai puternică, au relevat surse europene.

Aceasta reprezintă întoarcerea la 180 de grade față de concepția lui Donald Trump, care vedea în Uniunea Europeană un adversar și încuraja Brexitul. Și este o asigurare că Washingtonul privește cu ochi buni eforturile europenilor de a-și defini mai bine rolul strategic.

Și șeful diplomației europene, care la rându-i a avut o întâlnire cordială cu Antony Blinken, a confirmat acest lucru, în articolul de pe blogul său ce a urmat reuniunii liderilor europeni.

„Discuția cu liderii UE a avut loc pe fondul unui mediu de securitate deteriorat dar și al unei noi atmosfere în relațiile transatlantice: ambele ne cer să facem mai mult pentru a construi o Uniune puternică și capabilă în domeniul securității și apărării. Avem nevoie de asta pentru noi înșine, ca europeni, dar și ca investiție într-o mai bună cooperare transatlantică", avea să scrie Borrell, câteva zile mai târziu, într-un articol pe blogul său. El a amintit că, potrivit unui eurobarometru din 2020, 77% dintre europeni au susținut eforturile de a dezvolta o politică comună de securitate și apărare a UE.

„Aceasta înseamnă construirea capacității noastre colective de a ne proteja interesele de securitate, având mijloacele potrivite și voința de a le folosi", a scris liderul european.

Concret, în concluziile Consiliului din 25-26 februarie, liderii europeni au anunțat că au căzut de acord să aducă în stare operațională două instrumente financiare vitale.

Facilitatea Europeană pentru Pace, cu un buget de 5 miliarde de euro pe parcursul a șapte ani, ar trebui să asigure finanțarea pentru misiunile și operațiunile militare desfășurate ca parte a politicii de securitate și apărare comună (PSAC). De asemenea, va facilita contribuțiile UE la operațiunile de pace conduse de parteneri și va extinde sprijinului militar și de apărare pe care îl poate oferi UE.

Fondul European de Apărare, de 8 miliarde de euro, are ca scop stimularea industriilor și crearea unei foi de parcurs tehnologice pentru reducerea dependenței strategice a UE în domeniul tehnologiilor strategice. Acest fond ar putea stimula crearea unei oferte europene în domeniul echipamentelor strategice, prin coordonarea unor industrii naționale de înaltă performanță, dar care până acum au lucrat separat.

În articolul său publicat după reuniunea liderilor europeni, șeful diplomației de la Bruxelles, a ținut să repete că „o alianță puternică necesită parteneri puternici de ambele părți ale Atlanticului. Prezența secretarului general NATO Jens Stoltenberg la masa liderilor UE a fost o mărturie a parteneriatului nostru strâns. O Uniune Europeană mai puternică în domeniul apărării, cu state membre mai capabile, va fi, de asemenea, în beneficiul Alianței și va contribui la o mai bună împărțire transatlantică a sarcinilor".

Preocupările europene privind busola strategică au loc în timp ce NATO își desfășoară propria revizuire strategică, iar partea europeană promite că va coopera în aceste eforturi.

Uniunea Europeană își asumă un tot mai evident rol de apărător al democrației și al drepturilor omului

Argumente pentru un joc global

Argumentul economic și comercial rămâne cel dintâi de partea Uniunii Europene, în jocul său global. Vorbim despre cea mai mare piață integrată.

Cu toate că populația reprezintă mai puțin de 7% din cea mondială, schimburile sale comerciale cu restul lumii totalizează aproximativ 15,6% la nivel

FOTO: GULIVER / GETTY IMAGES

mondial.

Împreună cu Statele Unite şi China, UE este unul dintre cei mai mari 3 actori globali din comerţul internaţional.

Aceasta conferă Uniunii Europene o importantă greutate politică, chiar dacă mai puţin sesizabilă la prima vedere. De la Japonia şi Coreea de Sud la Canada, Mexic sau Mercosur, numeroase state sau grupuri de state încheie tratate de liber schimb cu Uniunea Europeană.

Astfel că, fie că vorbim despre producătorii de cacao din Africa, marile reţele de fast food, giganţii IT din Silicon Valley, producătorii de haine casual sau industria pharma, toţi sunt condiţionaţi să respecte standardele europene, fără de care nu pot avea acces la o piaţă mare şi bogată.

Prin acordurile sale comerciale, Uniunea Europeană îşi impune astfel condiţiile, tocmai datorită mărimii economiei. Astfel, standardele europene devin răspândite în plan global, iar Uniunea Europeană îşi impune modelul într-o manieră soft.

Europa – şi nu China! - este de departe cel mai mare partener comercial al Africii. Conform datelor publicate de Parlamentul European, având la bază cifre furnizate de UNCTAD, 34% din exporturile africane şi 31% din importuri sunt în relaţia cu UE, faţă de 11% respectiv 16% cu China. Aceleaşi date arată că economiile europene sunt, totuşi, cei mai mari investitori pe dinamicul continent african – numai Franţa şi Ţările de Jos adunate depăşind China de trei ori.

Influenţa soft a UE

Acordurile comerciale pe care UE le încheie cu partenerii, de pe poziţia unui jucător de prim rang, conţin elemente legate de protejarea mediului, lupta împotriva încălzirii globale (prin taxarea produselor cu o importantă amprentă de carbon), dar şi standarde etice, legate de condiţiile de muncă, aşa cum regăsim în acordul de investiţii cu China.

Cu interesele sale comerciale în prim-plan, Uniunea Europeană are nevoie de o lume predictibilă şi de multilateralism, căutând să evite situaţiile de instabilitate şi războaiele comerciale.

De asemenea, Uniunea Europeană îşi asumă un tot mai evident rol de apărător al democraţiei şi al drepturilor omului. Ultimele sancţiuni la adresa Rusiei – ca urmare a otrăvirii opozantului Alexei Navalnîi şi a represiunii la adresa manifestanţilor paşnici - sunt rezultatul recent adoptatei legislaţii privind regimul global în domeniul drepturilor omului.

Aceasta permite UE să acţioneze asupra persoanelor, entităţilor şi organismelor – inclusiv actorilor statali şi nestatali – responsabile sau asociate cu încălcări grave ale drepturilor omului şi abuzuri la nivel mondial, indiferent de locul în care s-au produs.

Iar Uniunea mizează mult pe acest joc al echilibrului între atractivitatea comercială şi posibilitatea de a dicta sancţiuni, atunci când este cazul. La care încearcă acum să adauge şi componenta militară şi strategică.

Există argumente, dar şi piedici

O strategie globală a Uniunii Europene ar putea să se dovedească, în cele din urmă, un şantier mai dificil decât altele – poate chiar decât însăşi piaţa unică, aflată la baza construcţiei.

Mai întâi de toate, pentru că statele membre au abordări diferite în privinţa marilor dosare globale – ceea ce se constata în mult mai mică măsură în cazul pieţei unice.

Să privim doar la poziţionările faţă de Rusia. Germania continuă cu proiectul Nord Stream 2, în pofida pachetului de sancţiuni la adresa Moscovei, spre disperarea polonezilor. Franţa caută o cale de cooperare cu Kremlinul, în timp ce România, Polonia şi Ţările Baltice se întreabă care va fi preţul şi pe seama cui va fi plătit.

În februarie, România, alături de Bulgaria, Slovenia, Estonia, Letonia şi Lituania, a subminat summitul cu China în format 17+1. Aceste ţări au trimis la conferinţa online cu şeful statului chinez Xi Jinping reprezentanţi de rang inferior. Ceea ce nu l-a împiedicat pe premierul ungar Viktor Orban să fie foarte cordial cu liderul chinez.

Iar recenta explozie a solidarităţii europene în privinţa vaccinurilor este la rândul ei simptomatică. Nemulţumite de lentoarea cu care Agenţia Europeană a Medicamentului aprobă noile vaccinuri, Ungaria, Cehia, Austria, Danemarca apelează la soluţiile ruseşti şi chinezeşti (însuşi Viktor Orban s-a vaccinat cu ser chinezesc, într-un gest de frondă) sau deschid cooperări individuale cu Israelul pentru produsele din a doua generaţie.

Acesta poate fi un semn de rău augur pentru ceea ce s-ar putea întâmpla într-un moment de maximă dificultate. Nu cumva, sub presiunea intereselor politice interne, unii veleitari vor rupe rândurile?

Şi, din păcate, de un lucru putem fi siguri: atunci când îţi propui cu adevărat să fii un jucător global, momentele grele vor veni cu siguranţă.

„Cercul de foc" din jurul UE

Uniunea Europeană este un spaţiu al păcii şi stabilităţii – iar aceasta nu este deloc o lozincă. Problema este cu regiunile învecinate. În afară de Oceanul Atlantic, putem vorbi doar despre instabilitate, violenţă şi ameninţări.

Mediterana (1) – state eşuate, bătălie pentru resurse şi presiuni migraţioniste. Din Mediterana de Est și până

Uniunea Europeană este un spaţiu al păcii şi stabilităţii – iar aceasta nu este deloc o lozincă

FOTO: SHUTTERSTOCK

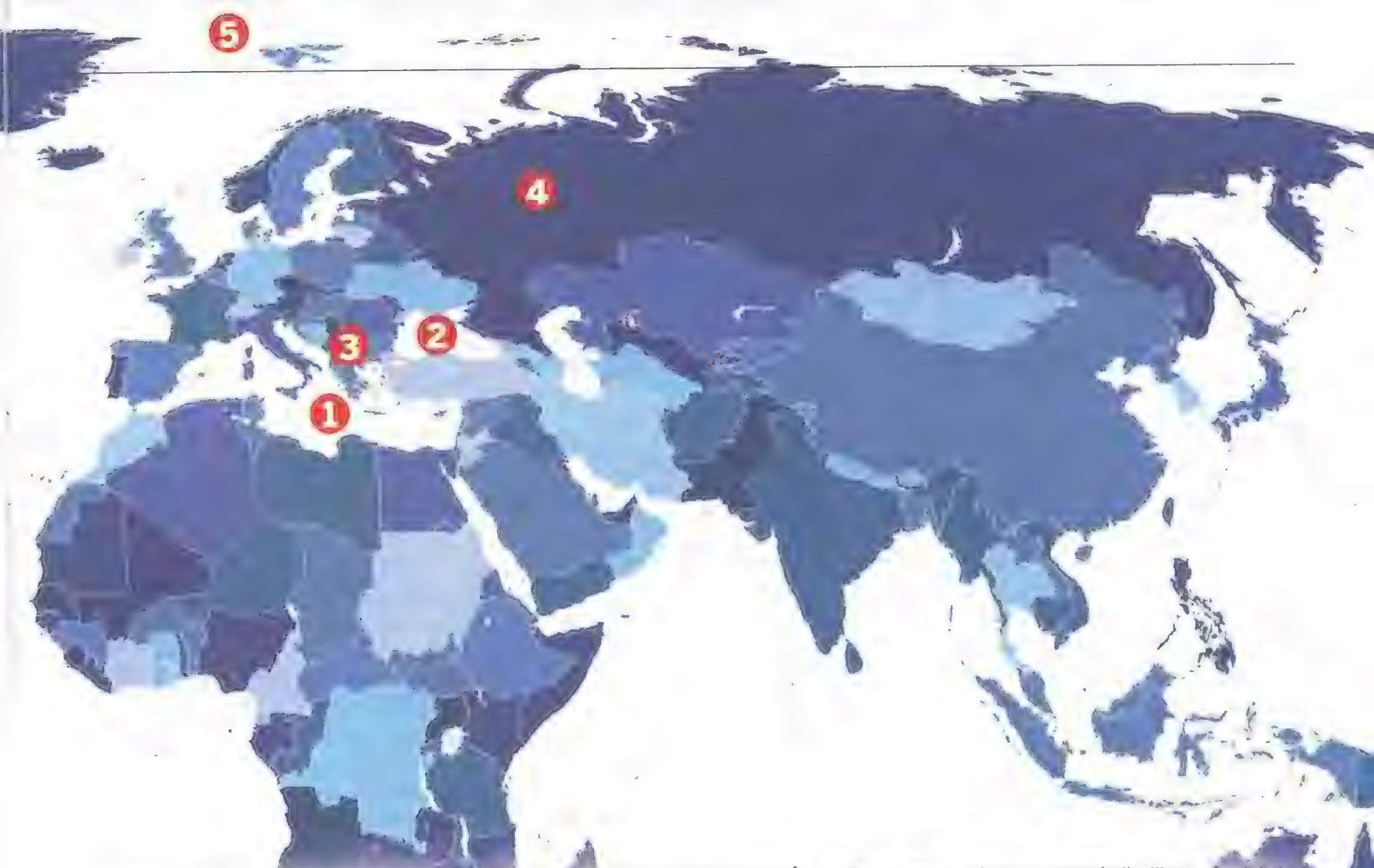

în nordul Africii, zona este împânzită de conflicte alimentate de terți - începând cu Siria, trecând prin Liban și până în Libia. Toate, state eșuate, teatre de confruntări militare în care sunt implicate, direct sau prin interpuși, și alte puteri regionale, cum ar fi Turcia, Iran, Rusia. Regiunea este principalul furnizor de migranți ilegali în Europa. De asemenea, resursele energetice din estul Mediteranei pot deveni oricând o sursă de instabilitate și conflict. Turcia a provocat recent Grecia și Ciprul, state membre ale Uniunii Europene, prin efectuarea de foraje în apele acestora.

Marea Neagră (2) și Caucaz– cu Rusia în prim-plan, dar nu numai. Anexarea Crimeei în 2014 a dus, mai întâi, la expulzarea sau încarcerarea tătarilor și a populației pro-ucrainene și repopularea peninsulei cu coloniști ruși. În același timp, regiunea a devenit o uriașă bază militară, fiind instalate inclusiv rachete cu rază de 300-400 de kilometri, care pot lovi oricând coastele Uniunii Europene (și ale României, cu precădere). De asemenea, Rusia a instaurat o zonă de excludere aeriană și navală în regiune. În Caucaz, recentul conflict din Nagorno-Karabah a arătat că că trei puteri regionale au intrat într-un conflict ce se putea răspândi rapid: Rusia, Iran și Turcia.

Balcanii de Vest (3)– perspective europene umbrite de instabilitate. Dintre toate regiunile învecinate, aceasta este singura căreia Uniunea Europeană îi oferă, deocamdată, o perspectivă de aderare. Războiul care a răvășit fosta Iugoslavie s-a terminat de un sfert de secol, dar țările din regiune continuă să fie afectate de slabă guvernare, corupție și instabilitate. Serbia, condusă autoritar de președintele Alexander Vucic, rămâne aliatul fidel al Moscovei, deși negociază aderarea la UE. Influența rusă crește și în Muntenegru. Turcia este la rându-i un jucător tot mai prezent în regiune.

Vecinătatea Estică (4) – la ce să ne așteptăm din partea Rusiei? Ca răspuns la aspirațiile occidentale ale Ucrainei, Rusia nu doar că a ocupat Crimeea, dar alimentează războiul secesionist din Donbas. Continuă să întrețină regiunea separatistă a Transnistriei și a sprijinit recent represiunea regimului din Belarus al lui Lukașenko împotriva manifestanților pro-democrație. Prin desfășurările ample de echipamente militare în exclava Kaliningrad, inclusiv sisteme de rachete sol-aer S400, ca și prin exercițiile militare desfășurate cu regularitate, Rusia constituie o amenințare resimțită de Polonia, țările Baltice dar și neutrele Finlanda și Suedia, care privesc tot mai mult către NATO ca ancoră de securitate.

Arctica (5), teatrul viitoarei confruntări globale? Încălzirea globală, combinată cu avansul tehnologiilor de extracție a resurselor energetice au crescut împreună interesul pentru regiunea Oceanului Arctic. Din ce în ce mai puțin „înghețat", acesta poate deveni atât o cale de comunicații cât și un imens câmp petrolier și gazifer. Dar în zonă există bogate zăcăminte de cupru, nichel, diamante, cărbune sau wolfram. Controlul căilor de transport și al zonelor bogate în resurse poate face obiectul unei confruntări viitoare între NATO și Rusia.

SPIONAJ

ASSAD CHIMIC

Siria a avut cel mai periculos arsenal chimic din lume. Acest lucru a ieșit la iveală când marile marile puteri l-au forțat pe președintele Bashar al-Assad să-l scoată afară din țară, după ce-l utilizase asupra sirienilor.

DE UNDE AU ȘTIUT STATELE UNITE DESPRE TOT ACEST ARSENAL? Dintr-o extraordinară poveste de spionaj.

În cartea „RED LINE: The Unraveling of Syria and America's Race to Destroy the Most Dangerous Arsenal in the World", autorul Joby Warrick descrie incredibila poveste a șefului Departamentului de arme chimice al regimului Assad, care a acționat și ca agent CIA, fără a fi descoperit de serviciile secrete siriene timp de 14 ani.

Povestea omului care și-a oferit serviciile SUA se bazează pe interviuri cu trei foști oficiali ai serviciilor de informații americane familiarizați cu cazul, precum și cu un om de știință și dezertor sirian care a fost contemporan cu, hai să-i spunem, „Ayman".

„Chimistul" și-a oferit serviciile CIA

Totul a început în Damasc, Siria, în 1988. CIA se chinuia de ceva vreme să afle informații despre arsenalul chimic al Siriei. Dar căile erau blocate de un secret absolut. Agenții CIA nu aflaseră nici măcar numele celui care conducea departamentul de arme chimice. Știau doar că i se spune „Chimistul".

Din poziția sa, acest om de știință avea privilegii neacordate altor șefi din regimul de la Damasc, inclusiv libertatea de a călători și de a se întâlni cu străini. Se bucura de o încredere totală.

Nu atrăgea atenția. Era mic de statură, totdeauna bărbierit, purtând ochelari cu dioptrii mari, într-un costum modest dar curat. Putea fi luat drept un vânzător sau birocrat în funcții mai de jos.

Abia când vorbea în engleză apărea un accent american distinct. Și era singurul indiciu detectabil la acest cercetător tânăr, care petrecuse câțiva ani în SUA, la studii, făcuse sport și chiar se alăturase Cercetașilor, apoi se întorsese în țara sa pentru a deveni expert în fabricarea armelor chimice destinate uciderii ființelor umane.

Și era mândru de munca sa. De fapt, atât de mândru, încât analiștii CIA au bănuit că a intrat în serviciul său doar ca o modalitate de a se lăuda, nefiind motivat de vreo ură față de regimul Assad.

Colaborarea cu CIA debutase la cererea sa. La o conferință științifică în Europa, i-a cerut unui prieten să transmită o notă la cea mai apropiată ambasadă a SUA. Au trecut multe luni înainte ca CIA să trimită, totuși, pe cineva, un ofițer cu 20 de ani experiență, să încerce să-l contacteze, o treabă foarte riscantă.

Contactul a avut loc după una dintre prelegerile sale de seară, de la Universitatea din Damasc. Un necunoscut s-a apropiat de el, iar „Chimistul" i-a spus încântat, ca unui prieten: „Te-am așteptat". De la început, „Chimistul" s-a prezentat cu numele său adevărat, care reprezentase până atunci un secret militar extraordinar. În carte, autorul îi spune doar Ayman, din cauza riscului de represalii împotriva membrilor familiei care au supraviețuit acestei povești.

„Chimistul" l-a plăcut instantaneu pe american și cei doi au petrecut ore întregi în conversații „de evaluare". După care omul de știință l-a invitat pe tânărul ofițer acasă, în centrul orașului Damasc, într-un mic apartament pe care îl împărțea cu două femei, soțiile sale legale, în conformitate cu legile poligamiei în Islam. Prima sa soție era o bucătăreasă excelentă, dar se căsătorise cu a doua, mult mai tânără - secretara sa - dintr-o atracție trupească, după cum s-a confesat. Nu fusese o alegere tocmai fericită. Cele două femei se certau constant, cu excepția momentelor în care se uneau împotriva lui. Își dorise o viață amoroasă mai picantă și sfârșise cu arsuri la stomac perpetue. „Nu recomand", și-a sfătuit omul de știință oaspetele.

În acea seară, în prima întâlnire de lucru, Ayman i-a spus cam ce poate oferi. Era incredibil. Ofițerul experimentat al CIA rămăsese mut.

„Ciocanul", proiectul secret al regimului Assad

Pe un deal cu vedere la Capitală se afla un complex de laboratoare, unde o unitate militară specială efectua experimente cu arme noi. Serviciile de informații străine erau bine familiarizate cu Centrul de Studii și Cercetări Științifice - cunoscut sub numele de CERS, inițialele sale în franceză - ca locul în care se proiecta linia destul de modestă de rachete concepute pentru a livra focoase convenționale spre Tel Aviv sau Ierusalim.

Dar, ascunsă în cadrul CERS, era o unitate secretă numită „Institutul 3000", iar Ayman era unul dintre

DE

ADINA MUTĂR
adina.mutar@newsweek.ro

OTRAVĂ. Dictatorul sirian Bashar al-Assad a folosit arme chimice zmpotriva propriului popor. Bilanțul este tragic.

șefii și cercetătorii acestuia. Activitatea sa principală era să creeze otrăvuri letale care să fie plasate în interiorul focoaselor rachetelor. Oamenii de știință și-au numit proiectul „Al-Shakush" sau, în engleză, „Ciocanul".

În parte datorită contribuțiilor sale, „Institutul 3000" a făcut progrese remarcabile, se lăuda „Chimistul". Programul sirian de arme chimice a început simplu, cu gaz mustard, folosit în tranșeele Europei în timpul bătăliilor epice din Primul Război Mondial. Acesta se producea într-o fabrică subterană în afara Damascului. Au urmat „arme de coșmar", multiple variații, astfel încât să se poată adapta la condițiile schimbătoare ale câmpului de luptă.

Sarinul este considerat una dintre cele mai periculoase substanțe produse vreodată. O altă substanță chimică, numită VX, chiar mai periculoasă decât sarinul, lasă în urmă o substanță uleioasă invizibilă care poate ucide zile întregi, o singură atingere pe piele fiind aproape întotdeauna fatală.

Ofițerul CIA asculta perplex. Știa de multă vreme despre interesul Siriei pentru fabricarea armelor chimice, dar amploarea proiectelor era neclară. De două ori, în declarații publice la sfârșitul anilor '80, oficialii sirieni au sugerat un nou „factor de descurajare", un „răspuns" al Siriei față de amenințarea nucleară a Israelului. Era posibil ca cei doi oficiali să se fi referit la programul chimic atât de avansat, despre care nimeni nu avea cunoștință.

„Chimistul" nu avea mustrări de conștiință pentru munca sa. Statele Unite și Uniunea Sovietică au dezvoltat sisteme întregi de arme bazate pe astfel de otrăvuri în anii 1950 și 1960. De ce nu ar avea și Siria același drept de a descuraja Israelul? Ori de câte ori Israelul apărea în conversație, subiectul devenea intens, personal. Ayman prinsese două momente în viața sa când Siria a îndurat umilința de a-i fi trecută granița sudică de către tancurile israeliene: în 1967, când statul evreu a capturat Înălțimile Golan și din nou în timpul Războiului de Yom Kippur din 1973, când armata israeliană a hăituit batalioanele siriene în retragere până la mai puțin de 40 de kilometri de Damasc.

De acum înainte, lucrurile vor sta altfel, spunea omul de știință. Viitorii invadatori vor fi cuprinși de o ceață de gaze sufocante ce le-ar lăsa corpurile împrăștiate pe văile prăfuite ale frontierei de sud-vest. Cei care ar supraviețui ar fi primii care vor vedea tirul rachetelor siriene îndreptându-se spre sud pentru a livra aceeași soartă orașelor îndepărtate israeliene.

Spunea acestea cu glas firesc, cu o grimasă de o seriozitate mortală și o satisfacție deplină. De aceea, americanul a fost surprins când „Chimistul" i-a zis: „Ar trebui să-i avertizezi pe evrei".

Strânsoarea pitonului

Dintre toate armele chimice aflate în curs de dezvoltare în cadrul Institutului 3000, Ayman era în mod clar cel mai mândru de sarin.

Acest gaz este ucigașul perfect. A fost descoperit de naziști din greșeală, în timp ce testau noi tipuri de pesticide în anii 1930.

Sarinul de nivel militar este de 26 de ori mai mortal decât cianura și atacă sistemul nervos, paralizând rapid mușchii folosiți în respirație, astfel încât victima moare agonizând, prin asfixiere. Este ca strânsoarea unui piton, doar că din vapori de otravă, ce nu-ți mai lasă nici ultima respirație cu care să spui o rugăciune.

A obține sarin pur - genul pe care l-au fabricat sovieticii și americanii în timpul Războiului Rece - este greu pentru o țară mică, cu o bază industrială modestă. Iar nivelurile mici de otravă se deteriorează în timp. „Chimistul" a conceput o soluție inteligentă. Laboratoarele sale produceau o formă de sarin binar: două lichide stabile care pot fi depozitate separat și amestecate numai în ultimul moment.

FOTO: GULIVER / GETTY IMAGES

Unul dintre cele două lichide era alcoolul izopropilic obișnuit. Celălalt, o infuzie toxică numită DF, ce conținea toate celelalte ingrediente, inclusiv un aditiv exclusiv – la descoperirea căruia contribuise și Ayman - ce asigura păstrarea puterii letale în intervalul dintre amestecare și lovirea obiectivului.

De-a lungul deceniilor, mai multe țări fabricaseră sarin, dar niciuna nu dezvoltase o formulă ca cea a savantului sirian.

La sediul CIA din Langley, Virginia, analiștii erau bulversați de informațiile trimise prin cablu secret de la Damasc. Informațiile erau extraordinar de detaliate și credibile - într-adevăr, aproape prea bune. S-a decis colaborarea cu noul spion, plătit prin transferuri de numerar către un cont bancar străin.

Americanii doreau și dovezi ale celor afirmate de „Chimist".

Ayman anticipase acest lucru. Până să i-o ceară ofițerul CIA, „Chimistul" a trimis semnalul codificat prin care solicita o întâlnire, dar nu acasă și nici într-o cafenea sau în alt loc public unde ar fi putut fi observați.

Aranjamentele au fost stabilite. În seara convenită, spionul și ofițerul de legătură s-au întâlnit într-un Peugeot parcat pe o stradă liniștită din Damasc, la câteva străzi de Ambasada SUA. După un scurt schimb de amabilități, omul de știință i-a înmânat un mic pachet: „Iată un cadou de Crăciun".

Câteva minute mai târziu, americanul a rămas singur cu coletul. Avea o idee despre ce s-ar putea afla înăuntru. CIA a aranjat să trimită niște specialiști în apartamentul său din Damasc pentru a-l deschide.

Purtând costume de protecție, specialiștii au îndepărtat cu atenție ambalajul exterior pentru a dezvălui o cutie mică, cu un flacon de plastic sigilat, în care se vedea un lichid limpede.

Flaconul a fost trimis în SUA, unde a fost analizat într-un laborator militar. Rezultatele testelor au provocat îngrijorare în avanposturile CIA de pe ambele maluri ale Atlanticului. Într-un laborator simplist, într-o țară autocratică înapoiată, pusă pe lista neagră de către puterile industriale din Occident, chimistul sirian produsese o armă de o calitate uimitoare și de o simplitate elegantă, o capodoperă chimică mortală.

Au urmat 14 ani de rapoarte secrete transmise către CIA. SUA aveau cunoștință de toate materialele chimice deținute de regimul de la Damasc și unde erau ascunse, mulțumită lui Ayman.

La începutul anilor 2000, rețeaua de laboratoare și centre de producție a înflorit într-un complex de producție cu 40 de clădiri și buncăre de depozitare, în zeci de locuri secrete împrăștiate în toată țara, din Capitală până în nordul orașului Alep.

La acel moment, Siria avea o rezervă de 1.300 până la 1.500 de tone de sarin binar, gaz mustard și VX.

„Cu Siria în perioadă de pace, nu este nevoie să facem mai mult", dădea asigurări Ayman.

Interogat de cumnatul lui Bashar al-Assad

Ședințele de pe alei și de prin cafenele au continuat, dar nu în aceeași echipă cu primul ofițer CIA. Transferurile de numerar au continuat, iar spionul a devenit un om bogat, cu un cont bancar în dolari substanțial, precum și în dinari sirieni.

„Chimistul" și-a mutat soțiile în case separate, ambele frumoase, generoase. Se apropia de 50 de ani, se afla pe culmi profesionale, respectat de colegi și admirat de oamenii de știință mai tineri. Era la conducerea unui vast complex, cu un buget generos, conducând un program militar de mare succes, apreciat de regimul sirian, inclusiv de președinte.

Dar ceva, undeva, a mers prost. Într-o dimineață, la sfârșitul anului 2001, în biroul „Chimistului" de la CERS au intrat, neanunțați, ofițeri de securitate, invitându-l la sediul lor.

Interogatoriul a fost condus de un ofițer de rang superior - Assef Shawkat, directorul adjunct al serviciilor de informații militare și cumnatul președintelui Bashar al-Asad. Acesta l-a luat din scurt: „Ai trădat. Guvernul știe toate activitățile tale secrete. Te-aș sfătui să mărturisești și să ceri clemență, va cântări mult, având în vedere anii în serviciul patriei".

Așa că Ayman a mărturisit tot. Le-a povestit despre anii de colaborare cu CIA, a vorbit despre contactele cu americanii, despre secretele pe care le transmisese și despre suma mare de bani într-o bancă offshore cu care fusese răsplătit. A ținut să precizeze că nimeni nu a știut ceea ce face, nici colegii, nici prietenii, cu atât mai puțin soțiile sale. În toată spovedania lui nici măcar nu a observat perplexitatea de pe chipurile celor ce-l interogau. Habar nu avuseseră despre grozăvia povestită. Ei îl săltaseră pentru o găinărie, o schemă de luare de mită prin care Ayman ceruse recompense de la

companii străine în schimbul contractelor de vânzare a materialelor către institutul pe care-l conducea.

Noul președinte al Siriei, Bashar al-Assad, decisese să întărească forțele de securitate, care l-au ținut și pe tatăl său la putere timp de aproape 30 de ani, dându-le liberertatea să aresteze, tortureze și ucidă disidenți și pe oricine îndrăznea să-l conteste. Ayman nu avea de ce să se aștepte la vreo clemență de la Securitate. A fost găsit vinovat de înaltă trădare, un verdict pronunțat într-o procedură cu ușile închise, care a fost ținută departe de ochii publicului, dar prelucrată la CERS, ca avertisment.

Moartea pentru trădare era prin spânzurare, dar pentru că încă se mai bucura de o umbră de respect pentru activitatea lui, i s-a acordat o moarte demnă de un ofițer: împușcarea. A fost executat la 7 aprilie 2002, la închisoarea Adra.

Celor două soții și copiilor lor li s-a permis să părăsească țara pentru a începe o nouă viață, în străinătate, fără să se spună unde.

Când a izbucnit Primăvara arabă în Siria, în 2011, oficialii CIA s-au temut că regimul ar putea pierde controlul asupra vastelor sale depozite de sarin și alți agenți neurotoxici mortali. De aceea, nu s-a luat decizia de a-l înlătura pe Bashar al-Assad. În urma unui atac cu sarin în suburbiile din Damasc, care a ucis peste 1.400 de civili, în august 2013, regimul Assad a fost forțat să predea 1.300 de tone de substanțe chimice și precursori letali și să distrugă instalațiile sale de producție. După ce a renunțat aparent la arsenalul său, regimul Assad a mai folosit asupra populației rebele sarin în două atacuri și clor în concentrații mari foarte des.

FOTO: GULIVER / GETTY IMAGES

ARSENAL
Imagini din satelit ale buncărului Him Shinshar, cu arme chimice siriene, înainte de a fi distrus. (stânga).
Armele chimice folosite împotriva populației au făcut sute de morți, inclusiv în rândul copiiilor.

Regimul Assad, răspunzător pentru atacurile chimice

Organizația pentru Interzicerea Armelor Chimice (OPCW), într-un raport publicat la Haga în 2020, a acuzat regimul de la Damasc de atacurile mortale cu sarin și clor asupra orașului rebel Ltamenah în 2017, soldat cu peste 100 de morți și răniți, confirmându-se că președintele Bashar al-Assad a continuat să folosească arme chimice letale după ce a renunțat la stoc cu trei ani mai devreme. OPCW, care revizuiește în mod sistematic dovezile atacurilor chimice din Siria, a identificat unitățile militare siriene speciale implicate, precum și aeronavele și munițiile folosite în atacuri între 24 martie și 30 martie 2017. O săptămână mai târziu, regimul a folosit sarin asupra orașului apropiat Khan Sheikhoun, unde cel puțin 90 de civili au fost uciși și cel puțin 300 răniți, ceea ce l-a determinat pe președintele american Donald Trump să ordone primul atac aerian al SUA asupra forțelor guvernamentale siriene, la 4 aprilie 2017.

DICTATURĂ

Arestat pentru că a citit un articol al lui Cioran

Simpla citire a unui articol scris de Emil Cioran sau a unui manuscris al filozofului Constantin Noica putea să te arunce ani grei în temniță în timpul dictaturii comuniste, sub acuzația de „*uneltire contra ordinii sociale*".

DUPĂ VENIREA ABUZIVĂ LA PUTERE A GUVERNULUI comunist, elita României a fost decimată, fie aruncată în puşcării, fie alungată în exil sau epurată din funcţiile deţinute până atunci.

Unul dintre cele mai cunoscute cazuri este cel al lotului Noica - Pillat, când 25 de intelectuali au fost băgaţi în puşcăriile comuniste, la sfârşitul anilor '50 şi începutul anilor '60.

Primul arestat a fost Costantin Noica în 1958, au urmat Dinu Pillat, Remus Niculescu, Alexandru Paleologu, Păstorel Teodoreanu, Tudor Enescu sau Sanda Simina Mironescu, cunoscută ca Simina Mezincescu, Şefa de Protocol a Casei Regale a României după 1989.

Ultimul arestat şi inculpat a fost Nicolae Steinhardt, în 1960. Mărturie a suferinţelor din temniţa în care au fost aruncaţi cei 25 de intelectuali stă cartea lui Steinhardt, *Jurnalul fericirii*, cunoscută şi tradusă în mai multe limbi străine.

Arestările şi interogatoriile au început în 1958, doi dintre cei acuzaţi decedând în timpul anchetei, iar procesul a început în februarie 1960 şi a ţinut doar trei zile. Securitatea a decis să îl numească „procesul intelectualilor mistico-legionari", deşi Nicu Steinhardt şi Beatrice Strelisker erau evrei.

Istoricul de artă Remus Niculescu, unul dintre cei 25 de intelectuali aruncaţi în puşcărie, a fost arestat în decembrie 1959 şi condamnat la 7 ani de temniţă deoarece a *„desfăşurat activitate de propagandă şi agitaţie împotriva formei de guvernământ democratică din R.P.R. prin discuţii duşmănoase purtate şi prin difuzarea unor scrieri cu conţinut contrarevoluţionar"*.

A fost una dintre cele mai mici pedepse. Constantin Noica şi Dinu Pillat, consideraţi conducătorii grupului, au primit 25 de ani de muncă silnică, Alexandru Paleologu 14 ani, iar Nicolae Steinhardt a fost condamnat la 12 ani de muncă silnică. Tuturor li s-a confiscat averea şi au fost degradaţi civic.

DE

OANA STĂNCIULESCU

Securitatea i-a şters numele de pe *Monografia Nicolae Grigorescu*, aflată în tipografie în momentul arestării

Remus Niculescu s-a născut în 1927 şi a făcut parte dintr-o familie importantă a vremii. Bunica lui, de origine britanică, a fost o reputată profesoară de engleză, decorată de Regina Maria şi menţionată de aceasta în *Memoriile* sale. Tatăl a fost ofiţer de carieră în Armata Regală, ceea ce pentru comunişti însemna din start un dosar pătat pentru oricine din familia lui, şi director de studii la Şcoala Pregătitoare de Ofiţeri din Bucureşti. Pe linie maternă, este nepotul marelui moşier şi senator liberal I.G. Massu, înrudit cu familiile boiereşti Fântâneanu şi Caracostea.

În 1945, a urmat cursurile Facultăţii de Litere şi Filozofie ale Universităţii din Bucureşti. Niculescu a fost printre ultimii studenţi norocoşi să-i aibă profesori pe George Călinescu şi Tudor Vianu, scoşi de la catedră după „reforma" învăţământului din 1947.

În momentul arestării, pe 12 decembrie 1959, Remus Niculescu avea 32 de ani şi era, din 1951, şef al Cabinetului de Stampe al Bibliotecii Academiei Române, unde exista din perioada interbelică o colecţie de o valoare unică în sud-estul Europei. De asemenea, din acelaşi an, Niculescu devenise cercetător ştiinţific la Institutul de Artă Bucureşti şi ulterior, din 1954 până la arestarea lui în 1959, şef de sector la acelaşi institut. După terminarea facultăţii şi până la trimiterea după gratii, Niculescu reuşise să se impună în cadrul breslei, prin cercetările şi lucrările realizate.

Bunăoară, până la arestare, la Biblioteca Academiei, Niculescu a contribuit la creşterea valorii colecţiei moştenite din perioada interbelică prin achiziţionarea unor opere ale gravorilor şi desenatorilor români din secolul al XIX-lea şi prima jumătate a secolului XX sau fotografii şi reproduceri documentare din secolele XIX-XX. Tot el are meritul să fi recurs la cele mai moderne metode de conservare, clasare şi catalogare a lucrărilor, în calitatea sa de organizator al

REMUS NICULE

Bibliotecii. În paralel, a început să cerceteze și, astfel, să recupereze opera mai multor artiști importanți ai României.

În lucrările prezentate în forurile Academiei - ***Contribuții la istoria începuturilor picturii românești modern*** e- a demonstrat că originile artei moderne în România sunt mult mai vechi decât se credea. În 1955, a stabilit cu fostul său profesor de la Facultatea de Litere și Filozofie, George Oprescu, să demareze un proiect important privind redactarea *Monografiei Nicolae Grigorescu*, care să aibă două volume și să cuprindă în jur de 4.000 de picturi și desene realizate în peste 50 de ani. În 1956, sunt gata peste 150 de pagini – *Nicolae Grigorescu. **Anii de ucenicie***, care cuprindeau zeci de opere inedite din pictura religioasă a acestuia, printre care și cea mai veche icoană semnată și datată - Sf. Gheorghe de la biserica din Băicoi, din anul 1853.

Urmează alte capitole ale lucrării - ***Două încercări necunoscute de pictură istorică ale lui Nicolae Grigorescu; Grigorescu între clasicism și romantism*** și ***Grigorescu la Fontainebleau***, ambele prezentate în aula Academiei Române.

Anii 1957 și 1958 sunt unii foarte prolifici pentru Remus Niculescu.

Continuă susținerea și publicarea lucrărilor despre Nicolae Grigorescu, de la moartea căruia se împlineau 50 de ani, marcați de Remus Niculescu prin realizarea unei expoziții și a unui catalog. În toamna lui 1957, primește de la Academia Populară Română o bursă de cercetare în Franța, unde descoperă o serie de tablouri necunoscute, în arhivele de la Bibliothèque nationale de France și École des Beaux-Arts. Urmează alte lucrări scrise și publicate în țară - ***Grigorescu la Școala de Belle Arte din Paris***; ***Noi cercetări asupra activității lui N. Grigorescu în Franța***.

FOTO. WIKIPEDIA

În momentul arestării, primul volum al *Monografiei Nicolae Grigorescu* se afla la tipografie, motiv pentru care numele lui Remus Niculescu a fost șters și înlocuit cu cel al lui George Oprescu, autorul celui de-al doilea volum.

Vizitarea lui Constantin Noica, aflat de peste 10 ani cu domiciliul forțat la Câmpulung Muscel, motiv pentru arestare

Remus Niculescu a fost arestat în decembrie 1959, în plină ascensiune profesională. Două capetele de acuzare îi aduce Securitatea. În primul rând, se făcea vinovat de faptul că în urmă cu doi ani, în 1957, participase la multiplicarea unui articol scris de Emil Cioran, aflat în exil, la Paris, care se găsea la Biblioteca Academiei R.P.R., Fond special.

Articolul se numea *Scrisoare către un prieten din depărtare* și apăruse în *Nouvelle Revue Francaise*, în 1957. Scrisoarea era adresată lui Constantin Noica, rămas în România, într-un regim totalitar, în care suprimarea libertății de exprimare fusese principala preocupare a comuniștilor. Noica îi răspunde mai târziu lui Emil Cioran, într-un dialog la distanță, din două lumi diferite - *Răspuns al unui prieten îndepărtat*.

Al doilea capăt de acuzare de la dosar era faptul că Niculescu și colegul lui de serviciu Theodor Enescu îl vizitaseră pe Constantin Noica, aflat cu domiciul obligatoriu la Câmpulung Muscel, unde ar fi purtat discuții cu caracter dușmănos la adresa regimului „democratic" din țara noastră, și de unde au plecat cu un manuscris al filozofului care avea un conținut „dușmănos".

Lucrarea urma să fie valorificată de Niculescu, care se angajase să-i trimită filozofului banii obținuți. Acesta le mărturisește însă anchetatorilor că i-a trimis lui Noica 300 de lei, dar nu din vânzarea manuscrisului, ci din banii lui personali.

Cei trei au fost turnați de mai mulți colegi de serviciu, cercetători la Istoria Artelor din cadrul Academiei RPR, care făcuseră pactul cu Diavolul, devenind agenți ai Securității. Tot ce trebuia să facă un agent era să-și toarne colegii și prietenii, poate și familia, chiar dacă exista riscul ca aceștia să ajungă la pușcărie în urma delațiunilor.

Urmărit și turnat. Niculescu, acuzat că refuză să scrie în presa comunistă

Urmărirea și verificarea lui Remus Niculescu încep cu mai multe luni înainte de a fi arestat, după cum rezultă din dosarele aflate în arhiva CNSAS.

În vara lui 1959, pe 21 august, Securitatea decide să-i deschidă dosar individual lui Remus Niculescu, ceea ce înseamnă că din acel moment începe verificarea pe toate planurile – profesional, familial. Securitatea stabilește un plan de măsuri și numele agenților și ofițerilor care se ocupau de caz. Turnătorii au fost aleși din jurul lui, colegi

de breaslă, care aveau misiunea să raporteze organelor de represiune toate mișcările pe care le făcea. S-a stabilit verificarea prietenilor, colegilor, vecinilor de apartament, atitudinii sale, analiza operei. Securitatea decide instalarea aparaturii de ascultare a telefonului de acasă și de la serviciu, precum și interceptarea corespondenței.

Într-o notă informativă din vara anului 1959, Securitatea îi creionează portretul și semnalează faptul că Niculescu este fiul unui colonel burghez din Armata Regală, fiind o persoană mândră în relațiile cu oamenii, dar și foarte inteligent.

Securitatea îi reproșează lui Niculescu faptul că *„nu aplică în practică cunoștințele marxiste accumulate"* și că refuză să scrie articole în presa comunistă. Remus Niculescu dă dovadă de mare curaj atunci când refuză să scrie ceea ce-i indică Securitatea, ba mai mult, ca ofensă, le propune un articol despre colecția unui boier plecat din țară, ceea ce constituie un motiv foarte întemeiat ca organele de represiune să îl adauge pe lista neagră și nimic din ceea ce a obținut din punct de vedere științific să nu mai conteze.

Deși în ultimii ani Niculescu scrisese mai multe lucrări importante, iar *Monografia Nicolae Grigorescu* era deja trimisă la tipar, Securitatea îl acuză, în dosarul de urmărire, că încearcă să *„saboteze"* apariția unor lucrări lovind astfel în *„elementele cinstite"* din cadrul Academiei, care scriau pe baza principiilor marxist - leniniste.

„Caută prin funcția pe care o deține în cadrul Academiei RPR și ESPLA să saboteze în mod sistematic apariția unor lucrări lovind în acest fel în elementele cinstite care caută să scrie în spiritul nou al regimului nostru.

Sfidează orice muncă obștească și a refuzat să scrie articole la ziarele și revistele noastre. Atunci când i ***s-a indicat*** *ce să scrie a spus că el scrie mai bine despre un boier care apare în temele lui de cercetare. A lucrat din anul 1956 la* Monografia lui Grigorescu *și după ce a fost gata a căutat să o contracteze cu editura pentru a lua drept de autor cu toate că nu avea acest drept"*, după cum scrie Securitatea în propunerea de deschidere a verificării lui.

Securitatea notează că a obținut suficiente dovezi pentru deschiderea verificării lui Niculescu, de la agenții „Anton" și „Ovidiu", dar și de la „A.S." și propune încadrarea lui la *„sabotaj științific"*.

La acuzațiile de mai sus se mai adaugă faptul că în cele două calități ale lui, de șef la Biblioteca Academiei și șef la Institutul de Artă, a angajat „elemente dușmănoase regimului".

Securitatea se referă la intelectuali care și-au făcut studiile în Occident înainte de 1945, unii membri sau simpatizanți ai partidelor istorice sau ai mișcării legionare. *„Sprijină în mod direct elemente dușmănoase regimului, creîndule(!?)posibilități favorabile"*.

„Dovezile" care stau la baza deschiderii dosarului personal sunt notele informative ale celor trei persoane menționate mai sus, *„declarația sa din care rezultă că este mason, materialele originale privind înlesnirea unor elemente de ași (!?) vinde material de știință cu supra preț Academiei"*.

Securitatea se referă la manuscriul lui Constantin Noica, pe care însă Niculescu nu-l vinde Academiei, ci îl plătește cu banii lui. Pornind de la aceste acuzații, Securitatea își propune să stabilească

CONSTANTIN NOICA

„activitatea dușmănoasă pe care Niculescu Remus o desfășoară, formele și metodele întrebuințate, precum și mijloacele de care dispune. Care sunt elementele cu care desfășoară activitatea dușmănoasă și prin ce se caracterizează legăturile acestora cu Remus Niculescu. Documentarea activității dușmănoase a lui Niculescu Remus și ale celorlalte elemente și trimiterea acestora în justiție".

Securitatea decide și verificarea activității din comisiile din care făcea parte, pentru acest lucru recrutând, la nevoie, și alte persoane din apropiere. Termenul până la care trebuie să se realizeze aceste măsuri este de o lună.

Înainte să-l aresteze, Securitatea decide să-l racoleze și să folosească informațiile pe care le va obține în urma verificării pentru a-l „convinge", folosindu-se de slăbiciunile sau problemele identifi-

cate. Dar nu mai apucă să-i facă propunerea, deoarece este arestat la câteva luni după deschiderea dosarului.

La informaţile culese de agenţii şi ofiţerii de Securitate din vara lui '59 se adaugă şi mărturisirea colegului de serviciu Theodor Enescu, arestat cu două luni şi jumătate înaintea lui, din timpul interogatoriului de la Securitate, din data de 17 septembrie 1959, început la ora 13.00 şi încheiat la ora 17.00.

Enescu a recunoscut că el, împreună cu Remus Niculescu, Dinu Pillat şi alţi doi colegi de serviciu au avut câte o copie a articolului lui Cioran. Theodor Enescu le spune anchetatorilor că a multiplicat articolul împreună cu şeful lui direct Remus Niculescu, după care l-a distribuit şi altor persoane. Una dintre copii a ajuns la Remus Niculescu, pe care a şi văzut-o în biroul acestuia atunci când l-a vizitat. Ulterior, şi el şi Niculescu au distrus articolul.

Enescu mai relatează faptul că a auzit despre articolul lui Emil Cioran acasă la Dinu Pillat, unde Alexandru Paleologu îl cititse în prezenţa lui.

Tot Enescu le spune ofiţerilor de Securitate că a aflat de la Dinu Pillat că Şerban Cioculescu, critic literar, primise din Franţa două cărţi de la fugarul Mircea Eliade, una numindu-se *Pădurea interzisă*. Cioculescu îi spusese lui Pillat că are o listă de aşteptare pentru cei care doresc să citească opera lui Eliade, pe care îl va adăuga şi pe el.

„Peste un an şi jumătate când această carte a sosit la Biblioteca Academiei R.P.R eu, cu aprobarea lui Crişan Ion şi Hoffman I din conducerea bibliotecii am scos această carte şi am citit-o acasă însă nu în întregime. Declar însă că nu am difuzat nimănui Pădurea interzisă", spune Enescu în timpul anchetei.

După eliberarea din temniţă, Theodor Enescu se reîntoarce la Institutul de Istoria Artei, pe care ajunge să îl şi conducă. Este un istoric de artă cunoscut, printre lucrările lui fiind cele privindu-i pe Luchian sau Camil Ressu.

Intelectuali condamnaţi la ani grei de temniţă, în numele poporului

Pe 1 martie 1960, Tribunalul Militar, în minuta numărul 24, decide, în numele poporului, să-l condamne pe Remus Niculescu la 7 ani de închisoare corecţională şi 5 ani degradare civică. Preşedintele Tribunalului Militar a fost colonelul de justiţie Dumitru D. Adrian, iar judecător - maiorul de justiţie Petrescu Ion.

Judecătorul adăugă şi alte acuzaţii la cele iniţiale, printre care faptul că a apreciat lucrarea „contrarevoluţionară" a lui Constantin Noica, *Povestiri din Hegel*, dar şi pe cea a lui Dinu Pillat, *Vestitorii*, care

MEMORIALUL SIGHET. RO

avea conținut legionar și care a apărut ulterior cu titlu *Așteptând ceasul de apoi*.

După cinci luni petrecute la Jilava, Securitatea decide să-i propună lui Niculescu să colaboreze cu organele de represiune, bazându-se pe faptul că dorește să fie scos la muncă, în timpul detenției, și să afle vești despre familie. Securitatea voia să afle ce se discută în celula 36 a penitenciarului Jilava, unde erau înghesuiți 30 de deținuți condamnați definitiv, *„elemente care au desfășurat activitate de uneltire contra ordinii sociale. Din discuțiile purtate cu candidatul a reieșit că este un element inteligent, nu are defecțiuni fizice, este interesat de a ieși la lucru"*.

Potrivit *Referatului privind felul cum a decurs recrutarea ca agent a deținutului,* datat 29 iunie 1960, Remus Niculescu acceptă să colaboreze cu organele de represiune și scrie și un angajament olograf în acest sens.

„Trecîndu-se la luarea angajamentului, candidatul nu a fost de acord să-și ia nume conspirativ, că el are curajul răspunderii în fața oricui și că nu are de ce să aleagă un nume conspirativ. (...) După efectuarea recrutării s-a trecut la instruirea noului agent de felul cum să se comporte în rîndul deținuților, ce probleme interesează organele noastre", se arată în referatul de recrutare.

Doar că, după patru luni, pe 1 noiembrie 1960, Securitatea propune abandonarea lui ca agent după ce acesta le spune că nu poate respecta angajamentul pe care și-l luase. Securitatea notează faptul că Niculescu nu a dat nicio informație despre colegii de celulă.

În documentele din arhiva CNSAS, ofițerii de Securitate menționează faptul că l-au scos de două ori din celulă însă nu le-a spus absolut nimic.

El a invocat faptul că nu discută cu nimeni și nici nu aude ce se vorbește în celulă deoarece este afundat în propriile gânduri privitoare la familie și la soarta unor lucrări științifice.

„Agentul a arătat că el nu «cunoaște» faptele respectivilor întrucît el stă retras și nu discută cu nimeni. Arătîndu-i că independent de voința lui, a participat la activitatea ce se desfășoară zilnic în cameră, arată că este frămîntat de gîndurile lui familiare și de situația unor lucrări științifice pe care le avea în lucru. În continuare arată că el își dă seama că nu poate duce la îndeplinire angajamentul luat în fața organelor de securitate, adică de a îndeplini sarcinile ce-i sînt trasate".

Securitatea însă nu recruta niciodată doar o singură persoană din mediul respectiv – fie loc de muncă sau de detenție. Din documentele aflate în arhiva CNSAS reiese că un alt deținut, din aceeași celulă, a acceptat să fie turnătorul colegilor, rămânând în relație cu organele de represiune și după eliberarea sa din pușcărie. De altfel, turnătorul și foștii lui colegi de celulă s-au reîntâlnit la serviciu, fiind colegi la Institutul de Artă al Academiei R.P.R, după cum rezultă din notele informative de la dosar.

Bunăoară, după eliberarea din închisoare, Constantin Noica le-a scris o scrisoare tuturor celor arestați împreună cu el, în care le cere iertare pentru că i-a expus și au avut de suferit. Doar că și această scrisoare a ajuns la Securitate, prin intermediul informatorului racolat la Jilava.

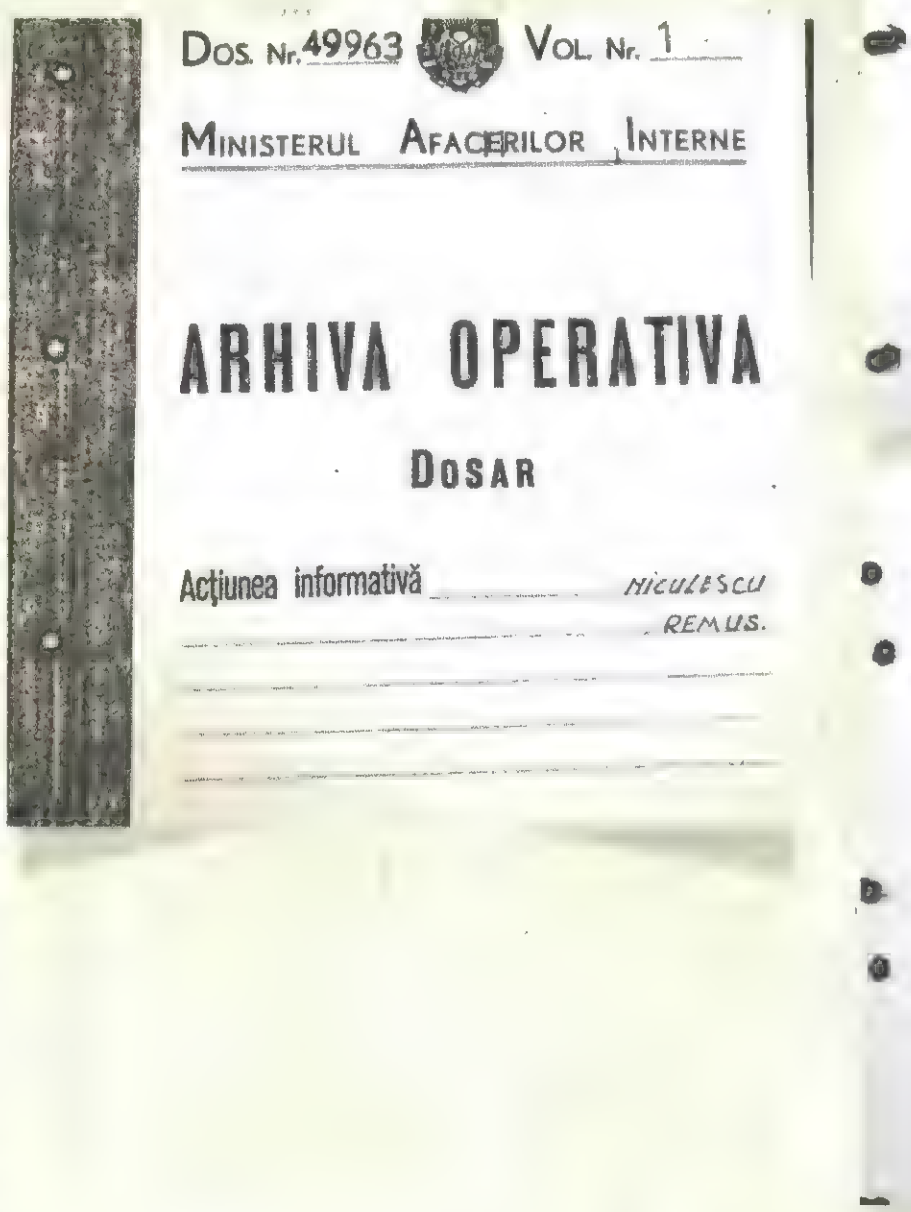
DOS. NR. 49963 VOL. NR. 1

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE

ARHIVA OPERATIVA

DOSAR

Acțiunea informativă NICULESCU REMUS.

Remus Niculescu, urmărit patru decenii de către Securitate

În arhiva CNSAS există patru dosare de urmărire pe numele lui Remus Niculescu, ultimul deschis în 1989.

Remus Niculescu a fost urmărit înainte de arestare, dar și după aceea. Mai mulți agenți și ofițeri ai Securității au fost pe urmele lui. Mare parte dintre aceștia erau colegi de serviciu sau chiar foști colegi de temniță. La câțiva ani după eliberare, în 1973, Remus Niculescu este trimis ca specialist în URSS unde identifică un tablou fals atribuit lui Grigorescu, aflat la Muzeul Ermitage din Moscova. În tot acest timp, nu doar el a fost urmărit, ci și familia lui. De pildă, din documentele Securității aflăm că prima soție a lui Niculescu a fugit în Germania unde s-a recăsătorit cu regizorul Liviu Ciulei.

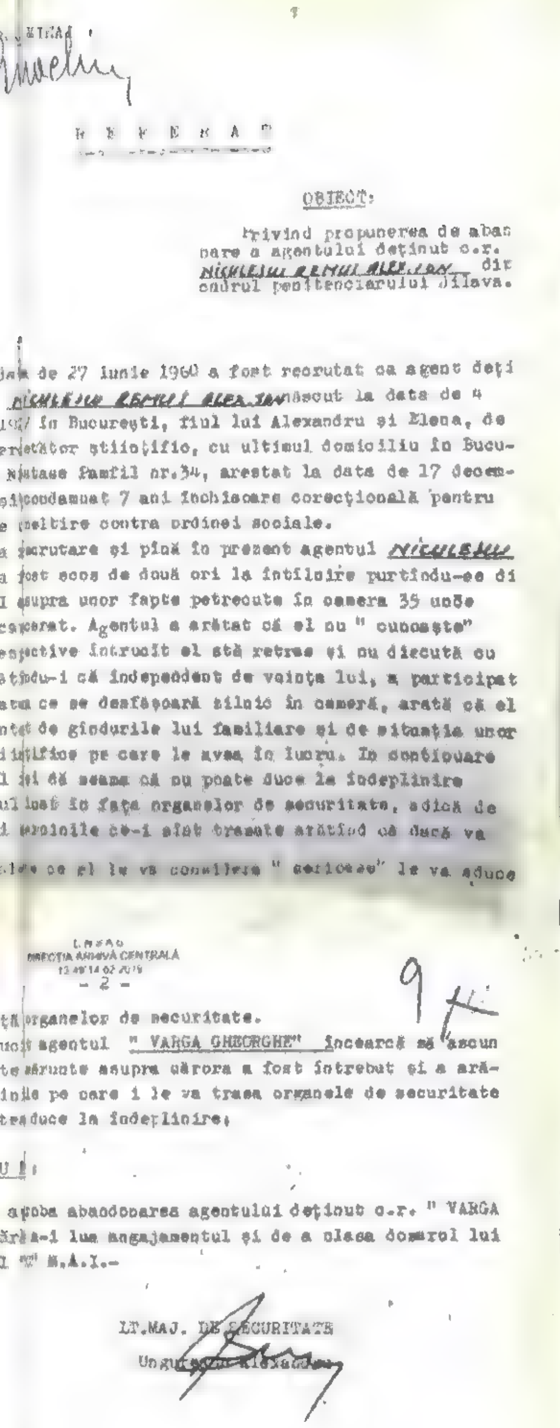

R E F E R A T

OBIECT:

Privind propunerea de abandonare a agentului deținut c.r. NICULESCU REMUS ALEXANDRU din cadrul penitenciarului Jilava.

...la de 27 iunie 1960 a fost recrutat ca agent deți... NICULESCU REMUS ALEXANDRU născut la data de 4 ...1927 în București, fiul lui Alexandru și Elena, de ...cercetător științific, cu ultimul domiciliu în Bucu... ...Anastase Pamfil nr.34, arestat la data de 17 decem... ...și condamnat 7 ani închisoare corecțională pentru ...uneltire contra ordinei sociale.

...recrutare și pînă în prezent agentul NICULESCU ...a fost scos de două ori la întîlnire purtîndu-se di... ...asupra unor fapte petrecute în camera 35 unde ...cazarat. Agentul a arătat că el nu " cunoaște" ...respective întrucît el stă retras și nu discută cu ...știindu-i că independent de voința lui, a participat ...ceea ce se desfășoară zilnic în cameră, arată că el ...de gîndurile lui familiare și de situația unor ...științifice pe care le avea în lucru. În continuare ...își dă seama că nu poate duce la îndeplinire ...luat în fața organelor de securitate, adică de ...sarcinile ce-i sînt trasate arătînd că dacă va ...ce el le va considera " serioase" le va aduce

CNSAS
DIRECȚIA ARHIVĂ CENTRALĂ

– 2 –

...ța organelor de securitate.

...agentul " VARGA GHEORGHE" încearcă să ascun... ...mărunte asupra cărora a fost întrebat și a ară... ...pe care i le va trasa organele de securitate ...traduce la îndeplinire;

...aproba abandonarea agentului deținut c.r. " VARGA ...ărîndu-i luat angajamentul și de a clasa dosarul lui ...M.A.I.-

LT.MAJ. DE SECURITATE
Ungureanu Alexandru

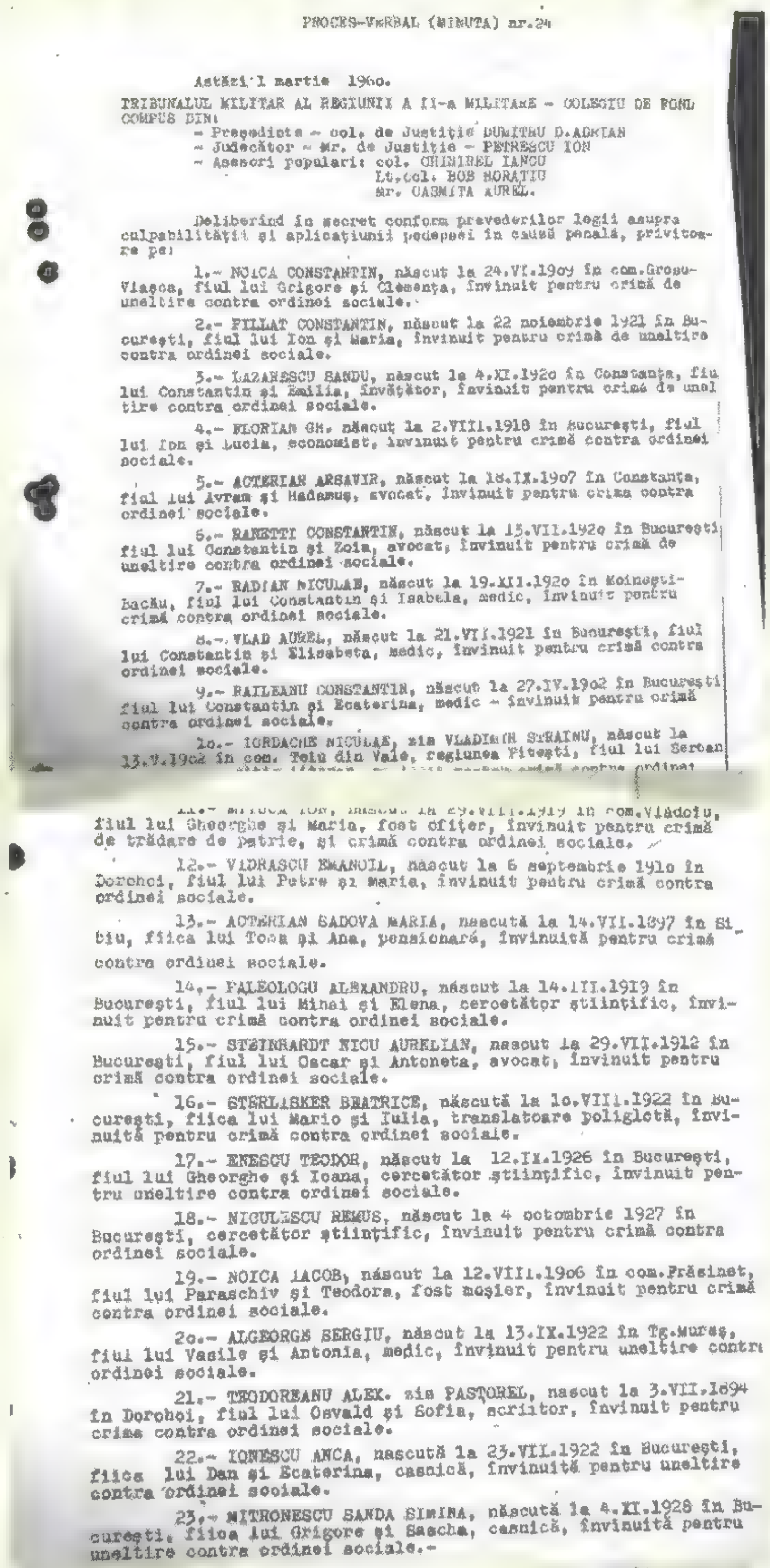

PROCES-VERBAL (MINUTA) nr.24

Astăzi 1 martie 1960.

TRIBUNALUL MILITAR AL REGIUNII A II-a MILITARE – COLEGIU DE FOND COMPUS DIN:
– Președinte – col. de Justiție DUMITRU D.ADRIAN
– Judecător – Mr. de Justiție – PETRESCU ION
– Asesori populari: col. CHIRIBEL IANCU
Lt.col. BOB HORATIU
Mr. CASMITA AUREL.

Deliberînd în secret conform prevederilor legii asupra culpabilității și aplicațiunii pedepsei în cauză penală, privitoare pe:

1.– NOICA CONSTANTIN, născut la 24.VI.1909 în com.Grosu-Vlașca, fiul lui Grigore și Clemența, învinuit pentru crimă de uneltire contra ordinei sociale.

2.– PILLAT CONSTANTIN, născut la 22 noiembrie 1921 în București, fiul lui Ion și Maria, învinuit pentru crimă de uneltire contra ordinei sociale.

3.– LAZARESCU SANDU, născut la 4.XI.1920 în Constanța, fiul lui Constantin și Emilia, învățător, învinuit pentru crimă de uneltire contra ordinei sociale.

4.– FLORIAN GH. născut la 2.VIII.1918 în București, fiul lui Ion și Lucia, economist, învinuit pentru crimă contra ordinei sociale.

5.– ACTERIAN ARSAVIR, născut la 18.IX.1907 în Constanța, fiul lui Avram și Hadamuș, avocat, învinuit pentru crima contra ordinei sociale.

6.– RAHETTI CONSTANTIN, născut la 13.VII.1920 în București fiul lui Constantin și Zoia, avocat, învinuit pentru crimă de uneltire contra ordinei sociale.

7.– RADIAN NICULAE, născut la 19.XII.1920 în Moinești-Bacău, fiul lui Constantin și Isabela, medic, învinuit pentru crimă contra ordinei sociale.

8.– VLAD AUREL, născut la 21.VII.1921 în București, fiul lui Constantin și Elisabeta, medic, învinuit pentru crimă contra ordinei sociale.

9.– BAILEANU CONSTANTIN, născut la 27.IV.1902 în București fiul lui Constantin și Ecaterina, medic – învinuit pentru crimă contra ordinei sociale.

10.– IORDACHE NICULAE, zis VLADIMIR STREINU, născut la 13.V.1902 în com. Teiu din Vale, regiunea Pitești, fiul lui Șerban

...fiul lui Gheorghe și Maria, fost ofițer, învinuit pentru crimă de trădare de patrie, și crimă contra ordinei sociale.

12.– VIDRASCU EMANOIL, născut la 6 septembrie 1910 în Dorohoi, fiul lui Petre și Maria, învinuit pentru crimă contra ordinei sociale.

13.– ACTERIAN SADOVA MARIA, născută la 14.VII.1897 în Sibiu, fiica lui Toma și Ana, pensionară, învinuită pentru crimă contra ordinei sociale.

14.– PALEOLOGU ALEXANDRU, născut la 14.III.1919 în București, fiul lui Mihai și Elena, cercetător științific, învinuit pentru crimă contra ordinei sociale.

15.– STEINHARDT NICU AURELIAN, născut la 29.VII.1912 în București, fiul lui Oscar și Antoneta, avocat, învinuit pentru crimă contra ordinei sociale.

16.– STERLISKER BEATRICE, născută la 10.VIII.1922 în București, fiica lui Mario și Iulia, translatoare poliglotă, învinuită pentru crimă contra ordinei sociale.

17.– ENESCU TEODOR, născut la 12.IX.1926 în București, fiul lui Gheorghe și Ioana, cercetător științific, învinuit pentru uneltire contra ordinei sociale.

18.– NICULESCU REMUS, născut la 4 octombrie 1927 în București, cercetător științific, învinuit pentru crimă contra ordinei sociale.

19.– NOICA IACOB, născut la 12.VIII.1906 în com.Frăsinet, fiul lui Paraschiv și Teodora, fost moșier, învinuit pentru crimă contra ordinei sociale.

20.– ALGEORGE SERGIU, născut la 13.IX.1922 în Tg.Mureș, fiul lui Vasile și Antonia, medic, învinuit pentru uneltire contra ordinei sociale.

21.– TEODOREANU ALEX. zis PASTOREL, născut la 3.VII.1894 în Dorohoi, fiul lui Osvald și Sofia, scriitor, învinuit pentru crima contra ordinei sociale.

22.– IONESCU ANCA, născută la 23.VII.1922 în București, fiica lui Dan și Ecaterina, casnică, învinuită pentru uneltire contra ordinei sociale.

23.– MITRONESCU SANDA SIMINA, născută la 4.XI.1928 în București, fiica lui Grigore și Sascha, casnică, învinuită pentru uneltire contra ordinei sociale.–

crimă contra ordinei sociale.

16.– STERLISKER BEATRICE, născută la 10.VIII.1922 în București, fiica lui Mario și Iulia, translatoare poliglotă, învinuită pentru crimă contra ordinei sociale.

17.– ENESCU TEODOR, născut la 12.IX.1926 în București, fiul lui Gheorghe și Ioana, cercetător științific, învinuit pentru uneltire contra ordinei sociale.

18.– NICULESCU REMUS, născut la 4 octombrie 1927 în București, cercetător științific, învinuit pentru crimă contra ordinei sociale.

19.– NOICA IACOB, născut la 12.VIII.1906 în com.Frăsinet, fiul lui Paraschiv și Teodora, fost moșier, învinuit pentru crimă contra ordinei sociale.

20.– ALGEORGE SERGIU, născut la 13.IX.1922 în Tg.Mureș, fiul lui Vasile și Antonia, medic, învinuit pentru uneltire contra ordinei sociale.

21.– TEODOREANU ALEX. zis PASTOREL, născut la 3.VII.1894 în Dorohoi, fiul lui Osvald și Sofia, scriitor, învinuit pentru crima contra ordinei sociale.

22.– IONESCU ANCA, născută la 23.VII.1922 în București, fiica lui Dan și Ecaterina, casnică, învinuită pentru uneltire contra ordinei sociale.

23.– MITRONESCU SANDA SIMINA, născută la 4.XI.1928 în București, fiica lui Grigore și Sascha, casnică, învinuită pentru uneltire contra ordinei sociale.–

T R I B U N A L U L

Deliberînd în secret conform prevederilor legii asupra acțiunii penale, deschisă împotriva inculpaților susnumiți, pentru faptele prevăzute în dreptul fiecăruia.

Avînd în vedere că din dezbaterile urmate în cauză și din actele dosarului care au fost puse în discuția părților conform legii se constată următoarele:

ÎN FAPT:

Inculpații din acest proces, sub conducerea lui NOICA

. . . .

Asemenea cu unanimitate de voturi, declară că nu sînt circumstanțe atenuante în favoarea niciunuia dintre inculpați.

IN CONSECINTA
TRIBUNALUL :

IN NUMELE POPORULUI
H O T A R A S T E:

. . . .

Condamnă pe civilul NICULESCU REMUS născut la 4 octombrie 1927 în București, la 7 ani închisoare corecțională și 5 ani degradare civică.

. . . .

s.s. Președinte Dimitriu Adri...

MEMORIALUL SIGHET.RO

Notele informative continuă și în anii '80, unde întâlnirile de la ambasadele țărilor occidentale de la București, corespondența cu profesori din Franța, Italia, Germania, erau atent verificate de către Securitate.

Pentru o scrisoare pe care Remus Niculescu a trimis-o în Franța se încearcă inclusiv descoperirea mașinii de scris folosită la redactarea ei. La doi ani de la acest incident, în 1983, Remus Niculescu face cerere pentru a i se aproba obținerea unei autorizații pentru deținerea unei mașini de scris.

Se știe că în comunism era interzis să deții o mașină de scris fără aprobare de la Securitate.

Deși a putut să plece în țările din Est, Occidentul rămâne inaccesibil. În 1985, Securitatea refuză să-i elibereze viză de plecare în Marea Britanie, pe motiv că era prieten cu ambasadorul Elveției în România și, prin urmare, nu era o persoană de încredere. Securitatea se temea că ar fi putut să rămână în exil.

Remus Niculescu este doar unul dintre cei 25 de intelectuali arestați în lotul Noica - Pillat. Victimele au fost însă mult mai multe. În afară de cei arestați, alți zeci de prieteni, colegi și rude ale lor au fost anchetați. Acest episod este doar un singur exemplu al societății distopice în care a fost transformată România după alegerile furate de comuniști, instalarea guvernului Petru Groza și abdicarea forțată a regelui Mihai.

Referințe bibliografice

Dosarele din arhiva CNSAS, I 195 837, volumele 1 și 2, I 195 843 și R 33719; N. Steinhardt, *Jurnalul fericirii*, Polirom, 2008.

TEHNOLOGIE

Legile dronelor

DE LA AMINTIRILE FOTO ŞI VIDEO DIN VACANŢĂ FĂCUTE DE LA înălțime, la ceremonii, acțiuni de siguranță publică, reclame, misiuni militare și, mai nou, livrări, aplicațiile pentru drone au devenit și devin din ce în ce mai diverse. Prin urmare, specialiștii estimează că piața dronelor va evolua spectaculos, până la o valoare de 42,8 miliarde de dolari în 2025, de la 22,5 miliarde de dolari în 2020.

Având în vedere fenomenul în expansiune și faptul că aeronavele fără pilot la bord desfășoară activități de zbor (operațiuni UAS) în spațiul aerian alături de aeronavele cu pilot, autoritățile din întreaga lume reglementează și monitorizează utilizarea dronelor pentru a evita incidentele de orice natură, inclusiv pe cele legate de viața privată și încălcarea proprietății. În timp ce în Europa se regăsesc printre cele mai liberale reglementări, în alte zone de pe glob utilizarea dronelor poate fi pedepsită cu până la 30 de închisoare.

Cum sunt reglementate dronele în România

Începând cu data de 1 ianuarie 2021, a intrat în vigoare noul regulament UE Nr. 2019/947 cu privire la zborul dronelor. Iar principala noutate este că, indiferent de greutate, nu mai este necesară înmatricularea dronelor și nici deplasarea la AACR pentru CIP. Este obligatorie, însă, înregistrarea dronelor, indiferent de greutate, pe platforma online a AACR (doar dronele fără cameră foto-video, care sunt considerate jucării, nu trebuie înregistrate). Înscrierea este gratuită, nu mai costă 90 de euro, plus TVA, cât costa până la 31 decembrie 2020.

Pe scurt, dronele sunt împărțite în mai multe categorii, în funcție de greutatea acestora: sub 250 de grame, între 250 de grame și 2 kg și 2 kg – 25 kg (Categoriile C1 – C4). Iar zborurile dronelor sunt încadrate în trei categorii, în funcție de specificul lor și de riscurile implicate.

Principala diferență este dată de limitele și distanțele de siguranță pe care va trebui să le respectați: zboruri în categoria Open (categoria zborurilor „Deschise", cele e mai ușor de efectuat, care implică riscurile cele mai mici, cu cele mai multe limitări operaționale, dar pentru care obții cel mai ușor certificarea – vezi mai jos), zboruri în categoria Specific („Specifice") și zboruri Certified („Certificate").

Indiferent de categorie, dronele pot fi utilizate doar în baza unei certificări de pilot. Aceasta se obține după parcurgerea unei documentații și în urma absolvirii unui examen susținut online (tip grilă), pe site-ul Autorității Aeronautice Române. Examenele sunt gratuite și, pentru clasele de operațiuni A1/A3 (zboruri extraurbane) și A2 (zboruri urbane, cu anumite limitări), constau în 40 și, respectiv, 30 de întrebări. Trebuie să răspundeți corect la 75% din întrebări. Dacă nu obțineți punctajul necesar, examenul online poate fi repetat după 24 de ore.

DE

RĂZVAN SCĂEȘTEANU
razvan.scaesteanu@newsweek.ro

Plafonul maxim (altitudinea) de zbor este tot 120 de metri, iar distanța de siguranță, în plan orizontal, este de minimum 50 de metri în categoria zborurilor „Open". În continuare, zborurile trebuie anunțate telefonic, HG 912 25/08/2010 nu a fost modificată. Pentru zboruri la distanțe mai apropiate de clădiri (urban/intravilan) și limite mai puțin restrictive, piloții de drone trebuie să obțină aprobarea pentru zborul în categoria „Specific".

021, a intrat în vigoare noul regulament UE Nr. 2019/947 cu privire la zborul dronelor în toate în România. Astfel, indiferent de greutate, dronele trebuie înscrise la Autoritatea Aeronautică mai multe reguli. Cum stau lucrurile în întreaga lume ne arată o analiză realizată și ilustrată de ntu mai multe detalii, consultați legislația țării de destinație înainte de a ridica drona.

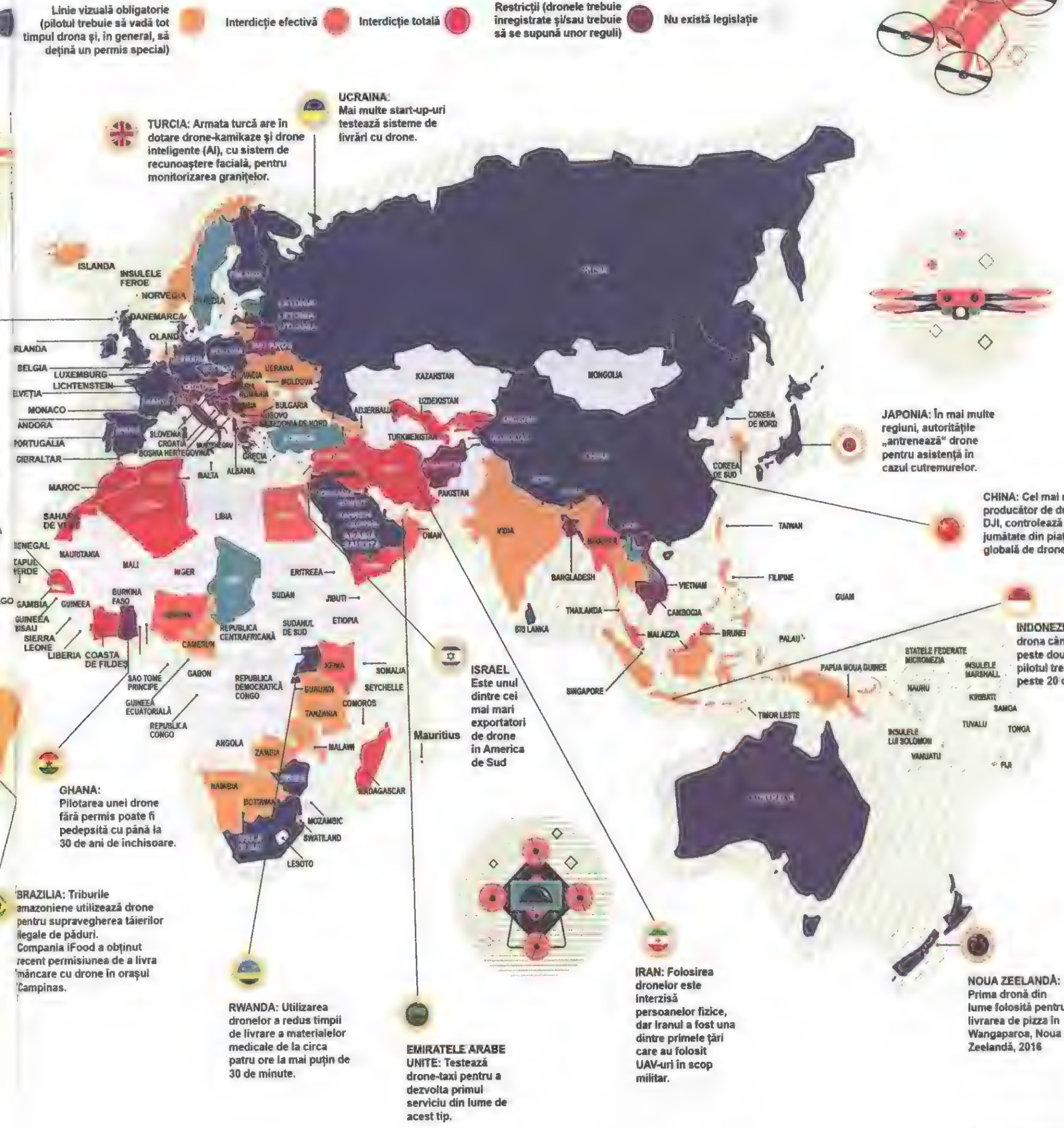

Sursă infografie: visualcapitalist.com

TEST ÎN PREMIERĂ: BMW IX3

Tranziție de succes

Pionieri în ale electrificării cu i3, primul hot-hatch premium de oraș dependent de priză (2013 – prezent), bavarezii și-au permis să abordeze pe două fronturi dispariția treptată a mașinilor cu „suflet" termic. Iar „rețeta" pentru perioada de tranziție pare să fie de succes, BMW oferind deja cea mai mare selecție de modele premium cu sistem de propulsie electrificat.

DIVIZIA VINOVATĂ PENTRU I3, BMW i, a fost ridicată la rang de marcă și, de exemplu, în curând va lansa primul său SUV 100% electric, BMW iX – peste 500 de cai putere, accelerație 0-100 km/h în sub 5 secunde și autonomie de peste 600 de kilometri (WLTP). Iar BMW a rămas BMW, deocamdată, dar conlucrează cu BMW i și promovează ideea de „Power Of Choice" și, bineînțeles, mobilitatea electrică. Adică, cel puțin pentru o perioadă, clienții vor putea decide ce le place și ce li se potrivește pe aceeași „carcasă": benzină sau diesel, inclusiv cu tehnologie mild hybrid pe 48V, plug-in hybrid ori 100% electric.

BMW iX3 este, conform acestei strategii, primul model propulsat exclusiv electric și primul SAV (Sports Activity Vehicle) 100% electric din gama mărcii bavareze principale. Iar X3 este primul model BMW disponibil atât cu motoare diesel și pe benzină, mild hybrid 48V, cât și cu sistem de propulsie plug-in hybrid sau electric. În curând, „rețeta" va fi urmată până la nivelul 100% electric și de Seria 7, Seria 5, Seria 1 și, probabil, și de X5, abordarea „Power Of Choice" axându-se pe satisfacerea solicitărilor clienților și cerințelor legale de pe piețele globale.

Pe scurt, dacă dieselul va fi interzis pe o piață, gama de modele BMW nu va avea de suferit, fiind disponibile celelalte sisteme de propulsie. Iar, pentru maximă eficiență și flexibilitate, modelele cu sistem de propulsie convențională sau electrificată vor fi produse pe aceeași linie de asamblare.

DE

RĂZVAN SCĂEȘTEANU
razvan.scaesteanu@newsweek.ro

A fi sau a nu fi X3

iX3 arată și se simte ca un X3, bazându-se pe modelul conceptual al SUV-ului premium de clasă medie, dar nu e X3 decât până la punctul „SUV". Deși sunt mulți

FOTO: NEWSWEEK ROMÂNIA

care se laudă cu SUV-uri „4x2“, un SUV nu este SUV decât cu tracțiune integrală. Iar iX3 este împins de roțile spate, are doar propulsie, ceea ce limitează gradul accentuat de libertate al X3-ului „clasic“, care poate nu arată, dar, datorită xDrive-ului inteligent, este mai mult decât curajos prin zăpadă, noroaie și teren mai accidentat (sigur, există și X3 sDrive, însă nu cred că s-au vândut prea multe). Nu e off-roader, să nu înțelegeți greșit, dar îl ajută unghiul de atac de 25,6 grade, unghiul de degajare de 23,4 grade, garda la sol de 204 milimetri și, bineînțeles, răspunsul prompt al tracțiunii integrale.

În comparație, iX3 oferă un unghi de atac de 23,1 grade, un unghi de degajare de 20,9 grade, o gardă la sol de 179 milimetri și doar roți motrice spate. Oficial, X3 și iX3 pot trece printr-un vad cu apă adânc de 500 milimetri, dar, personal, nu aș face „snorkeling“ cu electrica. Cu toate sistemele, dar și fără ele, la prima bucată de zăpadă și gheață lipsa xDrive-ului se simte imediat.

64.081 €

este prețul de bază pentru BMW iX3, fără Rabla Plus, TVA inclusă. Iar lista de dotări standard este foarte bogată, include, de exemplu, și trapă panoramică. Ca idee, X3 xDrive30d, tot de 286 CP, pleacă de la 67.969 €

Mașina se mișcă, dar nu cu grația unui SAV (Sport Activity Vehicle), cum le place bavarezilor să spună. Iar aceeași lipsă apare și pe virajele abordate mai sportiv, exact în punctele în care caii X3-ul xDrive îți transmit în volan că se agață cu roțile față de asfalt. E adevărat, la iX3 această nevoie de tracțiune apare mai târziu decât la X3, modelul electric având centrul de greutate mai jos, grație bateriilor ascunse în podea.

286, o cifră „magică“ pentru BMW?

Nu mă întrebați de ce BMW iX3 are 286 de cai putere, exact cât „fratele“ său diesel BMW X3 xDrive30d. Se prea poate ca bavarezii să fi vrut să sublinieze că viitorul dieselului este limitat și că alternativa electrică este cel puțin la fel de potentă. Oricum ar fi, însă, „286“ este o cifră magică pentru BMW, pentru că a apărut și pe „pisica“ M3 (E36) din anii '90 – motor pe benzină aspirat de 3.0 litri, cu șase pistoane în linie, 286 CP și 320 Nm cuplu.

În altă ordine de idei, în cazul iX3, motorul electric, electronica de putere și transmisia sunt aranjate împreună, într-o singură carcasă. Sistemul de propulsie electrică integrat compact BMW eDrive de a cincea generație permite o reducere substanțială a spațiului de instalare necesar și a masei componentelor în raport cu puterea pe care o produc, ceea ce a dus la o reducere de 30% a volumului sistemului de propulsie electric și oferă o eficiență de până la 93%.

Cât consumă în trafic real BMW iX3

Newsweek România a fost singura revistă generalistă invitată să testeze versiunea 100% electrică a BMW-ului X3 înainte de lansarea sa pe piață. Pornind de la premisa că iX3 este un X3 al viitorului, o mașină de familie polivalentă, gata oricând să meargă la o întâlnire de business, dar și într-o escapadă, și având mașina la dispoziție doar 24 de ore, am decis să-i adresez o întrebare de baraj: „Poate să meargă o zi la schi, dus-întors București-Sinaia, cu un singur plin?“. Mașina are o baterie cu o capacitate utilă de 74 kWh, iar constructorul o creditează cu o autonomie de până la 460 de kilometri (WLTP). Pe scurt, poate. Dar există și un „dar“.

Recunosc, sunt electro-sceptic și apreciez mașinile cu „suflet“, care urlă și tremură de plăcerea accelerației. Însă, matematica nu.

În primul rând, am fost șocat de eficiența lui iX3 în traficul urban din București. Deși e mult mai mare și mai greu decât un i3, consumul mediu a fost similar: 20-21 kWh. O singură dată îmi aduc aminte că am reușit să scot cu i3 120

Ah o medie de 17,6 kWh. Apoi, am ieșit pe crâmpeiul de autostradă București – Ploiești. 140 km/h constant, 4-5 grade Celsius temperatura exterioară, consum aproximativ de 29-31 kWh. Ca idee, la 160 km/h consumul sare de 40 kWh.

După 122 de kilometri la deal, am ajuns la Sinaia pe la ora prânzului, cu un consum mediu de 29,5 kWh, în contextul unei viteze medii de 86 km/h. N-am mers nici mai tare, nici mai încet decât cu orice altă mașină „normală", fie ea X3 xDrive30d tot de 286 CP sau Suzuki SX4 de 105 CP, dar am avut noroc de un trafic destul de lejer.

Cum computerul indica o autonomie rămasă estimată de 99 de kilometri, electro-scepticul din mine s-a panicat puțin. Așa că, înainte de a pleca înapoi spre București, m-am legat la prelungitorul wallbox-ului de 11 kW de la Taverna Sârbului. În circa 45 de minute, am mărit autonomia estimată cu vreo 35 de kilometri, cât să mă simt confortabil.

M-am panicat însă degeaba. Ajungeam liniștit la București cu „plinul". Cum am luat-o la vale, am introdus „schimbătorul" în „B", pentru ca sistemul adaptiv de regenerare a energiei să intre în modul „one pedal" și să nu scape niciun kilowatt pe drum, și, până la Câmpina, mult mai repede decât la wallbox, mașina a mai încărcat vreo 30 de kilometri. A fost destul de aglomerat, prilej perfect pentru a constata că pilotul automat adaptiv și sistemul Driving Assistant Professional, cu funcții semi-autonome, se descurcă de minune să țină coada pe DN1 și mai și știe să deosebească automobilele de TIR-uri pe display-ul central. La căruțe îi dă eroare însă, le confundă cu automobilele. Da, deși e interzis și ne aflăm în 2021, prin zona Florești am întâlnit un atelaj cu doi cai putere.

De la Ploiești, n-am mai luat-o pe autostradă, ci pe DN1, pentru a nu mai face „vârtej" în baterie. Rezultatul final: 268 de kilometri parcurși, viteză medie de 78,3 km/h, consum mediu de 25,3 kWh, autonomie rămasă estimată de 64 de kilometri.

Verdict *Newsweek România*

iX3 merge ca un X3, până la punctul „SUV", accelerează și trage cu toți cei 286 de cai și oferă o autonomie reală destul de confortabilă, de 300-320 de kilometri (oficial, poate ajunge până la 460 km – WLTP), chiar și în contextul unui stil de condus mai sportiv. O astfel de autonomie poate avea, fără probleme, și un X3 M40i. Prin urmare, problema rămâne, deocamdată, „alimentarea". Degeaba poate iX3 să se încarce cu până la 150 kWh, în circa jumătate de oră, dacă nu prea există astfel de stații. În România, majoritatea sunt de 22 kWh și 50 kWh și pot fi găsite și ocupate.

CAMERA DE COMERT SI INDUSTRIE ROMÂNIA

Webinar

INCOTERMS 2020
noutăți, provocări şi oportunități

9 aprilie 2021 / orele 9:30 – 15:30

Incoterms® 2020 by the International Chamber of Commerce (ICC)

www.ccir.ro

Caz unic: COMISIA SANTER demisionează în bloc

15 MARTIE 1999: LA ORA 12.30 NOAPTEA, COMISARUL EUROPEAN PENTRU agricultură, austriacul Franz Fischler iese din ședința Comisiei Europene – executivul UE - și anunță: „Am demisionat. Mă duc să beau ceva". Au urmat demisiile tuturor membrilor comisiei, ceea ce a determinat căderea întregului executiv european – fapt fără precedent în istoria UE.

Demisiile lor au fost urmarea presiunilor dure ale Parlamentului European, care a amenințat comisia cu o moțiune de cenzură.

La acel moment, mai mulți comisari erau acuzați de fraudă. Cazul cel mai cunoscut era al lui Edith Cresson, comisar pentru cercetare, nominalizată de Franța. Ea era acuzată de favoritism deoarece și-a angajat un prieten, dentistul din orașul ei natal, sub titlul de „consilier științific", un post fictiv. În plus, Cresson ar fi oferit cunoștințelor ei contracte într-un mod lipsit de transparență, contrar normelor UE. Scandalul a izbucnit când un funcționar a redactat un raport acuzator care a ajuns la presă.

Demisia comisiei Santer a schimbat relația dintre executiv și legislativul european. Audierile viitorilor comisari în comisiile Parlamentului European au devenit mult mai dure. Din 1999, OLAF veghează asupra intereselor financiare ale UE.

În 2006, Curtea Europeană de Justiție a decis că Edith Cresson a încălcat regulile UE, dar nici măcar nu i-a retras pensia de care beneficia, în calitate de fost comisar european – avocatul curții recomandase tăierea a 50%. Ea primea 46.000 de euro, pe an, în 2006.

12 - 25 MARTIE

Un an de pandemie COVID-19

14 martie 2020: Președintele Klaus Iohannis anunță că, din 16 martie, decretează stare de urgență în România, pe fondul pandemiei de coronavirus. Pe fondul unor dezinformări ale Antenei 3, românii golesc rafturile magazinelor. Au urmat două luni de stare de urgență, apoi starea de alertă, care s-a prelungit până în prezent. Peste 800.000 de români au avut COVID-19, iar peste 20.000 au murit, după contractarea bolii. România se pregătește acum de valul al treilea al pandemiei.

Naziștii anexează Austria

12 martie 1938: Germania nazistă anexează Austria – „Anschluss". La ora 05.00 dimineața, Himmler și Heydrich ajung în Viena, iar, jumătate de oră mai târziu, trupele naziste trec granița. În aceeași zi, la 16.00, Hitler ajunge în orașul său natal, Braunau. În primele ore după anexare, zeci de mii de oameni sunt arestați doar în Viena. Primele transporturi către lagărul de la Dachau au loc din 1 aprilie 1938. Austria își va recăpăta independența abia în 1945, când Aliații declară nul actul anexării.

Legea învățământului, adoptată

23 martie 1898: Se adoptă Legea învățământului secundar și superior, elaborată de Spiru Haret și C. Dimitrescu-Iași, care prevede că școala secundară pentru băieți cuprinde opt ani de studiu, cu două cicluri, cu planuri de învățământ separate pentru cele trei secții - clasică, reală și modern. Fetele pot urma o școală secundară separată. Este reformat învățământul superior.

Magic FM
always great music

MAGIC MORNING

cu Liana Stanciu

Luni - Vineri
De la 06:00 la 10:00
make life magic

ABONEAZĂ-TE!

Online, prin CARD, pe www.newsweek.ro/abonamente	Prin ORDIN DE PLATĂ în contul S.C. NEWS INTERNATIONAL S.A., Cod Unic de Înregistrare: RO38847674, cont nr. RO54RNCB0088157672210001, deschis la BCR Sucursala Calea Moșilor	La toate oficiile poștale	La firmele de abonamente: › Manpres Distribution București › Calliope S.R.L. Ploiești › Cuget Liber S.A. Constanța

Pentru informații și reclamații abonamente *Newsweek România:*

› E-mail: abonamente@newsweek.ro.
› Tel.: 0374.00.23.81 / 0374.00.23.82 tarif normal (de luni până vineri între 10.00 și 17.00).

Pentru abonamentele plătite cu ordin de plată este necesar să trimiteți talonul de mai jos completat, împreună cu copia dovezii de plată, la S.C. NEWS INTERNATIONAL S.A., București, B-dul Mărăști nr. 65-67, Pavilion G3, Complex Romexpo, Intrarea B, sector 1, sau prin e-mail la: abonamente@newsweek.ro.

Plata se va efectua până la data de 25 a lunii în curs pentru ca livrarea abonamentului să înceapă de la data de 1 a lunii următoare. Dacă plata se efectuează după data de 25, data de început a abonamentului se decalează cu o lună.

2 modalități simple de abonare › Mergi pe www.newsweek.ro/abonamente sau completează și trimite talonul de mai jos

Newsweek ROMÂNIA

Nume, prenume ›

Adresa completă: Str. › **Nr.** › **Bl.** › **Sc.** › **Et.** › **Ap.** ›

Localitate › **Județ / Sector** ›

Cod poștal › **Telefon** › **E-mail** ›

Am achitat suma de › **lei cu ordin de plată nr.** ›

din data › **către S.C. NEWS INTERNATIONAL SA, cod fiscal RO38847674, în contul RO54RNCB0088157672210001, deschis la BCR Sucursala Calea Moșilor.**

Abonamentul va începe din luna ›

Operatorul NEWS INTERNATIONAL S.A., editorul revistei Newsweek România, prelucrează datele cu caracter personal furnizate de dumneavoastră în scopul abonării la publicație și livrării revistei. Datele vor fi dezvăluite Poștei Române sau firmei de distribuție care livrează revista la adresa dumneavoastră. Pe viitor, aceste date: nume, prenume, adresă, telefon, e-mail, ne permit să vă trimitem revista la care v-ați abonat și să vă ținem la curent cu diverse informații despre abonamentul dumneavoastră.
În cazul în care nu doriți aceasta, bifați ☐ NU

Conform Legii nr. 677/2001, beneficiați de dreptul de acces, de intervenție asupra datelor, dreptul de a nu fi supus unei decizii individuale. Aveți dreptul să vă opuneți prelucrării datelor personale care vă privesc și să solicitați ștergerea datelor. Pentru exercitarea acestor drepturi, vă puteți adresa cu o cerere scrisă, datată și semnată la News International S.A. De asemenea, vă este recunoscut dreptul de a vă adresa justiției.

Prin prezenta sunt de acord ca NEWS INTERNATIONAL S.A. să prelucreze datele mele cu caracter personal și să le dezvăluie terților conform legii nr. 677/2001. Îmi rezerv dreptul să mă opun acestei prelucrări și să solicit ștergerea datelor adresându-mă societății NEWS INTERNATIONAL S.A. printr-o cerere scrisă.

Semnătura abonatului .....

PAȘI PENTRU ABONARE

A. CU CARDUL

1. Intri pe site-ul www.newsweek.ro/login, creezi cont nou și te înregistrezi.
2. Intri în contul tău și alegi varianta de abonare dorită (print / print + digital / digital) și perioada (o lună, 3, 6 sau 12 luni).
3. Dai click pe CUMPĂRĂ și faci plata cu cardul.
4. Primești factura prin email.

B. PRIN ORDIN DE PLATĂ (OP)

1. Alegi varianta de abonament
2. Efectuezi plata prin OP în contul News International S.A, Bd. Mărăști, Nr. 65-67, Complex Romexpo, intrarea A, pavilion G3 Sect. 1, București, România, J40/2003/2018, CUI: RO38847674, Cont bancar: RO54RNCB0088157672210001, deschis la BCR Sucursala Moșilor
3. Ne trimiți un e-mail la adresa abonamente@newsweek.ro cu o copie a OP-ului și adresa de livrare a abonamentului, dar și o adresă de e-mail pentru activarea contului de abonament digital.
4. Primești factura prin email.

CEL MAI BUN PREȚ

Abonament PRINT+DIGITAL

3 luni: 129 lei
6 luni: 249 lei
12 luni: 489 lei

Abonament PRINT

3 luni: 89 lei
6 luni: 169 lei
12 luni: 329 lei

Abonament DIGITAL

1 lună: 18 lei
3 luni: 49 lei
6 luni: 89 lei
12 luni: 169 lei

Revista va continua să apară bilunar, cu excepția lunilor iulie și august, când va apărea lunar.

Revista Newsweek România este distribuită în toată țara, la chioșcurile de presă, în magazinele de presă Inmedio, Relay și Tabac Xpress și în benzinăriile: OMV, Petrom V, Mol, Rompetrol, Socar. Prețurile afișate sunt valabile pentru livrarea revistei pe teritoriul României.
Pentru livrarea în străinătate se adaugă taxe poștale, în funcție de zonă.
Vă rugăm să ne contactați la adresa: abonamente@newsweek.ro pentru a stabili toate detaliile.

DACĂ NU GĂSIȚI REVISTA ÎN ORAȘUL DUMNEAVOASTRĂ, vă rugăm să ne comunicați telefonic, la numerele 0374.00.23.81 / 0374.00.23.82 sau prin e-mail, la adresa: abonamente@newsweek.ro.

SUNTEM

2.29 MILIOANE
2.29 MILIOANE
2.29 MILIOANE
2.29 MILIOANE
2.29 MILIOANE
2.29 MILIOANE
2.29 MILIOANE
2.29 MILIOANE
2.29 MILIOANE
2.29 MILIOANE
2.29 MILIOANE
2.29 MILIOANE
2.29 MILIOANE

KISS FM

Conform studiului de audiență realizat în perioada 31 august - 13 decembrie 2020 de IMAS - Marketing și Sondaje și MERCURY RESEARCH S.R.L., la nivel național, KISS FM este ascultat zilnic de 2.292.500 de persoane și este lider de audiență în România de 12 ani consecutiv. Vă mulțumim!

ÎMPREUNĂ
SUNTEM

#

Scanare și prelucrare digitală

de

Anonim

și

CAT Graur

Antwerpen

2025